BIBLIOTECA METROPOLITANĂ
BUCUREȘTI
28/01

Biblioteca Bucureștilor

7
Iulie
2003

REVISTA ASOCIAȚIEI BIBLIOTECARILOR ȘI DOCUMENTARIȘTILOR DIN BUCUREȘTI • BIBLIOTECA METROPOLITANĂ • DIRECTOR FLORIN ROTARU

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

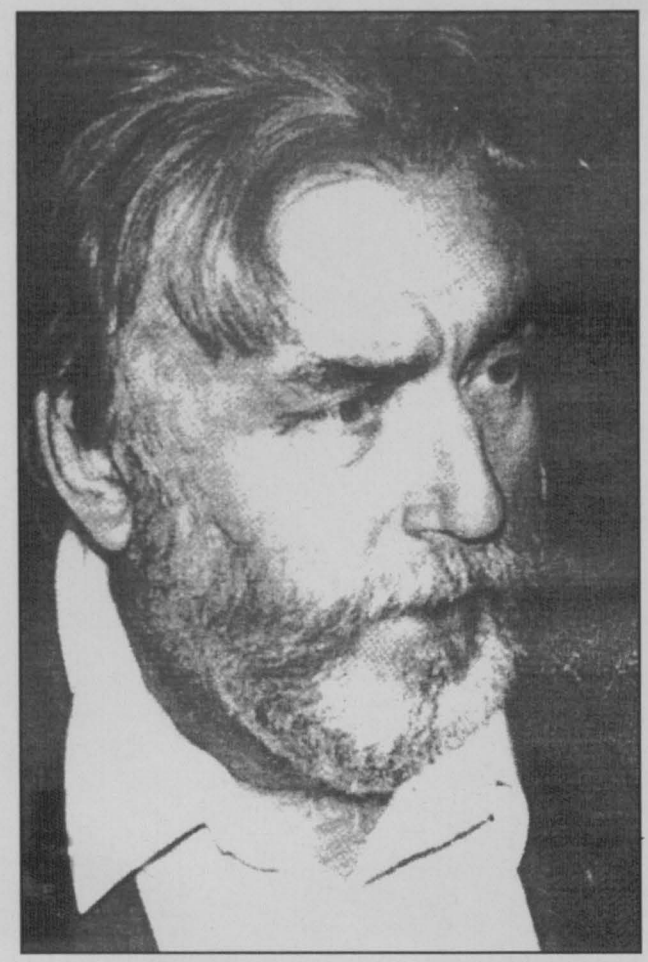

Foto: Ion Cucu

ADRIAN PĂUNESCU

60 de ani de la naştere

"Adrian Păunescu e o expresie tipică a ceea ce aş numi spiritul macedonskian al literaturii actuale, acel spirit, adică, al contrastelor, unire de sublim şi grotesc, de tragedie şi farsă, armonie de elemente ce, altfel, în lumea comună se resping, ca apa şi focul. Ce e însă poezia dacă nu o continuă încercare de restabilire a unităţii primordiale a lumii, o luare în stăpânire a elementelor pulverizate, însingurate unele de altele?! Şi ce este, în fond, poetul – această frumoasă amăgire – dacă nu cel care, cu ajutorul metaforei, vrea să refacă unitatea, armonia pierdută a existenţei?"

Eugen Simion

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Sumar

Bucureștii de altădată

Veronica ALDEA, Adriana GAGEA – Scurt istoric cronologic al înființării bibliotecilor populare de cartier 1949 – 1968 2

Pagini din "Gazeta Municipală"

Ana Maria ORĂȘANU – Cum erau odinioară București (VII) 8

București sub Regele Carol I 9

Patrimoniu 11

Istoria cărții

Episcopia Râmnicului – 500 de ani în slujba ortodoxiei și culturii românești 12

Autografe contemporane

Constantin ȚOIU – 80 16

Scrisoare din...

Dumitru LAZĂR – Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul" Râmnicu-Vâlcea 18

Meridian biblioteconomic

EBLIDA – Orizonturi, Programe, Inițiative 23

Statistica bibliotecilor daneze 24

Liviu BUTUC – Scurtă istorie a bibliocidului (I) 27

Corespondență din Franța

Jean-Yves CONRAD – Barbizon, capitale de la peinture roumaine 32

Catalog 36

Agenda culturală

Parcul "Nichita Stănescu" 38

Dialoguri intercomunitare 38

Mărțișor 38

Calendar 39

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Bucureștii de altădată

Scurt istoric cronologic al înființării bibliotecilor populare de cartier 1949 – 1968

Înființarea primelor biblioteci publice de cartier 1949 – 1968

Veronica ALDEA
Adriana GAGEA

Această comunicare încearcă să aducă date mai puțin cunoscute, găsite în Arhiva Națională, privind situația bibliotecilor publice, în special a celor de cartier, după schimbarea regimului politic în România postbelică.

În arhiva Ministerului Artelor, Dosar 265/1949, se găsesc adresele acestui minister către Direcția Generală a Securității Poporului, prin care acesta solicită eliberarea autorizațiilor de funcționare pentru bibliotecile particulare de împrumut și pentru persoanele care fac comerț ambulant cu cărți vechi.

În urma acestor demersuri propune:

1. "Închiderea și sigilarea tuturor bibliotecilor particulare de împrumut pe baze comerciale, de către organele Ministerului de Interne, la cererea Ministerului Artelor".

2. "Emiterea unei decizii pentru achiziționarea fondurilor de cărți ale bibliotecilor care funcționează ilegal".

3. "Identificarea prin organele Ministerului Artelor sau a Secretariatelor de Învățământ și Cultură ale Comitetelor Provizorii ale Sfaturilor Populare a tuturor volumelor pernicioase și predarea lor".

4. "Fondurile de cărți rămase să fie puse la dispoziția Sfaturilor Populare pentru îmbogățirea bibliotecilor comunale".

În urma acestor dispoziții, cele 48 de biblioteci particulare și anticariate – conform tabelului întocmit de Direcția Generală a Securității Poporului – au fost verificate și parțial desființate.

Decretul-Lege nr. 17 privind editarea și difuzarea cărții din 14 ianuarie 1949 (M.O. Nr. 11, 14 ianuarie 1949, pp. 521 – 522), cap. VII, art. 51, prevede că: "Bibliotecile de împrumut care funcționează pe baze comerciale vor putea fi autorizate de Ministerul Artelor să-și continue activitatea, dacă vor cere acest lucru Ministerului, în termen de 30 de zile de la publicarea decretului în Monitorul Oficial".

Potrivit aceluiași Decret, art. 39 dă dreptul de organizare de biblioteci publice pentru:

a) "Organizațiile politice, sindicale, profesionale, sportive, culturale și alte organizații de mase, pe baza autorizației și sub controlul Ministerului Artelor și Informațiilor".

Biblioteca Raională "I.L. Caragiale"

b) "Școlile de toate gradele, pe baza unei autorizații din partea Ministerului Învățământului Public".

c) "Ateneele populare și căminele culturale de la sate".

d) "Ministerele și instituțiile publice".

e) "Persoanele fizice și juridice, numai pe baza unei autorizații speciale acordate de Ministerul Artelor și Informațiilor".

În baza acestui Decret, Comitetul Provizoriu al Capitalei înființează primele biblioteci publice de cartier, menite să pună tuturor la dispoziție gratuit cărți și reviste.

La 7 august 1949 s-a înființat Biblioteca Populară Nr. 1 în Calea Griviței Nr. 290, cu un fond de 2.500 de volume, bibliotecar Graur Paraschiv, având 3 clase

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

de liceu. Biblioteca avea registru inventar, catalog pe autori, statistici zilnice. Localul era închiriat, constând din 2 încăperi ale unei foste cârciumi.

La aceeaşi dată, în Bd. Ferentari Nr. 5 s-a înfiinţat Biblioteca Populară Nr. 2, cu 2.400 de volume cumpărate de Comitetul Provizoriu al Capitalei. Localul era închiriat şi consta dintr-o încăpere de 64 mp. Bibliotecar era Alexandru Ilie, 4 clase primare (cizmar de meserie).

La 19 august 1949, cu un fond de 2.529 volume, s-a deschis Biblioteca Populară Nr. 3, în Str. Colentina, Nr. 79, local cu chirie, 6 încăperi, 120 mp. (devenită Biblioteca "I.L. Caragiale", acesta fiind primul sediu al său). Bibliotecar Acs Bernard, absolvent al Facultăţii de textile.

Tot la 19 august 1949 este inaugurată Biblioteca Populară Nr. 4, în Şos. Pantelimon Nr. 284, cu 2.400 volume, local cu chirie, 1 încăpere, bibliotecar Lespezeanu Herşcu, 3 clase primare.

Biblioteca Populară Nr. 5 din Calea Alexandriei Nr. 58 a fost înfiinţată la 28 august 1949, cu un total de 2.369 volume, într-un local cu 5 încăperi, având o sală de lectură de 52 mp. Bibliotecar Dimitriu Pantelimon (şofer, cu 3 clase gimnaziale).

Biblioteca Populară Nr. 6 (actuala Bibliotecă "I. Slavici") a fost înfiinţată la 4 septembrie 1949, cu un fond de 1.609 volume, sediul (la aceeaşi adresă ca astăzi: Str. Av. Beller, Nr. 26) consta din 3 încăperi, cu o sală de lectură de 100 mp. Bibliotecar în momentul înfiinţării: Agiu Mina (4 clase primare).

La 1 octombrie 1949 au fost înfiinţate:

• Biblioteca Populară Nr. 7, Bd. Ghencea Nr. 104, cu 2.314 volume, local cu chirie, 2 încăperi (32 mp.), bibliotecară Milică Julietta (4 clase secundare).

• Biblioteca Populară Nr. 8, Str. Călăraşi Nr. 325, fond 2.182 volume, local cu chirie (în stare proastă), bibliotecar Mihalevschi Radu (croitor, 4 clase primare).

La 23 octombrie 1949 se înfiinţează Biblioteca Populară Nr. 9, Şos. Ciurel Nr. 32, cu 2.064 volume, local cu chirie, stare potrivită, 2 încăperi, 60 mp. Bibliotecară Vasiu Ştefania (croitoreasă, 3 clase).

Biblioteca Populară Nr. 10 s-a înfiinţat la 27 octombrie 1949, în str. Dimitrie Cantemir Nr. 38, cu un fond de 3.532 volume, local cu chirie, 2 încăperi (105 mp.), personal: 1 bibliotecar (Beer Carol, absolvent de liceu).

La 4 decembrie 1949 au fost înfiinţate următoarele biblioteci:

• Biblioteca Populară Nr. 11, Str. Maica Domnului Nr. 1, 2.244 volume, local cu chirie compus din 3 încăperi (66 mp.), bibliotecar Părităoiu Ion (absolvent de liceu teoretic).

• Biblioteca Populară Nr. 12, Str. Giurgiului Nr. 138, cu 2.802 volume, local cu chirie, 2 încăperi (52 mp.), bibliotecară Rusu Alexandrina, bacalaureată.

Fiecare din aceste biblioteci, în afara bibliotecarului, avea şi un îngrijitor.

Date statistice cu privire la activitatea lor se găsesc în Arhiva Ministerului Artelor. Presa vremii a publicat articole privind acti-vitatea celor 12 biblioteci, referindu-se la numărul de cititori şi la activităţile culturale potrivite acelor vremuri: recenzii, întâlniri cu activişti de partid, autorii vremii şi cursuri de limba rusă.

Datorită faptului că bibliotecarii aveau un nivel de pregătire diferit, Comitetul Provizoriu al Capitalei a deschis un curs de iniţiere în tehnica muncii bibliotecare, pe 3 martie 1949, la sediul Secţiei Culturale din Bd. 6 Martie. Bibliotecile erau importante pentru activitatea de propagare a partidului.

Comitetul Provizoriu al Capitalei, prin Biblioteca Centrală, a dotat cu biblioteci 5 ştranduri din Bucureşti.

În decembrie 1949, cele 12 biblioteci populare totalizau 42.000 volume, fiind frecventate de 13.529 cititori care au consultat în aceeaşi lună 17.470 cărţi. Programul de funcţionare era zilnic (afară de luni, când erau închise): 9.00 – 13.00; 17.00 – 20.00.

Instituţiile culturale îndrumate de Comitetul Provizoriu erau 64 de atenee populare, dintre care 54 aveau biblioteci, iar dintre acestea, 36 aveau săli de lectură deschise zilnic 8 ore.

Tot în Arhiva Ministerului Artelor se găsesc date despre Biblioteca Comitetului Provizoriu Bucureşti, înfiinţată în 1934 (actuala Bibliotecă Metropolitană) şi care în noiembrie 1949 funcţiona în Str. Batiştei Nr. 15, într-un local cu chirie, cu 11 încăperi, 2 săli de lectură (96 mp), având un fond de 44.420 volume, 86 abonamente la periodice (în acelaşi an). Bibliotecari: Gruia Ştefan, bacalaureat – catalogare, Botescu Eufrosina, licenţiat în litere – catalogare, Straitman Radu, licenţiat în drept – custode, Botez Maria – custode, Pincaş Iorgula, liceu comercial – custode, Cernea Marieta, absolventă de liceu comercial – custode, Leuca Constanţa, profesor – bi-

Biblioteca Populară "Olga Bancic"

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

bliotecar, Obregeanu Maria, studii liceale – bibliotecar la serviciul de împrumut, Enciulescu I. – gestionar, Ene – şef gestionar şi depozitar, Os Nicolae – depozitar responsabil. În total: 12 salariaţi. Responsabilul bibliotecii era Gheorghe Astancăi. Biblioteca avea un buget propriu de 13 milioane de lei, plus 1% din fondul cultural. Programul de funcţionare era Luni – Sâmbătă: 7.00 – 13.00; 14.00 – 20.00 şi Duminica: 9.00 – 12.00. Câteva date statistice pentru luna decembrie 1949: 1.730 de cititori, dintre care 17 muncitori, 176 funcţionari, 1.389 elevi şi studenţi, 148 alte categorii sociale.

În planul de muncă al Secţiei Culturale a Comitetului Provizoriu Bucureşti, pentru perioada 1 aprilie – 30 ianuarie 1950, înregistrat la Ministerul Artelor la Nr. 29966/3 aprilie 1950, se face menţiunea: "... în cadrul muncii de biblioteci vom înfiinţa 11 biblioteci... pentru lărgirea muncii vom descoperi 6 imobile cărora le vom face atribuirile, reparaţiile pentru a putea deschide în aceste localuri 6 biblioteci populare...Vom urmări şi perfecta mutarea Bibliotecii [Biblioteca Centrală] în noul imobil [Palatul Şutzu]..."

În cursul anului 1950 funcţionau în Capitală 32 de biblioteci populare. Pentru acest an, nu s-au găsit date complete în arhive, de aceea le vom folosi pe cele din presa vremii.

• Astfel, la 12 martie 1950 este înfiinţată Biblioteca Populară Nr. 14 (care din luna mai 1958 se va numi Biblioteca "C. Dobrogeanu-Gherea"), în Şos. Pantelimon Nr. 87, care funcţiona într-un local spaţios, cu sală de lectură, având o frecvenţă zilnică de 30 – 40 de cititori, bibliotecară Nedelcu Elena;

• Biblioteca Nr. 15, Cal. Dudeşti Nr. 185 (înfiinţată la 5 martie 1950);

• Biblioteca Nr. 16, Str. Vaselor (inaugurată la 25 martie 1950);

• Biblioteca Nr. 17, Şos. Făinari Nr. 25 (inaugurată la 25 martie 1950);

• Biblioteca Nr. 18, Şos. Berceni Nr. 183 (inaugurată la 25 martie 1950);

• Biblioteca Nr. 24, Cal. 13 Septembrie Nr. 215 (inaugurată la 25 mai 1950);

• Biblioteca Nr. 25, Str. Lânăriei Nr. 82 (inaugurată la 25 mai 1950);

• Biblioteca Nr. 20, Bd. Păcii Nr. 39 – Cartierul Militari (inaugurată în iunie 1950);

• Biblioteca Nr. 23, Cal. Giuleşti Nr. 34 (inaugurată la 25 iunie 1950);

• Biblioteca Nr. 26, Str. Chitilei Nr. 45 (inaugurată în iulie 1950).

Tot în luna iunie 1950 au fost înfiinţate biblioteci volante în parcurile: I.V. Stalin, Libertăţii, Grădina Botanică şi Ştrandul Floreasca.

În acelaşi an, au mai fost înfiinţate bibliotecile:

• Biblioteca Populară Nr. 13, Şos. Grozăveşti Nr. 14;

• Biblioteca Populară Nr. 16, Parcul Tolbuhin – Raionul 23 August;

• Biblioteca Populară Nr. 19, Str. 30 Decembrie Nr. 75 – Raionul 23 August;

• Biblioteca Populară Nr. 21, Comuna Pantelimon;

• Biblioteca Populară Nr. 28, Şos. Ştefan cel Mare Nr. 54 (astăzi Biblioteca "B.P. Haşdeu");

• Biblioteca Populară Nr. 30, Bd. 1 Mai Nr. 365;

• Biblioteca Populară Nr. 31, Cal. Ferentari Nr. 72 (ulterior Biblioteca pentru Copii "V. Alecsandri").

Legea pentru raionarea administrativă a teritoriului din septembrie 1950 atribuie Sfaturilor Populare Raionale îndeplinirea sarcinilor în toate domeniile de activitate. Prin raionare se va îmbunătăţi simţitor şi activitatea culturală. Printre altele se menţionează: "Cele 33 de biblioteci populare înfiinţate de Comitetul Provizoriu al Capitalei şi care cuprind fiecare între 3.000 – 5.000 volume erau conduse până acum de un serviciu central care nu putea să cuprindă întreaga muncă... Raionarea vine să soluţioneze şi această problemă, întrucât cele 8 raioane cuprind fiecare un număr limitat de biblioteci populare, care pot fi mult mai uşor îndrumate, coordonate şi controlate..."

În Arhiva Naţională, Direcţia Municipiului Bucureşti, Fondul Direcţia Municipală de Statistică Bucureşti, se găseşte situaţia statistică (din trimestrul III 1951) a bibliotecilor publice pe raioane: Raionul "I.V. Stalin": 3 biblioteci; Raionul "1 Mai": 5 biblioteci; Raionul "23 August": 5 biblioteci; Raionul "T. Vladimirescu": 4 biblioteci; Raionul "Nicolae Bălcescu": 5 biblioteci; Raionul "V.I. Lenin": 5 biblioteci; Raionul "Gh. Gheorghiu Dej": 4 biblioteci; Raionul "Grivița Roşie": 4 biblioteci; în total: 34 de biblioteci, plus 2 case de citire în Raionul "I.V. Stalin" şi 2 în Raionul "T. Vladimirescu". Fondul de cărţi: 37.534 volume, număr de cititori: 15.726.

În acel an (1951) a fost deschisă în Capitală o bibliotecă populară, înzestrată cu 3.500 volume în limba maghiară (actuala Bibliotecă "Petöfi Sándor").

Comitetul Executiv al Sfatului Popular al Capitalei emite Decizia Nr. 678 din 21 mai 1954 pentru restructurarea reţelei căminelor culturale din oraşul Bucureşti. Prin această reorganizare, o parte din căminele culturale se desfiinţează, iar spaţiile lor sunt atribuite unor biblioteci care nu aveau localuri corespunzătoare. De exemplu: Biblioteca Populară Nr. 4 este mutată în localul Căminului Cultural "Petre Gheorghe", Biblioteca Populară Nr. 19 se mută în localul Căminului Cultural "Horia, Cloşca şi Crişan", Biblioteca Populară Nr. 15 se mută în spaţiul Căminului Cultural "Isac Mandel", iar Casele de Citit "Dr. Babeş" şi "N. Beloiannis" din Raionul "V.I. Lenin" se transformă în biblioteci populare. În Raionul "Gh. Gheorghiu Dej", Căminul Cultural "Th. Neculuţă" se mută în Str. Zalomit, primind denumirea de "Casa Petöfi".

În august 1954, Sfatul Popular al Capitalei a înfiinţat în diferite cartiere noi biblioteci filiale ale celor existente. Astfel, au fost organizate 4 biblioteci: în Bd. Muncii Nr. 122 o filială a Bibliotecii Raionale Nr. 14

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

(Raionul "23 August", actuala Bibliotecă "C.D. Gherea"); în cartierul Progresul o filială a Bibliotecii Raionale Nr. 12 (Raionul "N. Bălcescu"); pe Str. Petre Ispirescu o filială a Bibliotecii Raionale Nr. 31 (Raionul "V.I. Lenin"); precum şi în Raionul "1 Mai", unde s-a înfiinţat o filială a Bibliotecii Raionale Nr. 3 în colaborare cu Biblioteca Populară Nr. 28.

Aceste biblioteci au fost înzestrate pentru început cu un fond de carte între 1.000 – 2.000 volume. Noile filiale vor funcţiona de 2, 3 ori pe săptămână.

În scopul îmbunătăţirii condiţiilor de funcţionare, Biblioteca Populară Nr. 35 din Raionul "T. Vladimirescu" a fost mutată din Str. Negru Vodă într-un local spaţios din Calea Văcăreşti Nr. 29. Pentru că spaţiul permitea diversificarea activităţii de împrumut, bibliotecarele de la această bibliotecă au organizat o secţie pentru copii.

În Str. Christian Tell Nr. 9 a fost inaugurată, la 1 mai 1956, Biblioteca Raională Nr. 6 (Raionul "I.V. Stalin"), care era înzestrată cu 9.000 de volume, bibliotecari: Margareta Rusu şi Maria Iacobescu, bibliotecar şef: Mihai Trifan.

În 1955, situaţia bibliotecilor populare pe raioane era următoarea (conform datelor din "Viaţa Culturală a Capitalei" , 6, nr. 36, 5 – 11 septembrie 1955, p. 1 şi 7, nr. 31, 30 iulie – 5 august 1956, p. 4):

Raionul "Gh. Gheorghiu Dej":

- Biblioteca (Raională) Nr. 9, Str. Gen. Popovăţ Nr. 3;
- Biblioteca Nr. 13, Şos. Grozăveşti Nr. 14;
- Biblioteca Nr. 20, Bd. Păcii Nr. 39 (Cartier Militari);
- Biblioteca Nr. 23, Şos. Giuleşti Nr. 60.

Raionul "N. Bălcescu":

- Biblioteca (Raională) Nr. 12, Şos. Giurgiului Nr. 65;
- Biblioteca Nr. 18, Şos. Berceni Nr. 183;
- Biblioteca Nr. 25, Str. Lânăriei Nr. 25;
- Biblioteca Nr. 27, Str. Bozianu Nr. 10;
- Biblioteca Nr. 32, Str. Împăratul Traian Nr. 44.

Raionul "1 Mai":

- Biblioteca (Raională) Nr. 3, Şos. Armatei Sovietice Nr. 79;
- Biblioteca Nr. 11, Str. Maica Domnului Nr. 1;
- Biblioteca Nr. 17, Str. Vasile Lascăr Nr. 146;
- Biblioteca Nr. 22, Bd. 30 Decembrie Nr. 18;
- Biblioteca Nr. 28, Şos. Ştefan cel Mare Nr. 54.

Raionul "I. V. Stalin":

- Biblioteca (Raională) Nr. 6, Str. Av. Beller;
- Biblioteca Nr. 33, Şos. Bucureşti-Ploieşti Nr. 8 (Băneasa);
- Biblioteca Nr. 34, Şos. Pipera Nr. 8 (Herăstrău).

Raionul "Griviţa Roşie":

- Biblioteca Nr. 1, Cal. Griviţei Nr. 261;
- Biblioteca Nr. 26, Şos. Chitilei Nr. 45;
- Biblioteca Nr. 31, Bd. 1 Mai Nr. 365.

Raionul "V.I. Lenin":

- Biblioteca Nr. 2, Prelungirea Ferentari Nr. 5;
- Biblioteca Nr. 5, Cal. Alexandriei Nr. 58;
- Biblioteca Nr. 7, Bd. Ghencea Nr. 104;
- Biblioteca Nr. 24, Str. 13 Septembrie Nr. 21;
- Biblioteca Nr. 31, Cal. Ferentari Nr. 72.

Raionul "23 August":

- Biblioteca (Raională) Nr. 14, Şos. Pantelimon Nr. 87;
- Biblioteca Nr. 4, Şos. Pantelimon Nr. 265;
- Biblioteca Nr. 16, Parcul Tolbuhin;
- Biblioteca Nr. 19, Str. 30 Decembrie Nr. 75;
- Biblioteca Nr. 21, Comuna Pantelimon.

Anul 1957 sporeşte numărul bibliotecilor populare.

La 27 martie, în Raionul "Griviţa Roşie", în cartierul blocurilor muncitoreşti din Bucureştii Noi s-a deschis, la parterul blocului Nr. 5, o bibliotecă populară înzestrată cu 4.000 de volume. În acelaşi raion s-a deschis o altă bibliotecă populară, în Bd. 1 Mai Nr. 139.

În Raionul "Gh. Gheorghiu Dej", în luna septembrie, şi-a început activitatea Biblioteca Populară Nr. 37, situată în Bd. Dinicu Golescu Nr. 43 (Biblioteca "Th. Neculuţă", astăzi "L. Blaga").

În darea de seamă statistică centralizată asupra reţelei şi activităţii bibliotecilor în 1958 (Arhivele Naţionale, Direcţia Municipiul Bucureşti), Sfatul Popular al Capitalei este menţionat cu 41 de biblioteci raionale şi populare, dintre care 2 aveau secţii pentru copii, cu un fond de 715.446 volume, din care 81.426 achiziţionat în 1957, frecventate de 94.024 cititori, cărora li s-au eliberat 1.255.495 volume.

Prin Decizia Nr. 2451 din 26 septembrie 1958 (datele sunt extrase din Buletinul Oficial al Sfatului Popular al Capitalei, 8, nr. 12, septembrie 1958, pp. 8 – 11) se aprobă schimbarea denumirii următoarelor biblioteci din Capitală, după cum urmează:

Raionul "I.V. Stalin":

- Biblioteca (Raională) Nr. 6 se va numi Biblioteca Raională "Al. Vlahuţă";
- Biblioteca Populară Nr. 33 se va numi Biblioteca Populară "G. Topârceanu";
- Biblioteca Populară Nr. 34 se va numi Biblioteca Populară "G. Ibrăileanu";
- Biblioteca Populară Nr. 36 se va numi Biblioteca Populară "I. Slavici".

Raionul "1 Mai":

- Biblioteca (Raională) Nr. 3 se va numi Biblio-

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

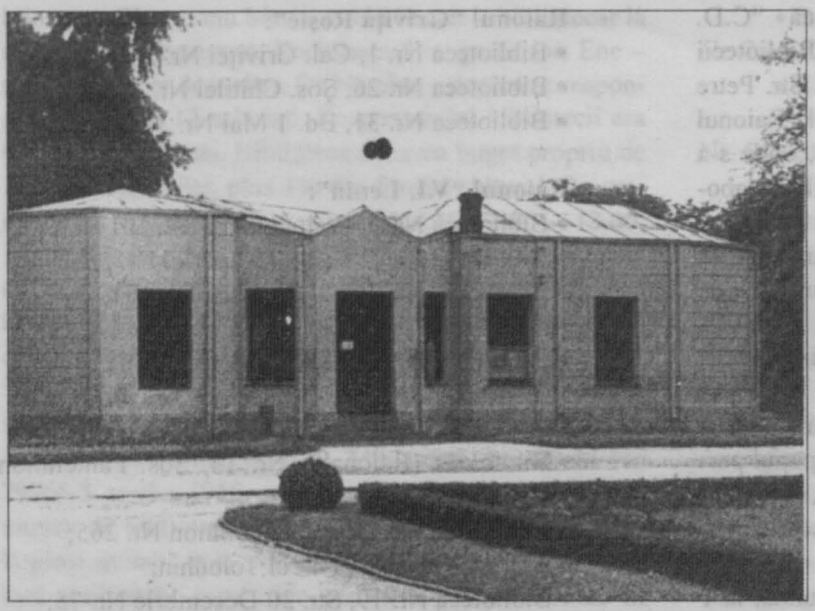

Biblioteca Raională "Grivița Roșie" (actuala "Dimitrie Bolintineanu")

teca Raională "I.L. Caragiale";

• Biblioteca Populară Nr. 11 se va numi Biblioteca Populară "Ion Budai Deleanu";

• Biblioteca Populară Nr. 17 se va numi Biblioteca Populară "M. Eminescu";

• Biblioteca Populară Nr. 22 se va numi Biblioteca Populară "Ion Păun Pincio";

• Biblioteca Populară Nr. 28 se va numi Biblioteca Populară "Olga Bancic".

Raionul "23 August":

• Biblioteca (Raională) Nr. 14 se va numi Biblioteca Raională "C. Dobrogeanu-Gherea";

• Biblioteca Populară Nr. 4 se va numi Biblioteca Populară "Elena Pavel";

• Biblioteca Populară Nr. 16 se va numi Biblioteca Populară "Alexandru Odobescu";

• Biblioteca Populară Nr. 19 se va numi Biblioteca Populară "Petre Gheorghe";

• Biblioteca Populară Nr. 21 se va numi Biblioteca Populară "Calistrat Hogaș";

• Biblioteca pentru Copii se va numi Biblioteca pentru Copii "Emil Gârleanu".

Raionul "T. Vladimirescu":

• Biblioteca (Raională) Nr. 10 se va numi Biblioteca Raională "T. Vladimirescu";

• Biblioteca Populară Nr. 8 se va numi Biblioteca Populară "Barbu Delavrancea";

• Biblioteca Populară Nr. 15 se va numi Biblioteca Populară "Anton Pann";

• Biblioteca Populară Nr. 29 se va numi Biblioteca Populară "Danca Simo";

• Biblioteca Populară Nr. 35 se va numi Biblioteca Populară "Barbu Lăzăreanu".

Raionul "V.I. Lenin":

• Biblioteca (Raională) Nr. 31 se va numi Biblioteca Raională "V. Alecsandri";

• Biblioteca Populară Nr. 2 se va numi Biblioteca Populară "Constantin Ivănuș";

• Biblioteca Populară Nr. 5 se va numi Biblioteca Populară "Ștefan Gheorghiu";

• Biblioteca Populară Nr. 7 se va numi Biblioteca Populară "Ion Creangă";

• Biblioteca Populară Nr. 24 se va numi Biblioteca Populară "D. Cantemir".

Raionul "Grivița Roșie":

• Biblioteca (Raională) Nr. 30 se va numi Biblioteca Raională "Dimitrie Bolintineanu";

• Biblioteca Populară Nr. 1 se va numi Biblioteca Populară "Vasile Roaită";

• Biblioteca Populară Nr. 26 se va numi Biblioteca Populară "Cezar Bolliac".

Raionul "N. Bălcescu":

• Biblioteca (Raională) Nr. 12 se va numi Biblioteca Raională "N. Bălcescu";

• Biblioteca Populară Nr. 18 se va numi Biblioteca Populară "Alexandru Sahia";

• Biblioteca Populară Nr. 25 se va numi Biblioteca Populară "A. Toma";

• Biblioteca Populară Nr. 27 se va numi Biblioteca Populară "G. Coșbuc";

• Biblioteca Populară Nr. 32 se va numi Biblioteca Populară "Gr. Alexandrescu".

Raionul "Gh. Gheorghiu Dej":

• Biblioteca (Raională) Nr. 20 se va numi Biblioteca Raională "Gheorghe Lazăr";

• Biblioteca Populară Nr. 9 se va numi Biblioteca Populară "Șt. O. Iosif";

• Biblioteca Populară Nr. 13 se va numi Biblioteca Populară "Camil Petrescu";

• Biblioteca Populară Nr. 23 se va numi Biblioteca Populară "Constantin Mille";

• Biblioteca Populară Nr. 37 se va numi Biblioteca Populară "Th. Neculuță".

Datele statistice pentru anul 1962, Dosarul 863/1958 – 1963, Arhiva Municipiului București, pentru bibliotecile orășenești și populare din orașul București, fac mențiunea: "numărul populației în 1962 era 1.226.033; unități bibliografice 49; volume 1.010.100; cititori 170.129; cărți eliberate 2.113.000; biblioteci comunale 19".

Numărul bibliotecilor nou înființate crește în 1963 cu Biblioteca pentru copii din Str. Dimitrie Cantemir Nr. 57 care, la deschiderea din 12 aprilie, avea un fond de

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

5.000 de volume.

Tot în acest an, bibliotecile încep reorganizarea fondului de publicații în vederea introducerii unei noi metode de împrumut, cea a accesului liber la raft.

Parcurile beneficiau de organizarea a șase biblioteci sezoniere cu 32.000 volume.

În 1965 sporește numărul bibliotecilor populare astfel: una orășenească, opt raionale, 45 de biblioteci populare și 26 de biblioteci comunale, dotate cu 1.021.946 volume, iar bibliotecile comunale – 220.797, deci un total de 1.242.721 de unități bibliografice.

În 1967, la 14 iunie, s-a deschis Biblioteca Populară "Liviu Rebreanu". Ea este situată în Str. Bârsei nr. 4, Bl. G1, raionul "23 August". Dotată cu peste 20.000 de volume catalogate sistematic, având 16 colecții de periodice, unitatea funcționează pe principiul accesului liber la raft. În prezent funcționează în același sediu.

Tot în 1967, Biblioteca "Emil Gârleanu" a fost reprofilată pentru copii.

Prin Decizia 571/23 martie 1968, Comitetul Executiv al Consiliului Popular al Municipiului București a stabilit ca bibliotecile publice din Capitală să fie organizate într-un sistem unitar, subordonate Bibliotecii orășenești "Mihail Sadoveanu".

Art. 1 Se acordă calitatea de ordonator terțiar de credite cu evidență contabilă proprie și cont de decontare la bancă următoarelor unități din subordinea Comitetului pentru Cultură și Artă al Municipiului București.

Art. 2 Biblioteca "Mihail Sadoveanu", care va coordona activitatea și va conduce evidența contabilă și gestionară a bibliotecilor de sector 1 – 8 și a celor 47 de biblioteci populare (total 56), așa cum se menționează în adresa Comitetului pentru Cultură și Artă al Municipiului București. Menționăm că personalul preluat totaliza 135 de posturi de bibliotecar și 33 posturi îngrijitoare, 2 posturi muncitori.

Pe data de 1 aprilie 1968, Comitetul pentru Cultură și Artă al Municipiului București emite Decizia nr. 86 prin care unitățile subordonatoare de credite se transferă la Biblioteca Orășenească "Mihail Sadoveanu".

"Arhiva B.M.M.S. Dosar Acte expediate
1971 – 1977

B.M.M.S.
Nr. 238/29 mai 1968

Decizia nr. 9

Directorul Bibliotecii Municipale «Mihail Sadoveanu» (Nicolae Pascu)

Având în vedere Decizia nr. 571/1968 a Comitetului Executiv al Consiliului Popular al Municipiului București prin care B.M.M.S. i se acordă calitatea de ordonator de credite cu contabilitate proprie, preluând activitatea a opt biblioteci de sector și 47 de biblioteci populare, cu începere de la 1 aprilie 1968;

Biblioteca Populară "Ion Păun Pincio"

Având în vedere Adresa nr. 2.034/VIII din 15 mai 1968 a Comitetului pentru Cultură și Artă al Municipiului București prin care se transmite statutul de funcțiuni aprobat, valabil de la data de 10 aprilie 1968;

În baza art. 16 din Codul muncii:

Decide:

Art. 1 Cu data 1 aprilie 1968, personalul din tabelul alăturat, care face parte integrantă din prezenta decizie, se încadrează prin transfer (în interesul serviciului) în funcția, poziția și salarizarea prevăzută în dreptul fiecăruia în schema de organizare a B.M.M.S.

Art. 2 Prevederile prezentei Decizii vor fi aduse la cunoștința salariaților prin grija Directorilor bibliotecilor de sectoare.

Art. 3 Serviciul Contabilitate și directorii bibliotecilor de sectoare vor aduce la îndeplinire dispozițiile prezentei decizii".

Noul sistem de organizare a permis atât îmbunătățirea și perfecționarea serviciilor de lectură publică, valorificarea mai eficientă și diversificarea colecțiilor de publicații, obținerea de noi spații pentru instituțiile nou create cât și mutarea în localuri corespunzătoare.

Putem afirma că această perioadă s-a dovedit benefică pentru dezvoltarea bibliotecilor publice în toate cartierele orașului. Chiar dacă au plătit tributul greu al propagării ideilor partinice sub diverse forme, bibliotecile au avut, alături de școală, contribuția lor la formarea publicului cititor.

Comunicare prezentată la simpozionul "165 de ani de lectură publică în București", Muzeul Municipiului București, 9 iunie 2003

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Pagini din "Gazeta Municipală"

Gazeta Municipală

Cum erau odinioară Bucureștii
(VII)

Ana Maria ORĂȘANU

Săptămânalul a publicat cu regularitate și în 1939 articole despre trecutul Capitalei. Fiecare număr insera pe prima pagină un text tematic ilustrat adecvat. Semnau nume prestigioase. Îl regăsim frecvent pe Anton Bacalbașa și, cu mai puține articole, pe Dan Smântânescu, Nicolae Angelescu, Ion Ionnescu-Gion, Constantin Gane, George Potra și alții. Se publicau fragmente din marile lucrări monografice (27 capitole din *Bucureștii de altădată* a lui Bacalbașa), biografiile unor celebrități din lumea negoțului bucureștean, descrieri de locuri, edificii, obiceiuri și tradiții, scene din viața cotidiană a secolului XIX etc.

Ziarul oglindea și viața edilitară a orașului de atunci. Eforturile de înnoire urbană continuă. Lucrările ce se înfăptuiau cu dificultate și pe care nici mâna fermă a primarului gen. V. Dombrowski nu le putea depăși. Aflăm că se înființase prin Decret Regal o Comisie Superioară de sistematizare sub președinția arh. P. Antonescu pentru a preîntâmpina situații ca cele ce au dus la *Schilodirea Bd-lui Brătianu* (nr. 326), arteră principală ce a necesitat multe exproprieri și fonduri importante dar care, terminată abia în 1943, s-a înfățișat diferit de proiect.

Importanța intervențiilor de modernizare a Capitalei rezultă și din faptul că, în cadrul Expoziției internaționale care în 1939 s-a organizat la New York, Dimitrie Gusti, în calitate de comisar șef, a solicitat ca în pavilionul românesc să se expună și planul urbanistic al Bucureștilor, problemă rezolvată prin implicarea arh. Octav Doicescu.

O atenție specială ne impune **Luna Bucureștilor** din acel an. Organizată tot în Parcul Național Carol I (Herăstrău), dar pe un amplasament fixat la Șoseaua Jianu (Bd. Aviatorilor) pentru a pune în evidență amenajările acestei noi zone a parcului. Intrarea se găsea pe Bd. Mareșal C-tin Prezan care făcea legătura cu Arcul de Triumf. Atunci s-a construit Restaurantul Pescăruș și dispăruta "Alee a Restaurației" având ca punct terminal Fântâna Modurei, ansamblu sculptural monumental realizat de Constantin Baraschi sub forma unei alei străjuite de cariatide.

Impresionant în contextul preocupărilor noastre este caracterul memorial al acestei ediții a **Lunii Bucureștilor**. Se împlineau 50 ani de la moartea poetului Mihai Eminescu și 100 ani de la nașterea Regelui Carol I. De aceea, în parc s-au amenajat două pavilioane memoriale cu bogate amenajări

Alee Restaurației – iunie 1939
Foto A. Gh. Ebner

expoziționale dedicate celor două personalități.

Deschisă cu întârziere pe data de 22 mai (și nu la 9 mai ca de obicei), această ediție a expoziției se dorea să aibă amploare națională. Să fie un prilej ca toți românii să poată vedea o capitală în plin progres. "Gazeta Municipală" prezenta pe larg facilitățile pe care administrația locală și instituțiile statului le ofereau turiștilor dornici să vină în capitală: reduceri de prețuri și de tarife la transporturile CFR. Bucureștii își primeau vizitatorii cu o înfățișare festivă la care a contribuit substanțial concursul de iluminare a vitrinelor, organizat din inițiativa Societății generale de gaz și electricitate.

Se dovedea astfel că preocupările primăriei de a concretiza an de an "etape de lucrări edilitare și spor de adaptare urbană la canoanele civilizatoare ale progresului" erau reale și "un stimulent și un examen pentru edili și pen-

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

tru acea întreagă armată de lucrători".

Ziua Bucureştilor din 1939 arăta lumii întregi o capitală în curs de înnoire dar care nu-şi uita înaintaşii.

*

Prezentăm lista articolelor de memorie comunitară publicate în rubrica "Cum erau odinioară Bucureştii" de "Gazeta Municipală" în anul 1939, întocmită de Antoaneta Pfeiller şi Diana Macarie:

Angelescu, Nicolae I.: *Hagi Vasile Frigator* (nr. 356), *Dimitrie Frigator* (nr. 358), *Vasile Stoicovici şi fiii săi* (nr. 363), *Ştefan şi Ioan Stoicovici* (nr. 364), *Comercianţii din familia Stoicovici* (nr. 365);

Smântânescu, Dan: *Jurământul lui Tudor Vladimirescu la Bucureşti* (nr. 359), *Bucureştii văzuţi de Carmen-Sylva în 1890* (nr. 361), *Bucureştii între 1820 – 1830* (nr. 362), *Case şi zaiafeturi în Bucureşti la începutul sec. XIX* (nr. 366), *Paştile în trecutul Bucureştilor* (nr. 367);

Bacalbaşa, C.: *Contrabandele bucureştene* (nr. 368), *Restaurante în Bucureşti la 1875* (nr. 370), *Bucureştii în timpul războiului 1877 – 1878* (nr. 371), *Proclamarea Regatului şi serbările Încoronării* (nr. 372), *Studenţii şi viaţa universitară* (nr. 373), *Viaţa studenţească de altădată* (nr. 374), *Petreceri şi ospăţuri de altădată* (nr. 375), *Banchete, reprezentaţii de gală şi petreceri* (nr. 376), *Bordeiul şi grădina Raşca* (nr. 377), *Moartea şi înmormântarea lui C.A. Rosetti, 1885* (nr. 378), *Devastarea redacţiei ziarului Epoca* (nr. 379), *Realizări, alegeri şi electori* (nr. 380), *Votarea legei maximului taxelor comunale* (nr. 381), *În Capitala de acum 50 ani* (nr. 385), *Scandaluri în lumea bună* (nr. 388), *Bucureştii în preajma războiului 1877 – 78* (nr. 389), *Lăutarii şi agenţii electorali* (nr. 393), *Tipuri şi obiceiuri din Bucureştii de altă dată* (nr. 394), *Presa şi literatura din Bucureştii de altă dată* (nr. 395), *Saloane, arnăuţi şi scandaluri* (nr. 396), *Alegerile parlamentare din 1875* (nr. 397), *Pregătirea armatei în anul 1875* (nr. 398), *Manifestaţii la statuia Mihai Viteazul* (nr. 399), *Înfiinţarea Băncii Naţionale a României* (nr. 401), *În pensionatul Bucholzer, la 1871* (nr. 402), *Elev de liceu în Bucureştii anului 1870* (nr. 403), *Crăciunul în Bucureşti la 1871* (nr. 404);

Potra, George: *Alimentarea Capitalei cu carne în vara anului 1834* (nr. 382), *Târgul Moşilor* (nr. 384),

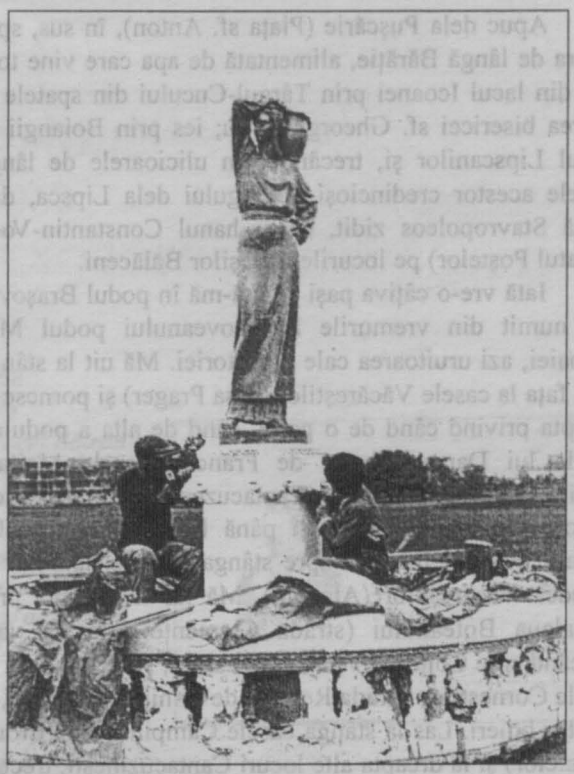

Aşezarea fântânei Modura din Parcul Regele Carol II – 2 mai 1939. Foto L. Matei

Grădinile Capitalei (nr. 400);

Nicolaescu, Stoica: *Când au ajuns Bucureştii scaun de domnie* (nr. 383), *Istoricul mânăstirii Sf. Treime (Radu-Vodă)* (nr. 386), *Istoricul mânăstirii Sf. Treime (Radu-Vodă)* (nr. 387);

Ionnescu-Gion, G.: *Bucureştii sub Regele Carol I* (nr. 369);

Petaleanu: *Lupta pompierilor la 13 sept. 1848* (nr. 390);

Stahl, H.: *Bucureştii la 15 August 1916* (nr. 392);

Gane, C.: *Casele baronului Meitani* (nr. 360);

Fără autor: *"Iordanul" la Curtea Domnească din Bucureşti* (nr. 355).

Bucureştii sub Regele Carol I

Dintr'o conferinţă a lui G. Ionescu Gion

În 1896, profesorul G. Ionescu Gion, cunoscutul istoriograf al Bucureştilor, a ţinut în prezenţa Regelui Carol I o conferinţă în care s'a ocupat de prefacerea oraşului sub domnia acestui mare cârmuitor.

Este uimitoare într'adevăr schimbarea la care am asistat în Capitală după război, dar tot atât de importantă este prefacerea Bucureştilor între anii 1866-1896, când s'au realizat marile lucrări: canalizarea Dâmboviţei, străpungerea bulevardului Carol-Pache Protopopescu până la Obor, construirea multora din edificiile publice (Poşta, Casa de depuneri, Ateneul român, etc.).

Iată câteva părţi din conferinţa lui G. Ionescu Gion:

"... Şi 'ntr'adevăr, Sire, pentru mine unul, care dela Iulie 1895, mă preumblu aproape zilnic ceasuri întregi prin bătrânul oraş al Bucureştilor, de acum o sută şi mai bine de ani, preschimbările sunt uimitoare! De câte ori nu am ocolit şi nu voiu mai ocoli încă vechea curte domnească, începând dela Poarta de sus sau Poarta de Fer (strada Covaci) şi până la Poarta de jos sau Poarta-Mică (strada Şelari), trecând pe la băile Turceşti (hotel Victoria).

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Apuc dela Puşcărie (Piaţa sf. Anton), în sus, spre moara de lângă Bărăţie, alimentată de apa care vine tocmai din lacul Icoanei prin Târgul-Cucului din spatele şi lăturea bisericei sf. Gheorghe-Nou; ies prin Boiangii în târgul Lipscanilor şi, trecând prin ulicioarele de lângă boltele acestor credincioşi ai târgului dela Lipsca, dau lângă Stavropoleos zidit, ca şi hanul Constantin-Vodă (palatul Poştelor) pe locurile trufaşilor Bălăceni.

Iată vre-o câţiva paşi şi iată-mă în podul Braşovului, numit din vremurile Brâncoveanului podul Mogoşoaiei, azi uruitoarea cale a Victoriei. Mă uit la stânga şi în faţa la casele Văcăreştilor (casa Prager) şi pornesc la dreapta privind când de o parte, când de alta a podului, casele lui Damari (hotel de France), casele Meitani (Poliţia), casele Filipeştilor, Cantacuzenilor, Ghiculeştilor, Cocoreştilor, Creţuleştilor şi până la locul Colfesculuí (Palatul Regal). Înaintez spre stânga puţin şi iată-mă în Livedea Văcăreştilor (Ateneul). Mă las la dreapta prin mahalaua Boteanului (strada Clemenţei); tai la vale apucând spre Colţea şi vechia Carvasara, şi ferindu-mă la casele Corneştilor (strada Regală) de câinii cei sălbatici ai acestor boieri. Las la stânga casele Câmpinenilor (Eforia Spitalelor) şi la dreapta alte locuri Cantacuzineşti, trecute prin căsătoria întâiu în familia Racoviţeştilor şi apoi într'a Şuţuleştilor. Înaintez la vale pe lângă hanul lui Zamfir şi cotesc la stânga pe lângă vestitul han al sfântului Gheorghe-Nou. Iată-mă în capul podului Târgului-de-Afară. Dacă la hanul lui Zamfir aşi fi întâlnit un bătrân preot dela biserica lui Ghiorma Banul, el mi-ar fi spus în taină că dela casele Balenului şi ale Bărcănescului (casa Gőbl şi vechea Poştă) se întind pivniţe sub pivniţe care duc la ganguri subterane (Naţionala), cari merg până la Curtea Veche, ascunzători din vremuri bătrâne. Dar nu, prefer la lumina scăzândă a zilei s'o iau pe Podul Târgului-de-Afară, cel podit cu podine totdeauna stricate, şi cobor până la Răzvan; trec gârliţa Bucureşteanca de lângă Pescăria-veche şi, apucând pe lângă gârliţă, prin mahalaua Domniţa Ancuţa (Vergul) ies la casele Băltăreţului (Stelea Calomfirescu, Domniţa). Mi-e lesne de aci, căci maidanele sunt nenumărate, să o iau pe lângă gârliţă, să tai mahalaua Lucacilor şi să ajung până la biserica Oltenilor de unde la doi paşi dai în pădure.

Şi s'a făcut noapte: o tăcere adâncă se întinde asupra Bucureştilor; nimic nu o întrerupe decât lătratul câinilor nenumăraţi pe vremurile acelea, şi vara, orăcăitul cicălitor al broaştelor de prin bălţile şi băltoacele Bucureştilor, şi 'n deosebi prin mahalaua Broştenilor. Nimeni nu umblă noaptea. Rar, pe podurile cele mari ale Mogoşoaiei, Calicilor, Târgului-de-Afară şi Beilicului şi prin uliţele boiereşti, ca mahalaua Arhimandritului (sfinţii Apostoli) şi mahalaua Golescului (sub Mitropolie), rar se vede eşind, din curţile Dudeştilor, Goleştilor, Brâncovenilor, Fălcoienilor, Odobenilor, Grecenilor, câte o butcă sau caleaşcă precedată de doi ţigani cu masalale.

Prin celelalte mahalale se aude în întunericul adânc decât strigăte *cine-i acolo!* al străjarilor sau răspântiaşilor, iar în vremurile de primejdie, de bejenie, de ciumă şi război, strigătele patrulelor, al caraulelor formate din mahalagii cari câte 10-15 cutreierau mahalaua. Şi se întâlneşte patrulă cu patrulă. Cine-i acolo?

– Straja Vergului! Dar voi cine sunteţi?

– Straja Sfântului Ştefan!... Şi câte altele!

Şi după ce ai trăit şi trăieşti acestea din cărţi şi documente, să te reîntorci la realitatea actuală, la Bucureştii de azi! Ce schimbare şi ce transiţiune! Sunt atât de violente şi atât de neaşteptate, încât îţi vine să esclami ca bătrânul bucureştean care-mi zice:

– Domnule, dacă s'ar scula tata din mormânt şi ar vedea Bucureştii de acum, pe cruce şi pe evanghelie s'ar jura că oraşul ăsta nu e Bucureştii...

Şi într'adevăr, Sire, dela 6 de dimineaţă, de când fluerile fabricilor, atelierelor, uzinelor, drumurilor de fier, rechiamă la muncă populaţiunea bucureşteană, şi până la miezul nopţii când uruitul trăsurilor începe să dispară pe unele strade, pentru a reîncepe spre cele ce duc la Hală, – Bucureştii, ca viaţa, ca animaţiune, ca intensitate de mişcare, miră şi pe străinul obicinuit cu valurile mulţimei omeneşti de prin marile capitale.

Trebue gerul amorţitor al unei ierne siberiene sau căldura moleşitoare şi adormitoare a unei veri sahariene, pentru ca uliţa în Bucureşti să prindă animaţiunea, viaţa şi sburdalnica ei frecuenţă. Vorbesc numai de ceeace alcătueşte puterea şi farmecul unui oraş: munca şi viaţa. Las la o parte noile edificii, noile strade, noile bulevarde şi acea canalizare a Dâmboviţei, râul iubit al Bucureştilor după cum Bucureştii erau şi sunt *Cetatea Dâmboviţei*, canalizare care într'una din părţile lor cele mai vii a schimbat cu desăvârşire fisionomia vechilor Bucureşti.

Toate aceste minunate creşteri şi podoabe ale Bucureştilor de azi le vedem cu toţii. Ele vor alcătui capitolele lucrărei mele cari vor forma *Bucureştii în prezent.* Nu voiu avea decât să mă uit cu ochii româneşti la zelul şi munca ce pun Bucureştenii în prenoirea şi înfrumuseţarea veselului lor oraş, şi-mi voiu simţi puterile însutite pentru desăvârşirea lucrărei mele.

Prin îndemnul totdeauna iubitor şi voinţa totdeauna înţeleaptă a Majestăţei-Tale, Bucureştii, în aceşti din urmă 30 de ani, s'au înălţat sus de tot. Statul, Primăria, cetăţenii, au conlucrat pe întrecere la această înălţare. Entuziasmul la muncă a fost şi încă mai mare, a fost norocul oraşului. Astăzi, în vesele bucurii bucurându-se, legendarul Bucur vede Bucureştii având loc de cinste printre multe alte oraşe europene.

("Gazeta Municipală", nr. 369, anul VIII, 23 aprilie 1939)

Pagini îngrijite de Serviciul Colecţii Patrimoniu. Memorie Comunitară al Bibliotecii Metropolitane Bucureşti

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Patrimoniu

Din Colecția de Memorie locală "N. Iorga" a Bibliotecii Metropolitane București

D. BOLINTINEANU, *Viața lui Cuza-Vodă*. Memoriu istoric
A cincea ediție, Librăria G. Joannide & C-nie, București, 1873
În același volum: *Viața lui Vlad Țepeș* și *Viața lui Mircea Vodă cel Bătrân*

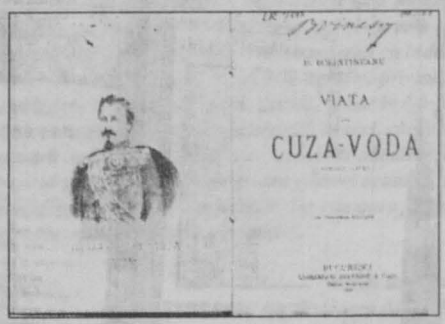

... Revoluțiunea din 1848, născută din confusiunea ideilor, se face punte absolutismului, umanitatea nu face nici un pas înainte. 11 Februariu înplinitușiau speranțele care lăsa se scântie ca o ploaie de aur de fericiri pe imaginațiunea posomorită a unei națiuni ce perduse credința în fericirea sea, ce nu mai voia nimic cu tărie, ce numai cerea nimic cu convingere? Spiritul este astăzi altul decît cel de atunci? oamenii ce au cărmuit în sistemul de corupțiune ce ne-a coborît la starea unui popor fără misiune, a încetat de a fi busola vasului aruncat în vijelie?

Spiritul public trebue înbunătățit, și atunci vom avea guverne bune, o națiune are guvernele care le merită, un guvern nu schimbă pe o națiune, nu o face mai bună, acesta se face nu mai când un guvern bun ar veni fără voia națiunei și ar cata se înbunătățească pe națiune rădicând'o la el...

Carmen Sylva, *Valuri alinate*
Traduceri de George Coșbuc, "Minerva" – Institut de arte grafice și editură, 1906

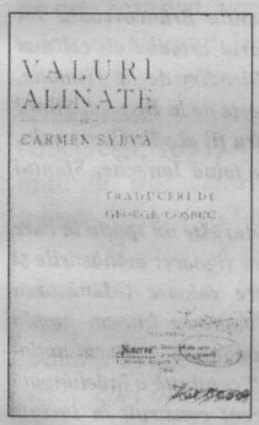

Și eu aș vrea să fiu regin'odată
Și eu! De-ar fi coroana mea de flori,
A ei podoabă roua cea din zori
Și-a mea manta din curcubeu lucrată.

Și carul meu de-ar fi un nor frumos,
Să am ca mareșal al verii soare,
Și nouă muze damele de-onoare
Și-așa din cer să văd eu lumea jos.

Păduri și arte-apoi și tu Poveste,
Să fiți al meu regat, și tot ce este
În lumea asta gînd frumos și sfînt
Și leagă om de om pe-acest pământ.

Dar dac'acestea nu le pot avea
Și dacă și coroana este grea,
Mai bine-aș fi isvorul cel din vale
Să plîng vorbind cu florile din cale.

Tudor ARGHEZI, *Flori de mucigai*
Editura "Cultura Națională", 1931

Le-am scris cu unghia pe tencuială, / Pe un părete de firidă goală, / Pe întuneric, în singurătate, / Cu puterile neajutate / Nici de taurul, nici de leul, nici de vulturul / Care au lucrat împrejurul / Lui Luca, lui Marcu și lui Ioan. / Sunt stihuri fără an, / Stihuri de groapă, / De sete de apă / Și de foame de scrum, / Stihurile de-acum. / Când mi s'a tocit unghia îngerească / Am lăsat-o să crească / Și nu a mai crescut – / Sau nu o mai am cunoscut. / Era întuneric. Ploaia bătea departe, afară. / Și mă durea mâna ca o ghiară / Neputincioasă să se strângă. / Și m'am silit să scriu cu unghiile dela mâna stângă.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Istoria cărții

EPISCOPIA RÂMNICULUI 500 DE ANI ÎN SLUJBA ORTODOXIEI ȘI CULTURII ROMÂNEȘTI

București
Palatul Patriarhiei
27 mai 2003

• **Holul mare al Palatului Patriarhiei**

Expoziția *Râmnicul – Capitala Tipografilor*

Cuvânt de deschidere:

Prof. dr. Gheorghe DEACONU, directorul Direcției Județene pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național Vâlcea

Prezintă:

Prof. Dumitru LAZĂR, directorul Bibliotecii Județene „Antim Ivireanul" Vâlcea

• **Sala "Nicolae Iorga"**

Simpozionul *Rolul Episcopiei Râmnicului în viața spirituală și culturală a românilor*

Cuvânt de întâmpinare:

P.S. Gherasim, Episcopul Râmnicului

Cuvânt de deschidere și coordonarea simpozionului:

Acad. Virgil CÂNDEA, vicepreședinte al Academiei Române

Susțin comunicări:

Prof. univ. dr. Emilian POPESCU, președintele Comisiei Naționale de Istorie Bisericească: *Premise creștine ale întemeierii Episcopiei Râmnicului*

Prof. univ. dr. Dan Horia MAZILU, membru corespondent al Academiei Române, decanul Facultății de Litere a Universității București: *Un spațiu de o pietate aparte – Vâlcea*

Dr. Vasile TOMESCU, muzicolog, Doctor Honoris Causa al Universității Naționale de Muzică din București: *Contribuții ale creatorilor și teoreticienilor muzicali din Vâlcea la afirmarea cântării sacre și laice*

Asist. univ. drd. Petre SPERLEA, Facultatea de Teologie din București: *Aspecte din activitatea episcopului Vartolomeu Stănescu în Eparhia Râmnicului*

Lector univ. dr. Ioan St. LAZĂR, președinte executiv al Fundației Culturale „Sfântul Antim Ivireanul" Râmnicu-Vâlcea: *Antim Ivireanul și destinul spiritual și cultural al Episcopiei Râmnicului*

Prof. Costea MARINOIU, președintele Societății Culturale "Anton Pann" Râmnicu-Vâlcea: *"Școala râmniceană" în cultura românească*

• **Sala "Nicolae Iorga"**

Concertul Coralei CANTICUM a Seminarului Teologic "Sfântul Nicolae" Râmnicu-Vâlcea, dirijor prof. Gelu STRATULAT

Evanghelia lucrătoare

Eparhia Râmnicului, care cuprindea cele 5 județe ale Olteniei, așa cum inserează episcopul Ghenadie Enăceanul pe tavanul salonului oficial de primire în Palatul Episcopal din Râmnic, sărbătorește cu deosebit elan, în acest an, cinci secole de existență documentară, confirmând vechimea strădaniilor pentru organizarea vieții bisericești pe aceste meleaguri: **"... Părutu-s-a nouă că, în această parte de țară, care a dat prima închegare de Țară Românească, ierarhii și preoții s-au întrecut în a da fiilor duhovnicești și sfintelor mănăstiri cuvântul Evangheliei pe înțelesul neamului, mai devreme decât în alte părți".**

În această atmosferă de înălțare sufletească era firesc să se manifeste, în părțile Râmnicului, și o puternică emulație cărturărească. Aici apar printre primele tipografii din Țara Românească: la Mănăstirea Bistrița (1508), la Mănăstirea Govora (1637), la Râmnic (1705).

Bogăția tipăriturilor și continuitatea tiparului la Râmnic îl vor face pe marele savant Nicolae Iorga să numească acest oraș – **"capitala tipografilor".** ***Ca fericit rod al răspândirii cuvântului Evangheliei, se va dezvolta în Eparhia Râmnicului o viață duhovnicească intensă. Vor răsări mândre mănăstiri, în frunte cu Hurezi, ctitoria voievodului martir Constantin Brâncoveanu. Tot Eparhia Râmnicului va împodobi calendarul ortodox cu cel mai mare număr de sfinți români: Sfântul Nicodim de la Tismana, Antonie de la Iezer, Cuviosul Părinte Grigorie de la Bistrița, Sfinții martiri Constantin Brâncoveanu și cei patru fii ai săi: Constantin, Radu, Ștefan și Matei, precum și omul de taină Ianache, Sfântul Ierarh Martir Antim Ivireanul.***

În timpul de față, Eparhia Râmnicului este un spațiu în care Evanghelia lucrătoare se afirmă cu deplină vigoare: mănăstirile și schiturile – monumente istorice de mare valoare (Mănăstirea Hurezi este obiectiv UNESCO) – sunt cuprinse într-un amplu șantier de conservare și restaurare a patrimoniului cultural național; Seminarul Teologic "Sfântul Nicolae" continuă o îndelungată și rodnică tradiție; Palatul Cultural, recent construit în incinta Episcopiei, a devenit un adevărat centru al vieții spirituale vâlcene, sub patronajul Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul, ocrotitorul spiritual al Râmnicului; Tipografia Episcopiei aduce la lumină noi titluri; atât în Centrul Eparhial, cât și în alte locuri din eparhie, ierarhii, preoții și credincioșii au deschis instituții pentru persoanele cu handicap și pentru oamenii sărmani, afirmând vocația umanitară a Bisericii.

La împlinirea a 500 de ani de existență documentară a Episcopiei Râmnicului, ne înfățișăm, cu smerenie duhovnicească și cu mândrie de neam, străduindu-ne să fim vrednici de înaintașii noștri în slujirea ortodoxiei și culturii românești în acest ținut binecuvântat de Dumnezeu.

† **P. S. GHERASIM,**
Episcopul Râmnicului

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Antim Ivireanul și destinul spiritual și cultural al Episcopiei

lector univ. dr. Ioan St. LAZĂR
președinte executiv al Fundației Culturale
"Sfântul Antim Ivireanul" Râmnicu-Vâlcea

De bună seamă că fiecare dintre Domniile-Voastre cunoașteți în profunzime cele ce se cuprind în titlul comunicării noastre, ceea ce ne scutește a le repeta, astfel încât, în timpul care ne este rezervat, vom prezenta reperele temei – cu îngăduința Dv. – într-un alt mod decât cel previzibil.

Într-una din primele tipărituri ale *"prea smeritului între ieromonahi Antim Ivireanul" – Evanghelia greco-română* (București, 1693) – traducătorul, Ștefan Greceanul, nu aitul decât unul din traducătorii *Bibliei* de la 1688, înscrie în prefață următoarele rânduri cu fermecat iz medieval:

"O grădină de va vedea neștine și va vrea cu mintea lui ca să o cunoască de iaste frumoasă și roditoare, și dintr-alte semne poate să o cunoască desăvârșit, iar mai vârtos de va vedea că în grădina aceea iaste mulțime de ape curgătoare din izvoară și din râuri, cari ape să adape pre acea fericită grădină, și de-acolo să facă roadă și frumusețea, în pomi și în copacii aceii frumoase și roditoare grădini. Văzând acestea ochiul omului îndată cunoaște mintea lui că iaste frumoasă și vrednică de multe laude grădina aceia...

Blagosloviți creștini – scrie Ștefan Logofătul –, *grădina aceia iaste beseareca lui Hristos...."*

Îngăduiți-mi acum, onorată asistență, să cred, într-o ordine firească a lucrurilor, că frumoasele rânduri de mai sus se potrivesc întrutotul și acestei mărite odrasle a Bisericii lui Hristos, care este Episcopia Râmnicului și care-și măsoară acum existența cu o jumătate de mileniu. De altfel, în chiar veacul ei "de aur" – al XVIII-lea –, renumitul cărturar Grigore Râmniceanul o definea cu aceeași metaforă:

"Zidirile sfintelor lăcașuri, care împodobesc această grădină a Țării Românești, măcar neînsuflețite și fără glas, însă sunt destule a mărturisi că rumânii au cu darul lui Dumnezeu o

***Antologhion*, Râmnic, 1705, coligat cu *Octoih*, Râmnic, 1706. Colecția Mănăstirii Cozia**

"Vă rog, dar, pe voi, conlocuitorii țării noastre și, mai ales, pe voi, frați ce veți fi după noi și cu voia lui Dumnezeu veți stăpâni această țară, să păstrați cu îndârjire acest dar, vreau să zic această tipografie, privind-o cu îndârjire ca un dar prea cinstit, păstrând-o în stăpânirea noastră sigură și nevătămată în veci, căci este o comoară mai scumpă decât toate comorile pământești, căci aurul și argintul și pietrele sunt comori scumpe, ce înfrumusețează vremelnic trupurile, iar comoara aceasta înfrumusețează sufletele omenești".

Matei Basarab
Predoslovie la *Psaltirea* din 1637

***Penticostar*, Râmnic, 1743**
Colecția Bibliotecii Județene "Antim Ivireanul"

"Las cu blestem, și aceasta să aibă datorie: tipograful să învețe meșteșugul tipografiei unul după altul, pentru ca să nu piară acest meșteșug din țară, nici să se părăsească meșteșugul cărților, pentru folosul țării..."

Antim Ivireanul

***Cazanie*, Râmnic, 1748. Colecția Mănăstirii Cozia**

"De câte ori va voi cineva să deschidă cartea suvenirurilor literare ale nației române, numele lui Antim tipograful se va prezenta cu onoare printre cele dintâi. Istoria propășirii noastre naționale îl va aminti în veci cu laude și-i va acorda în tot timpul glorioasele prerogative ce se dau acelora care știu a se pune în capul luminării unui popor".

Alexandru Odobescu

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

deosebită aleagere şi înduplecare la îmbrăţişarea lucrurilor ce caută către părtinirea bunei-credinţe".

"Părtinirea" şi păstrarea bunei-credinţe strămoşeşti, îndeosebi la românii din Transilvania, asupriţi de o stăpânire străină care căuta să-i aservească şi religios, stimulând propaganda protestantă şi pe cea iezuită, va fi cuvântul de ordine al spiritualităţii autohtone ortodoxe din Ţara Românească şi Moldova, unde înstăpânirea fanariotă n-a putut împiedica (în favoarea grecilor) transpunerea cărţilor de cult în limba română, ca un factor de coeziune sufletească şi mijloc de luptă pentru unitatea spirituală a neamului. A neamului *"carele într-atâta sumă de ani supt nenumărate primejdii au păzit pravoslovia neclintită* – scria Grigore Râmniceanul –, *... se cunoaşte că iaste umbrit de puterea cea nevăzută, iaste mişcat de înţelepciunea cea cuprinzătoare a toate, iar nu de cea lumească..."*; pe această bază, acelaşi mare cărturar râmnican va putea să spună despre pământul pe care locuiesc din vremi imemoriale românii că este, în felul lui propriu, *"Grădină a Maicii Domnului"*, o ţară a evlaviei, a luptei şi jertfei care fortifică şi înalţă.

"Blagoslovită e grădina care are grădinariu ca acesta – ca Hristos (subînţelege Ştefan Greceanu, în prefaţa amintită) – (Hristos) *care samănă mici şi să fac mari: grăunţu de muştariu au fost credinţa cea întru Hristos, care s-au sămănat în beseareca şi care s-au făcut copaci mare... carele ajunge până în ceriu..."*

Blagoslovită a fost – *mutatis mutandis* – "grădina" Episcopiei Râmnicului cu mari cărturari şi duhovnici, ierarhi luminaţi, gospodari, dar şi vajnici luptători întru ortodoxie, întru *"folosul de obşte"* al ţării.

Să intrăm împreună în pronaosul Sfintei Mănăstiri Govora şi să privim pe doi dintre ei în frescele laterale: în stânga, episcopul Damaschin, supranumit "Dascălul", succesorul lui Antim, şi în dreapta, Antim Ivireanul, acum mitropolit.

De o parte, Damaschin, reprezentant de frunte al curentului de autohtonizare a limbii de cult, iniţiat de Dosoftei şi consacrat de diortositorii Bibliei de la Bucureşti; Damaschin, cu chip transfigurat de lumina cerească a Duhului Sfânt din textele sacre pe care el le-a tradus, cu trup care pare săltat de la pământ într-un "văzduh" de rai. De cealaltă parte, Antim Ivireanul, figură marcantă a intelectualilor din Sud-Estul european al vremii, cu un chip înăsprit de grelele lupte în care destinul l-a implicat, trecând din *duhovnicie* în *politie* sau împletindu-le, energic în spiritul său creştin-militant (al Bisericii luptătoare), totuşi cu semne vădite de iritare, mâhnire şi nerăbdare, pe care zugravul-artist le-a simţit poate mai mult ca oricine.

De o parte, Damaschin, încă trăind în Grădina Duhului Sfânt; de cealaltă, Antim coborând în istorie pentru o clipă sacră, clipa lui de luptă jertfelnică, alăturată aceleia a Sfântului Constantin Brâncoveanu. Damaschin, încă în farmecul limbii române ce se încărca, şi prin el, de mierea consacrării; Antim, cu acelaşi rost şi cu realizări durabile (căci: *"Duminică de duminică şi oricând se celebrează Sfânta Liturghie, românii îl ascultă şi astăzi pe Antim"* – după cum confirmă şi dl. prof. Dan Horia Mazilu), Antim, înfruntând un context politicesc şi diplomatic tensionat, în care implică în mod curajos păstorirea sa ca să taie "nodul gordian"...

Curând, şi Damaschin se va confrunta cu istoria, căci îi va fi dat să trăiască (şi să moară) sub ocupaţia austriacă asupra Olteniei, să lupte pentru păstrarea credinţei ortodoxe şi însuşirea limbii române în şcoală, să năzuiască a tipări şi trimite carte (de cult) în limba română în toate ţinuturile locuite de români şi să fie obstacolat, ba chiar refuzat, să-i rămână în manuscris aproape toată opera de traducător al cărţilor slujbei ortodoxe, pe care numai urmaşii în scaun le vor scoate cu îndărătnicie la lumină, îmbogăţind neamul cu o a doua naştere, când *"luase începutul cel de al doilea limba ţării"*.

Aceasta este opera Râmnicului, a cărturarilor Episcopiei Râmnicului Noului Severin în veacul al XVIII-lea şi fie-ne îngăduit să o evocăm succint şi analogic, zicând împreună cu Ştefan Greceanu că:

"Dumnezeu, când au făcut raiul, într-acea grădină a fericirii, au pus înlăuntru şi o fântână, împărţindu-se în 4 începeri, adică în 4 râuri, ca să adape raiul... 4 râuri care izvorăsc întru dânsa, carele sunt 4 evanghelii, care fac pre lume mai frumoasă şi o fericesc, adăpând-o neîncetat cu dumnezeiasca dăscălie..."

Această fântână a fost şi este, în grădina numită Episcopia Râmnicului, cartea.

Antim Ivireanul, trăind numai trei ani la Râmnic, dar ctitorindu-i un rol şi un loc nepieritor în spiritualitatea şi cultura românească, Damaschin, Climent, Chesarie şi Filaret, fiecare marcând în felul său epoca, împletind într-un mod propriu cele duhovniceşti cu cele politiceşti (după un model Antim, mai temperat), precum şi pleiada de copişti şi tipografi de excepţie vor cinsti cartea ca pe mijlocul cel mai potrivit de a ajunge la inima românilor de pretutindeni. De aceea, putem afirma cu îndreptăţire – împreună cu regretatul Al. Duţu – că a existat, comparabilă cu Şcoala Ardeleană, o Şcoală Râmniceană, de o factură iluministă specifică pentru Ţara Românească şi Moldova, marcată prin conţinutul cărţilor, dar şi prin faptul că lumina cărţii de la Râmnic a răzbătut mai uşor în satele şi oraşele din toate ţinuturile româneşti, datorită avantajului tipăriturilor.

Putem vorbi – pentru acel veac tectonic, al XVIII-lea – de un adevărat devotament pentru patrie (termen atunci conştientizat), de un adevărat eroism al marilor cărturari şi ierarhi, traducători, scriitori şi copişti, tipografi şi colportori de carte râmniceni, faţă

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Expoziție de carte veche și manuscrise – 26 ianuarie 2002

de care generații de-a rândul au păstrat un sentiment de venerație și în fața cărora ne plecăm frunțile, rememorându-i pe fiecare în parte spre veșnică amintire, căutând să le urmăm exemplul în faptele de azi.

Blagoslovită este grădina Episcopiei Râmnicului, în care un episcop ca Sfântul Calinic Cernicanul, în plină ofensivă a istoriei, a refăcut legătura cu tradiția duhovnicească nealterată de istorie, rămânând ca un far nestins prin întunecirile și ceturile epocii moderne.

Blagoslovită este grădina Episcopiei Râmnicului, în care un ierarh ca Prea Sfințitul Părinte Episcop Gherasim este parcă trimisul lui Dumnezeu ca să renoveze – cu multă pricepere și fără preget – toate lăcașurile de cult din Eparhie, dându-le o înfățișare potrivită pentru a primi cum se cuvine afluxul de pelerini din țară și din afară, care caută să se adape din râurile curate ale acestei grădini duhovnicești numită și *"a doua Bucovină"*.

Fața nouă a sfintelor schituri și mănăstiri vâlcene, monumentala carte *Cerurile Oltului*, semnată de către scriitorul Valeriu Anania, azi IPS Bartolomeu al Clujului, seria de cărți dedicate de către PS Gherasim Sfinților pe care-i considerăm de drept ai Eparhiei noastre, o sfântă cruce ridicată pe vârful muntelui Cozia, un nou local al Seminarului Teologic "Sf. Nicolae", manifestările dedicate anual Sfântului Ierarh Martir Antim Ivireanul, ales ca ocrotitor spiritual al Râmnicului, activitatea misionară și cea socială a Sfintei Episcopii – sunt repere prin care azi, la jumătate de mileniu, sub oblăduirea PS Gherasim, Episcopia Râmnicului își cinstește trecutul și viitorul.

Încheiem amintind o profesiune de credință a marelui episcop și cărturar Chesarie Râmniceanul, care, într-o formă poetică, își exprima deschiderea (preromantică) a sufletului către lume, către ceilalți și înțelegea prin aceasta, desigur, în mod exemplar, însăși iubirea creștină:

"... mai mult cinstesc folosul de obște decât răsuflarea ce-mi ține viața, a căriia toate puterile duhovnicești și trupești sunt întinse în armonie ca niște coarde, ca oricând le va mișca degetele obștii, sunt gata a face glasul ce iaste plăcut la dragostea tuturor".

Această profesiune de credință o considerăm emblematică pentru slujitorii Sfintei Episcopii a Râmnicului, clerici și mireni, de-a lungul celor 500 de ani de existență și în continuarea acestora.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Autografe contemporane

Constantin ȚOIU – 80

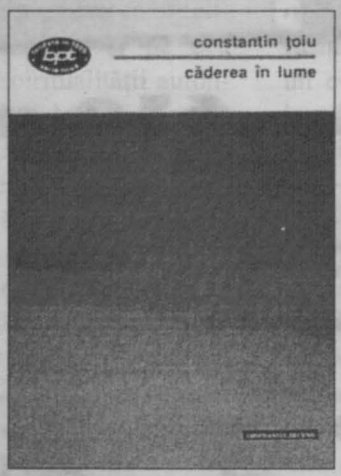

"Mai mult ca în orice roman al său, Constantin Țoiu reușește să implice într-o țesătură inextricabilă idei de o gravă rezonanță istorică. Totul se înlănțuie în această carte, curge, decurge, fără poticneli și stridențe, într-un ritm susținut, cu alternări derutante de planuri, cu o tehnică invidiabilă a decupajului și, mai ales, cu un* firesc *ce pare al vieții înseși, dar care e, de fapt, performanța artei adevărate.

Prin* Căderea în lume, *autorul* Galeriei cu viță sălbatică *ne dă cel mai bun roman al său".

Mircea MARTIN

Bio-bibliografie

Născut la 19 iulie 1923, Urziceni, Ialomița. Absolvent al Liceului „Dr. Ioan Meșota" din Brașov, licențiat al Facultății de Litere și Filosofie, 1945. Lucrează succesiv la Editura de stat și ESPLA, „Gazeta literară", „România literară", „Luceafărul", Televiziune. Vicepreședinte al Uniunii Scriitorilor și secretar al Asociației din București a Uniunii Scriitorilor până în ianuarie 1990.

Traduceri și stilizări multiple din moderni și din clasicii literaturii universale.

- 1965: *Moartea în pădure*, roman
- 1967: *Duminica muților*, nuvele
- 1971: *Destinul cuvintelor*, eseuri
- 1972: *Pretexte*
- 1974: *Alte pretexte*
- 1976: *Galeria cu viță sălbatică*, roman, patru ediții, tradus în limbile franceză, engleză, germană, maghiară, poloneză
- 1981: *Însoțitorul*, roman
- 1984: *Obligado*, roman
- 1987: *Căderea în lume*, roman
- 1991: *Prepeleac*
- 1993: *Caftane și cafteli*
- 1998: *Morsus diaboli*
- 1999: *Barbarius*, roman
- 2000: *Răvașe din Kamceatka*
- 2003: *Pumnul de sare*, Alfa

Trompete după amiaza, Cartea Românească, în pregătire, reeditare

Căderea în lume, ediția a II-a, Litera

Însoțitorul, ediția a II-a, Litera, în pregătire

Memorii din când în când, Cartea Românească, în pregătire

Prefețe, articole în „România literară", „Cotidianul" etc.

Premiul Național pentru Literatură al Uniunii Scriitorilor pe anul 2002

... așa că la ședința secretă din mai 1939, când se discuta lichidarea primului ministru și a "porcului de Sadoveanu", el susținuse că o hotărâre nu trebuie luată în pripă niciodată, el, care, din cauza piramidelor, a templelor aztece și a *Cinei* lui Leonardo, șovăia atât, uitând ce spunea el însuși și recunoștea că viața este acțiune. E drept, rămânea de văzut *ce fel de acțiune?*...

O decizie greșită și executată pe loc ar fi adus, după el, mai mari pagube și prejudicii morale decât una bună, ratată. Și dacă, spunea, îl lichidăm pe acest chior îngâmfat, hrănit cu icre negre și cu șampanie, și pe urmă vin represaliile și ne lichidează și ei pe noi pe toți – și rotise brațul arătându-i pe toți laolaltă în cap cu Succesorul, care asculta atent. Dacă Mișcarea va fi decapitată, înainte de a răspunde într-un fel simpatiei ce ni s-a arătat la alegeri?... Distrugând un om, nu distrugi și sistemul. Dacă suntem tari, de ce să recurgem la violență? La violență au recurs totdeauna cei puțini, în inferioritate, disperații din neputință, și asta se mai înțelege și o înțeleg. Dar din moment ce am învins în alegeri, mă rog, să atragem asupra noastră antipatia cetățenilor? De ce să-i înspăimântăm? de ce, vă întreb... "E un fricos", se auzise încet o voce. El avusese o clipă de ezitare, privind îndărăt de unde răsunase glasul. Se stăpânise însă. Și Sadoveanu... O fi "porc", cum ziceți, dar acest "porc" nouă ne lipsea, e un "porc" uriaș, un "porc" uriaș, un "porc" genial. Și-apoi, cum naiba să tragi într-un scriitor! Spuneți-mi! Să scrie ai noștri cărți mai bune decât el, decât *Hanu' Ancuței*, bunăoară. Și c-o să veniți acum să-mi spuneți că un scriitor se cuvine să fie un sfânt, să ducă o viață exemplară... Mulțumesc, nu mă interesează. În popor se spune să faci ce zice popa, nu ce face popa. Cel puțin jumătate din ei sunt niște beți și niște curvari. Să-i spânzurăm?!... La fel cu scriitorii. Nu mă interesează cum sunt. Pe mine mă interesează ce opere dau. Câți hoți și pehlivani, câți stricați și câți libertini nu sunt în istoria universală a literaturii? Să le ardem cărțile? Ar fi o neghiobie, o răzbunare stupidă, primitivă! Nu poți înlătura o cultură, decât făurind alta, superioară, fără a o distruge pe prima, ci doar întrecând-o prin inteligență, fantezie, forță de șoc, de convingere. "Frumos! exclamă adjunctul care ședea în dreapta Succesorului, iată un discurs vrednic de cel mai liberalist parlamentar burghez!" Succesorul îl privea împietrit. Ochii lui îl ardeau, nu puteai să le faci față mult timp. Lăsase ochii în jos. Intervenția adjunctului îl înfundase. Nu găsea replica. Adică ar fi știut el ce să răspundă, însă trebuia să fie, totuși, cu grijă. "Mai ai ceva de spus?" întreba adjunctul, slab, palid, vegetarian. Când își înălțase iar ochii, întâlnise din nou la locul ei fixitatea rece a Succesorului... Ba da, mai vreau să spun, spusese regăsind curajul celor ce știu că pierd, că urechea pe care Petru i-a tăiat-o slugii în Grădina Ghetsemani, vrând să-l apere de Învățător, e, de fapt, *piatra*, pe care El a zis că își va întemeia împărăția pământeană papalitatea, ca organizație. Nu piatra, ci urechea slugii retezată într-un moment de violență oarbă, cu sabia. Iar El a zis atunci: "Cine scoate sabia, de sabie va pieri, știți..." "Știm, ei și?" se auzi din nou glasul din spate și care de astădată i se păruse cunoscut, din cauza urii. Dar să fi fost chiar el, Manoilă?! cel ce niciodată nu-i ieșea din cuvânt?!... "Vrei să spui că creștinismul se întemeiază pe un act nesăbuit de violență?, întrebă adjunctul care făcuse studii strălucite de teologie. Ai spus *piatra bisericii întemeiată este urechea tăiată cu sabia*, am înțeles eu bine?" Perfect, răspunsese el, așa reiese, cel puțin din datele *Noului Testament*. "O clipă", intervenise brusc Succesorul, și toți îl priviră țintă, numai fiindcă vorbise, zicând atât, *o clipă*, și apoi tăcând din nou. Chiar și el, pe care glasul acela, plăcut, de joasă, calmă, bărbătească vibrație, îl vrăjea totdeauna, intimidându-l în același timp, își fixă cu intensitate privirile asupra lui. Nu uitase deloc ziua când acela îi pusese o mână pe umăr, întrebându-l din senin: "știi cine ești tu?" și nu știuse să spună

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

cine era, iar acela spusese fără să-l piardă din ochii săi mici și negri și care tot timpul sclipeau: "Tu ești Ioan, Ioan al nostru Gură-de-Aur!" Fusese gata să se arunce la picioarele lui. Era ca o investitură. Acela însă îl oprise zicând "nu te umili, ție nu-ți șade bine umilința", și-i pusese palma peste părul rebel de pe creștet. "O clipă!" repetase, trecându-și degetele nervoase peste fruntea încreștită de gândul venit și a cărei paloare nesănătoasă contrasta cu părul strălucitor, arămiu, răsucit în bucle dezordonate. "Camaradul Vătășescu a atins un punct dureros. Apostolul Petru, piatra de temelie a bisericii noastre, are și el un călcâi vulnerabil, ca și Ahile. El, după ce a dat dovadă de atât curaj, retezând slugii agresive urechea, prilej ce l-a făcut pe Mântuitor să spună ce a spus Vătășescu, referitor la violență, s-a lepădat de trei ori de Cristos la cântatul cocoșului, iar Domnul nostru Isus Cristos îl prevenise, îi atrăsese atenția... A fost laș, deci, a trădat cu o ușurință... cum să zic... jalnică... nepotrivită menirii sale, apărându-se de celelalte slugi care îl văzuseră lângă Învățător, – nu eu am fost acela, se dezvinovățea, mă confundați, viclenii mărunte, rușinoase, de om de rând. Vedeți?... Uite pe ce ne întemeiem noi, pare a zice camaradul Vătășescu. Pe un ins care în momentul suprem al Jertfei a fost un laș și un trădător...

Violența, dacă am înțeles bine, poartă în ea ascuns viermele trădării și al minciunii, cine e violent e în stare oricând să trădeze... Noi, oamenii, noi creștinii, n-am găsit pe un altul mai bun să-l punem la temelia bisericii noastre, decât pe un trădător. Dacă ar fi fost să-l fi primit în Mișcare pe apostolul Petru, noi nu l-am fi primit. Sau dacă s-ar fi nimerit să se fi strecurat printre noi, l-am fi exclus imediat. Noul Testament, profeții, apostolii, Cristos însuși vor fi vrut oare să ne spună prin fapta lui Petru că omul e slab și laș din născare, din firea sa? Și că acest cusur e de înțeles și poate fi trecut cu vederea, de vreme ce tocmai pe un șovăitor, și pe un mincinos, nu? îl așază în fruntea împărăției pământești?... Eu însă vă spun: nu. Ăsta ar fi un mod iudaic... de a gândi, o interpretare iudaică... cultul slăbiciunii omenești. E tulburător ce scrie Luca, ne copleșește și ce scrie Matei... lepădarea lui Petru. Un laș și un trădător moțăie pitit în noi, e drept; dar acesta e și rostul Mișcării, să scăpăm omul de ispita veche a îndoielii, poate și înnăscută, ne zic, de a minți, de a trăda... N-am fost noi, atunci, în grădina Ghetsemani! Nu noi ne-am aflat alături de Mântuitor! Nu Garda îl păzea! Fiindcă, dacă l-am fi păzit noi... L-am fi apărat, camarade Vătășescu?! urlă deodată acela, și asta sună ca o somație. Era, fusese întâia oară când inteligența celui pe care îl admira atât o luase razna deodată, din fanatism, desigur, nu-și putea explica altfel, sau dintr-un prisos de vorbire sau poate din mândria ce voia s-o redea Mișcării aflate în cumpănă. Sala tăcea. Tăcuse înghețată și când vorbitorul adăugase, încheind: "Am înțeles noi oare bine lecția dumneavoastră, camarade Vătășescu?" Niciodată nu-i spusese "dumneavoastră", decât tu, un TU nu simplu, ci aspru, ca o acuzație aproape, cum se obișnuiește în sectele cele mai severe. Se pusese la vot lichidarea; de fapt, nu vot, la ei nu se vota în astfel de momente: era mai mult o înțelegere comună, de la sine înțeleasă, rar se întâmpla să existe oponenți. El se opusese. Singurul, și asta era ca și cum fără să i-o ceară nimeni, s-ar fi decis de la sine să care de aici înainte un pietroi în spinare. Când toți te părăsesc, și rămâi singur fie și într-un obișnuit schimb de păreri, începi să te îndoiești de propriul tău punct de vedere, dacă nu este cumva greșit, din moment ce majoritatea îți este împotrivă, și nu ești un încrezut. Așa se face că încercând să accepte, totuși, într-un caz extrem violența, să facă o concesie abilă, ceruse din nou cuvântul spunând că dacă ar trebui executat regele, ei, da, atunci ar primi să-l împuște cu mâna lui, – de ce pe ăilalți și nu pe rege, da? – fiindcă regele era un simbol, nu un om, ci un semn, semnul corupției care ducea țara de râpă și care în această distrugere nu putea fi combătut în presă, în scris sau în adunări publice ca un ministru oarecare, și-apoi asta nu era nici mai mult nici mai puțin decât cum ai dărâma un idol fals, o statuie,... – lasă, lasă, că-l belim noi și pe el, n-avea tu grijă, răsunase iarăși glasul din spate, și mai mult după verbul acela vulgar, după grosolănia cuvântului și a tonului, își dăduse seama că cel ce-l tot întrerupea era, într-adevăr, Manoilă. Întărâtat de hărțuiala lui, strigase: "Dacă pe rege vreți să-l lichidăm, mă învoiesc, îl voi împușca cu mâna mea fără șovăire. Nu sunt laș. *Ba ești!* s-a auzit iarăși, nici n-a trebuit să se mai întoarcă, știa acum: era Manoilă. Un ins mai vârstnic decât el, corpolent, roșu la față, gălăgios, doctor veterinar în Dolhasca, înainte de a urca treptele ierarhiei, un om mărginit, dar săritor, care îi dăduse multe

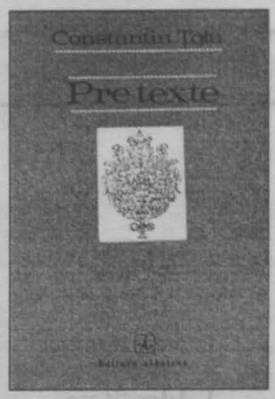

semne de prietenie și care îl aproba totdeauna: "Așa cred și eu, cum susține camaradul Vătășescu, așa e, cum zice el". Să-l facă laș! De față cu toți. Bine, laș fusese și Petru, abia se vorbise despre asta mai înainte, nu trebuia să se revolte atât, dar astea erau doar niște speculații, niște cuvinte, niște interpretări bune de folosit într-o discuție la momentul potrivit, pe când, în viața de zi cu zi, să vie unul și să-ți arunce în obraz de față cu toți, și cu el, mai ales, cu el, o asemenea insultă!... Iar acela tăcea. Prin urmare era de acord cu Manoilă... Enervat, dar stăpânindu-se, ținuse un adevărat discurs, mi-l reprodusese cuvânt cu cuvânt: "Camarazi, smerit vă spun și cu inima curată... Dreptatea, știm, este de partea noastră. Omul moral, cinstit, omul cu carte, luminat, modest și muncitor este chipul pe care noi îl vrem și îl dorim țării. El este capabil de orice jertfă, iar jertfa e a celor puțini, nu a celor mulți, deși ea se sfârșește pentru aceștia din urmă... Dar nu cumva, nu care cumva să lăsăm mediocrii și brutele să ne năpădească... Nu cumva să facem greșeala grea de urmări, de a le înlesni ambițiile oarbe, catastrofele, de a-i lăsa să ia în mâinile lor lacome și nepricepute cârma Mișcării... Să nu îngăduim, camarazi, aceasta, fiindcă altfel istoria va scrie despre noi scurt, în filele ei nenumărate în care neamul omenesc are atâtea de scris, – scurt, vă zic, și în grabă, cu silă, neavând timp să și-l piardă cu noi: o bandă de terorișți și de ucigași".

O explozie de mare calibru n-ar fi produs un efect mai puternic. Toți păreau că asurziseră. Astfel de cuvinte la nivelul la care se aflau în acel moment nu se mai rostiseră. Toți aveau aerul fie că nu le auziseră, fie că nu pricepeau înțelesul lor, ca și cum acel tânăr, tremurând încordat, cu fața strâmbată de dispreț, sau de însăși forța profeției sale, le vorbise într-o limbă străină.

Adjunctul... Cocioabă era numele său... se aplecă la urechea Succesorului și îi spuse ceva. Acesta ascultă fără să încuviințeze, sau să nege, primind impasibil mesajul. Apoi, adjunctul, galben la față, cu ochii arzători, se ridică, tuși iritat și zise fără nici o introducere, adresându-se direct vorbitorului... "că ți-ai împărțit casa cu o jidoaică, mai treacă meargă, asta nu e decât o consecință, o simplă consecință, dar să numești Mișcarea cum ai îndrăznit s-o numești, aici, de față cu toți, e o crimă de moarte. De moarte! țipă, înălțând amenințător pumnul spre tavan... Nu mă mir însă că ai vorbit cum ai vorbit!... În sângele dumitale spurcat curge sânge de bolșevic!..." Înțelegi. Se știa. Adjunctul, se aflase puțin mai târziu, fusese pentru o pedeapsă și mai aspră, "legea tăcerii pe viață". Dar Succesorul o mai îndulcise; ca și cum el însuși n-ar fi vrut să se contrazică, totuși, gândind în sinea sa, poate: cum să-l faci pe unul să tacă pe viață, a cărui gură este de aur?... Dacă, în clipa când adjunctul spusese "sânge spurcat", ar fi avut asupra lui un pistol, – spunea – l-ar fi împușcat și s-ar fi sinucis sub ochii lor. Nu-mi plăcuse asta; i-o și spusesem. Nu te omorî când știi că ai dreptate, când ești convins de dreptatea ta, afară doar dacă ești nesigur de ea, ori slab. Numai pentru că se gândise la acest gest, fusese slab ori nesigur. Cum să nu fii însă, cu atâta ură în față?... L-au judecat pe loc, în secret. Fixaseră și ziua judecății oficiale, și locul, Suceava. N-au vrut să răspândească vestea celor întâmplate, unitatea trebuia apărată; și-atunci au recurs la vina, la acuzația cealaltă, deși, după cum spusese însuși adjunctul, ea nu era decât "o urmare", doar "urmarea" unei erezii. Așa încât marșul ispășitor, marșul adevărat a fost marșul unui răzvrătit, dar și al unuia răzvrătit împotriva răzvrătirii însăși, iscată din niște pricini nevrednice să te răzvrătești pentru ele, dacă le-ai înțeles zădărnicia...

(Din *Căderea în lume*,
Editura Minerva, 1994)

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Scrisoare din... Râmnicu-Vâlcea

Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul"

Prof. Dumitru LAZĂR
Director

1. Identitate

Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul" Vâlcea este instituție culturală bugetară, subordonată Consiliului Județean Vâlcea, ordonatorul principal de credite.

Adresa: Strada General Magheru, nr. 6, bl. P1, mezanin, 1000, Râmnicu-Vâlcea, telefon/fax 050/739221, cod fiscal 2541193, cont 50072541193, Trezoreria Municipiului Râmnicu-Vâlcea.

2. Istoric

Data înființării: 1 noiembrie 1950.

Primul director (bibliotecar-șef): prof. Eugen Ciorăscu.

A funcționat de-a lungul anilor în mai multe localuri:

Primul local: Căminul Cultural "Ștefan Gheorghiu" Râmnicu-Vâlcea; în iulie 1951, se mută în localul de pe terasa "Mircea cel Bătrân", **casa Mahane**, apoi, de-a lungul timpului, va funcționa, rând pe rând, în clădirile: **Palatul Copiilor** de pe terasa "Mircea cel Bătrân"; **Palatul de Cultură** (actualul Palat al Justiției, care adăpostește, astăzi, Tribunalul Județean); **localul magazinului** din strada Cozia, ultimul spațiu ocupat înainte de a se muta în **sediul actual** (strada General Magheru, nr. 6, bloc P1) fiind cel din strada General Magheru nr. 1, bloc V1);

Directori:

- 1 noiembrie 1950 – 1 martie 1966, prof. **Eugen Ciorăscu**;
- 1 martie 1966 – 1 septembrie 1970, prof. **Ion Popa**;
- 1 septembrie 1970 – 1 septembrie 1975, prof. **Gavrilă Popa**;
- 1 septembrie 1975 – 1 noiembrie 1983, prof.dr. **Ioan St. Lazăr**;
- 1 noiembrie 1983 – 1 septembrie 1990, prof. **Maria Tureac**;
- 1 septembrie 1990 – 28 decembrie 1997, jurist **Marian Creangă**;
- 17 martie 1998 și în prezent, prof. **Dumitru Lazăr**.

La înființare, biblioteca avea un bibliotecar-șef, un bibliotecar și un mânuitor de carte; azi, are, în statul de funcții 53 de posturi, din care 37 de bibliotecari și 16 specialități diverse (contabilitate-administrativ, informaticieni, audit intern, inspector de specialitate investiții și personal de îngrijire).

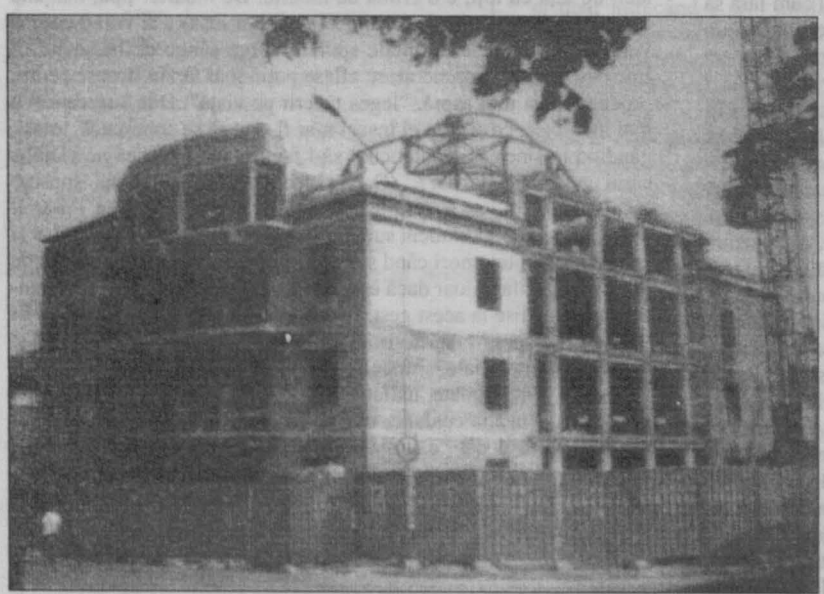

3. Statutul, evoluția instituției

La **1 noiembrie 1950**, se înființează *Biblioteca Centrală Regională Vâlcea*.

La **1 iulie 1952**, își schimbă denumirea în *Biblioteca Centrală Raională Vâlcea*.

La **1 februarie 1968**, devine *Biblioteca Municipală Râmnicu-Vâlcea*.

În **4 martie 1974**, se numește *Biblioteca Județeană Vâlcea*.

La **8 noiembrie 1991** – prin **Decizia nr. 462** a **Prefecturii Vâlcea**, i se atribuie numele de **Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul" Vâlcea,** după numele viitorului Sfânt Ierarh și Martir, devenit, ulterior, nu doar ocrotitor spiritual al instituției județene a cărții, dar și al întregului municipiu Râmnicu-Vâlcea.

La **26 mai 2000**, **Consiliul Județean Vâlcea** (președinte, atunci, **ing. Anton Mițaru**, actualmente deputat în Parlamentul României), **aprobă 3 (trei) miliarde lei pentru investiția** la obiectivul **"Biblioteca Județeană «Antim Ivireanul» Vâlcea"** – primul sediu propriu și întâia ctitorie culturală a mileniului III.

După alegerile din **4 iunie 2000**, actualul **Consiliu Județean** (președinte ec. **Iulian Comănescu**), își asumă cu fermitate **începerea lucrărilor la noul edificiu**; constructor: S.C. Conexvil S.A. (director, ing. Petre Bădârcea); **la 13 septembrie 2000, s-a turnat întâia șarjă de beton** la fundația primei ctitorii culturale a Vâlcei, în mileniul III.

4. Stadiul lucrărilor la noul sediu

La 31 mai 2003, la obiectivul de investiție "Sediul Bibliotecii «Antim Ivireanul» Vâlcea" s-a realizat structura de rezistență integral, exclusiv acoperiș, iar stadiile fizice atinse sunt următoarele: s-au finalizat – săpătura generală, izolarea fundațiilor, fundații continue, diafragmele la subsol, stâlpii și grinzile subsolului, planșeul peste subsol, diafragme parter, stâlpii și grinzile pentru parter, planșeul peste parter, diafragmele la etajul I, stâlpii și grinzile la etajul I, planșeul peste etajul I, diafragmele la etajul II, stâlpii și grinzile etajului II, planșeul peste etajul II, diafragmele pentru etajul III, stâlpii și grinzile etajului III, planșeul peste etajul III. La aceeași dată, erau executate: șarpanta, în proporție de 100 la sută, zidărie placaj, 90 la sută, zidărie compartimentări, 50 la sută, tencuieli interioare, 60 la sută, canalizare exterioară, 40 la sută, structura luminator, în proporție de 80 la sută.

Pentru anul 2003, la 31 decembrie 2002, necesarul de fonduri băneşti era de 73.208.807 lei, dar s-au aprobat 13.400.000 lei. Din aceste fonduri, se vor realiza: finalizarea placării pereților exteriori cu zidărie, structura metalică la luminator, structura metalică pentru vitralii, finalizarea șarpantei și a învelitorii, finalizarea luminatorului din aluminiu, continuarea lucrărilor la instalația electrică interioară, instalații interioare, ventilații termice inte-

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

rioare, ventilații și climatizatoare, finalizarea compartimentărilor interioare, confecționarea și montarea tâmplăriei exterioare – geamuri și uși, confecționarea și montarea tâmplăriei antifoc, tencuieli și gleturi interioare.

5. Patrimoniul Bibliotecii

La începutul anului 2000, Biblioteca Județeană avea un **fond de circa 360.000 de unități de bibliotecă** – publicații seriale, cărți, discuri, casete video, casete audio, CD-uri, CD-ROM-uri. În anul următor, erau aproximativ **377.000 u.b**, iar la începutul anului 2003, fondul era de **383.321 u.b.** În 2003, după primele cinci luni (la 31 martie a.c.), aveam 389.802 u.b. (cărți, periodice, materiale audio și video, colecții speciale, în valoare de 3.169.591.950 lei). Valoarea unităților de bibliotecă de care dispunea Biblioteca Județeană la începutul anul 2002 a fost de **1.972.240.040 lei**, iar la 1 ianuarie 2003 era de **2.559.428.862 lei**.

Anual, biblioteca a achiziționat: la sfârșitul anului **2000** un număr de **9.039 u.b**, în valoare de **433.264.132 lei**; **2001 – 6.859 u.b**, în valoare de **471.407.638 lei** și în **2002 – 5.270 u.b**. în valoare de **487.190.044 lei**, așadar, în creștere continuă, dar numai valorică, după cum se observă. Cantitativ, numărul volumelor s-a diminuat, din cauza scăderii prețului de cumpărare a leului. Au fost difuzate utilizatorilor, în anul 2000 – 365.891 u.b., în anul 2001 – 362.867 u.b, iar în 2002 – 422.717 u.b.

Instituția a fost frecventată în anii la care ne referim de 134.116 utilizatori, în 2000, 154.846, în 2001 și 157.537 în 2002.

6. Principalele programe culturale (manifestări cultural-științifice, educative și/sau profesionale, tradiționale)

- *Eminesciana*, ajunsă în anul 2003 la ediția a XXVII-a (15 ianuarie);
- *Manifestări dedicate Unirii Principatelor Române* (24 ianuarie);
- *Omagiu mamei* (1 – 8 martie);
- *Ziua Bibliotecarului*, în 2003, ediția a III-a (23 aprilie);
- *Copiii, minunea lumii*, ediția a XIII-a, în 2003 (în jurul Zilei Copilului – 1 iunie);
- Concursul *„Cea mai bună bibliotecă publică din județul Vâlcea"*, ediția a III-a (în 2003, etapa zonală);
- *Legături istorice și culturale de-a lungul veacurilor între județele Vâlcea și Sibiu*, ediția a XXVII-a, în 2003;
- *Oltul în conștiința românească*, ediția a XXVII-a, în 2003 (august);
- *Zilele Bibliotecii Județene "Antim Ivireanul" Vâlcea*, ediția a XI-a, în 2003 (septembrie);
- *Seminariile Bălcescu*, ediția a III-a, în 2003, inițiat de Memorialul "Nicolae Bălcescu";
- *Posada loviștească*, ediția a III-a (în 9 – 12 noiembrie);
- *Rolul cărții rare în cercetarea istorică* (în noiembrie 2003, prima ediție);
- *Cercul de la Râmnic "România – Grădina Maicii Domnului"* – lunar, în ziua de 18;
- *Memoria Râmnicului*, ediția a XXVII-a, în 2003;
- *Unirea, națiunea a făcut-o!* (1 Decembrie);
- *Elogiul cărții. Din activitatea centrelor culturale vâlcene*, ediția a XIII-a, în 2003;
- *Zilele Culturii și ale Ortodoxiei*, ediția a IX-a (în decembrie).

Program de lucru cu publicul

Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul" Vâlcea

Strada G-ral Magheru, nr. 6 , Bl. P1, mezanin, Râmnicu-Vâlcea

I. Servicii oferite zilnic

Biblioteca Județeană "Antim Ivireanul" deține un fond enciclopedic de unități de bibliotecă din toate domeniile (circa 389.802 unități de bibliotecă). El poate fi consultat și studiat în următoarele secții și filiale din cadrul serviciului "Relații cu publicul".

Sala de lectură

Râmnicu-Vâlcea, sediul central, strada G-ral Magheru, nr. 6, Bl. P1, tel 050/739221, int. 106.

Oferă servicii la sală, de studiu și consultare de cărți, documente, albume, lucrări științifice etc.

Utilizatorul prezintă un act de identitate (buletinul, carte de identitate, certificatul de naștere, legitimație de student, elev etc.), pentru a i se elibera **permisul de intrare** cu care poate avea acces la cartea, lucrarea sau publicațiile solicitate în toate sectoarele și filialele bibliotecii. Permisul de intrare tip s-a introdus din anul 2003, conform **Regulamentului** propriu pentru prestări de servicii, în urma aprobării obținute de la Consiliul Județean.

Sala de lectură pune la dispoziția cititorilor peste **80.000 de volume** (cărți); cititorii beneficiază de **85 de locuri**; oferă lucrări din domeniile: filosofie, științe sociale, învățământ, religie-mitologie, lingvistică, literatură română și universală, istorie, geografie, biografii.

În sala de lectură, se organizează activități de comunicare a colecțiilor, care constau în: expoziții, lansări de carte, întâlniri cu scriitorii, simpozioane, mese rotunde, alte reuniuni culturale, științifice și/sau educative. Are **12 vitrine pentru expoziții**.

Funcționează între orele: 9.00 – 20.00: de luni până vineri, 9.00 – 16.00: sâmbăta.

Secția Împrumut pentru adulți

Râmnicu-Vâlcea, strada Antim Ivireanul (în clădirea Seminarului Liceal Teologic "Sfântul Nicolae"), telefon 711570.

Deține peste **92.000 de exemplare de carte** din domeniile: beletristică, politică, tehnică, știință, artă, religie etc.

Peste **30.000 de volume** sunt expuse la **raftul liber**, în două săli. Restul de carte se află în 13 foste săli de cămin școlar, devenite depozite.

Facilitează **împrumutul la domiciliu** – de carte, lucrări din domeniile socio-umane, științific; face îndrumare sistematică la raft, pentru accesul liber al cititorului; oferă ca surse de informare cataloagele alfabetic și sistematic; organizează periodic expoziții de carte, activități cu publicul etc.

Prin autodotare și sponsorizare, secția și-a procurat și deține două calculatoare, care ușurează accesul utilizatorilor la carte, dar și evidența din secție a utilizatorilor și cărților.

La secție au acces cititorii care au împlinit vârsta de 14 ani.

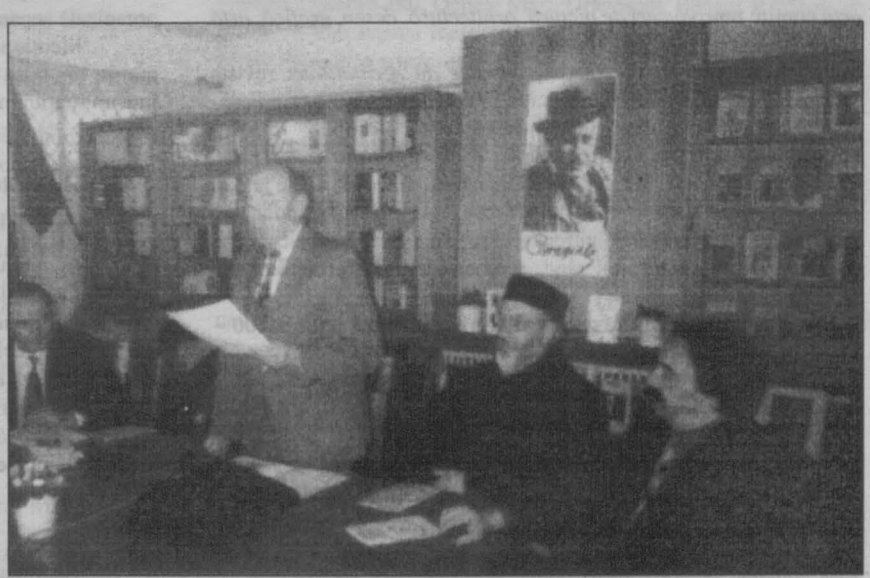

Simpozion *Anul Caragiale 150*, 30 ianuarie 2002

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Funcționează între orele: 9.00 – 20.00: de luni până vineri; 9.00 – 16.00: sâmbăta.

Secția Împrumut pentru copii

Râmnicu-Vâlcea, strada G-ral Praporgescu, nr. 11 (peste drum de Primăria Râmnicului), fără telefon.

Oferă tinerilor cititori, preșcolari, elevi din clasele I – IV, clasele V – VIII și liceenilor mici, dar și pentru cadre didactice de toate specialitățile, peste **50.000 de volume**, carte pentru vârsta preșcolară și școlară, reviste, periodice adecvate vârstei.

Împrumutul se face fie prin **accesul la sala de lectură**, fie **la domiciliu, în baza permisului eliberat la secție**.

Au acces **utilizatorii de la 3 la 14 ani**.

Copiii au la dispoziție și cărți de colorat, bibliografie școlară, beletristică, cărți de științe exacte și tehnică, științe umaniste, alte genuri.

Pot fi studiate: *Childcraft*, 16 volume, 1995; *Enciclopedia practică a copiilor* (5 volume, 1983); *Enciclopedia RAO – Ma Première*; *Enciclopédie*, 15 volume, 1994; *Arborele vieții*.

Periodic, se organizează expoziții de carte, programe culturale, întâlniri cu scriitori, simpozioane, medalioane tematice, programe literar artistice, activități educative.

Funcționează între orele: 9.00 – 19.00: de luni până vineri; 9.00 – 16.00: sâmbăta.

Secția Periodice

Râmnicu-Vâlcea, sediul central, strada G-ral Magheru, nr. 6, tel 050/739221, int. 108.

Secție nou înființată, în septembrie 1999, care deține 16.930 u.b.

Deține **periodice locale** și **naționale**, cotidiene, săptămânale, reviste de cultură și de specialitate, **publicații ale Monitorului Oficial**, colecția de **Hotărâri ale Guvernului României**, colecția de legislație a României, programul "Legis", publicații editate de Biblioteca Națională a României.

Funcționează între orele: 9.00 – 20.00: de luni până joi; 10.00 – 18.00: vineri; 9.00 – 16.00: sâmbăta.

Secția Audiovizuale

Râmnicu-Vâlcea, strada G-ral Praporgescu, nr. 3, fără telefon.

Are circa **20.000 de unități de bibliotecă** și deține, în fond, unități de bibliotecă diverse: *carte de artă*, *albume de artă*, *discuri fonografice* (toate genurile muzicale), *literatură – povești*, *dramaturgie*, *fonoteca de aur*, *versuri*, *discuri* pentru învățarea limbilor străine; *casete audio-video*, *diapozitive*, *cărți poștale*, *diafilme*, *artă plastică* etc.; două fonduri de colecții speciale (colecție de grafică mică: *Ex-libris*-uri și colecția de *vederi* și *fotografii*); *albumele de artă* conțin: *reproduceri de pictură*, *arhitectură*, *desen*, *grafică*, *artă decorativă*, *sculptură*, *artă populară*.

Secția deține *publicații periodice de specialitate*: revista "Muzica", revista "Arta"; informația non-carte se obține prin instalația de audiție individuală sau colectivă.

Vizionările colective se fac cu TV și video-player.

Se pot împrumuta la domiciliu casete video, carte de artă.

În același spațiu, mai funcționează și o *Ludotecă*, dotată cu jocuri pentru copii, care antrenează la gândire și perspicacitate, jucării destinate, în primul rând, preșcolarilor, dar și copiilor din ciclul primar.

Funcționează între orele: 8.00 – 16.00: marți și joi, 10.00 – 18.00: miercuri și vineri; 8.00 – 14.00: sâmbăta.

Secția Carte în limbi străine

Râmnicu-Vâlcea, Consiliul Județean Vâlcea – parter, lângă sala mare, fără telefon.

Servicii: secție înființată în martie 1999, cu un fond de carte de peste **15.000 de volume**, ce asigură solicitările cititorilor (beneficiarilor) care cunosc limbile moderne (engleză, franceză, germană, rusă, italiană, spaniolă, rusă).

Solicitările se fac la sediul secției – **sala de lectură**, dar și prin **împrumut la domiciliu**.

Fondul oferă *enciclopedii*, *dicționare*, *albume de pictură în limbile engleză, franceză și rusă*, *traduceri*, *culegeri de texte*, *carte științifică*, *literatură de specialitate* – economie, știință și tehnică, istorie și geografie, carte de informație generală.

Funcționează între orele: 8.00 – 16.00: luni, miercuri, vineri; 12.00 – 20.00: marți, joi.

Fondul tradițional și de patrimoniu

Râmnicu-Vâlcea, sediul central, strada G-ral Magheru, nr. 6, tel 050/739221, int. 105.

Poate fi consultat doar în **sala de lectură a bibliotecii**; are documente destinate cercetătorilor, profesorilor, studenților; există aproximativ **15.000 de volume** din: colecțiile de carte veche românească, carte veche străină, ediții princeps, cărți cu autografe, alte ediții rare semnate de scriitori români și străini tipărite înainte de 1940. Secția dispune de mijloace specifice pentru informarea utilizatorilor – catalogul alfabetic și catalogul sistematic. Din anul 2000, luna ianuarie, s-a trecut la înregistrarea documentelor în baza de date electronică a bibliotecii.

Funcționează între orele: 8.00 – 16.00: de luni până joi; 8.00 – 13.30: vineri.

Evidența cărții de patrimoniu

Carte de patrimoniu străină (până la 1800): *Usus et authorithas*, Londini, 1626 – 1 exemplar; *Varinos* – Veneția, 1712 – 1 exemplar; *Biblia sacra*, Veneția, 1712 – 1 exemplar.

Carte românească de patrimoniu (până la 1830): 23 volume, după cum urmează: *Carte românească de învățătură*, Iași, 1643 – 1 exemplar; *Chiriacodromion*, Belgrad, 1699 – 1 exemplar; *Ciaslov* – Târgoviște, 1715 – 1 exemplar; *Evanghelie* – București, 1723 – 1 exemplar; *Octoih* – Râmnic, 1763 – 1 exemplar; *Penticostar* – Râmnic, 1743 – 1 exemplar; *Antologhion* – Râmnic, 1766 – 1 exemplar; *Psaltire* – Râmnic, 1779 – 1 exemplar; *Mineiul lunii iunie* – Râmnic, 1780 – 1 exemplar; *Molitvelnic* – Râmnic, 1782 – 2 exemplare; *Triod* – Râmnic, 1782 – 1 exemplar; *Evanghelie* – Râmnic, 1784 – 1 exemplar; *Octoih* – Blaj, 1792 – 1 exemplar; *Octoih* – București, 1792 – 1 exemplar; *Mineiul lunii mai* – Buda, 1805 – 1 exemplar; *Ioan Damaschin* – Iași, 1806 – 1 exemplar; *Ceaslov* – Sibiu, 1807 – 1 exemplar; *Floarea darurilor* – Brașov, 1808 – 1 exemplar; *Predike* – Buda, 1810 – 1 exemplar; *Însemnare a călătoriei mele – Constantin Radovici din Goleşti* – Buda, 1826 – 1 exemplar; *Liturghie* – Sibiu, 1827 – 1 exemplar; *Cele opt glasuri sau Octoihul cel Mic* – Sibiu, 1830 – 1 exemplar.

Manuscrise (de valoare notabilă) – nu deținem în fondul nostru.

Incunabule – nu avem în fond.

Situația colecțiilor – Colecția de carte de patrimoniu este organizată separat.

Menționăm că nu s-a făcut restaurarea acestor cărți de patrimoniu, din lipsă de fonduri (acută în ultimii ani), iar depozitarea este într-un spațiu improvizat, datorită faptului că nu avem un sediu propriu.

Biblioteci filiale

Filiala "Ostroveni"

Râmnicu-Vâlcea, Casa Tineretului (Fundația Română pentru Tineret), etaj V, bulevardul Tineretului, nr. 1, tel 050/711454.

- împrumut la domiciliu, pe bază de permis de intrare;
- cititorii au **acces liber la raft**, la cele peste **30.000 de volume**; cartea este pentru toate vârstele.

Funcționează între orele: 9.00 – 20.00: de luni până joi; vineri: 9.00 – 16.00 – program pentru public; 16.00 – 19.00 – activitate în teren pentru recuperarea cărților de la restanțieri); sâmbătă: 9.00 – 16.00.

Filiala "Traian"

Râmnicu-Vâlcea, Cartier Traian, str. Mihai Viteazul, nr. 3, bloc "Oltchim" (Căminul Tineretului, nr. 12), fără telefon.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Lansare de carte *Roumanie – Km. 0* de Jean-Yves Conrad şi *Franţa – Km. 0* de Ioan Barbu De la stânga la dreapta: prof. Dumitru Lazăr, directorul Bibliotecii Judeţene "Antim Ivireanul", Jean-Yves Conrad, P.S. Gherasim, episcopul Râmnicului şi prof. Nicolae Bănică-Ologu, directorul Memorialului "Nicolae Bălcescu"

• fond de carte: **peste 20.000 de volume**;
• acces liber la raft;
• este destinată numai **împrumutului de carte** la domiciliu, pe bază de permis, este o filială enciclopedică; lucrările mai rare se consultă în filială; un spaţiu generos este destinat bibliografiei şcolare.

Funcţionează între orele: 9.00 – 16.00: de luni până vineri.

Filiala "Goranu"

Râmnicu-Vâlcea, Căminul Cultural Goranu, fără telefon.
• are peste **25.000 de volume**;
• fondul de carte se adresează **tuturor categoriilor de cititori**;
• utilizatorii au **acces liber la raft**;
• oferă servicii ca şi celelalte filiale.

Funcţionează între orele: 9.00 – 16.00, de luni până vineri.

II. Biroul Dezvoltare, evidenţă, prelucrare

Râmnicu-Vâlcea, sediul central, strada G-ral Magheru, nr. 6, Bloc P1, tel 050/739221, int. 105.

Compartiment esenţial în structura organizatorică şi funcţională pentru activitatea de achiziţie, evidenţă şi catalogarea-prelucrarea colecţiilor bibliotecii, în vederea punerii lor la dispoziţia cititorilor.

• realizează *achiziţia de carte*, *periodice* şi *alte unităţi* de bibliotecă;
• constituie *Depozitul legal* de publicaţii ale tipografiilor şi editurilor vâlcene;
• *prelucrează* unităţile de bibliotecă nou achiziţionate, pentru toate secţiile, le introduce în baza de date a biliotecii;
• serviciul este automatizat;
• asigură *evidenţa individuală*, în **Registrul de Inventar**, şi evidenţa globală, în **Registrul de Mişcare a Fondului**, a tuturor documentelor bibliotecii;
• *casează* din evidenţele bibliotecii unităţile (documentele) uzate fizic şi moral;
• *organizează, întreţine şi actualizează cataloagele*: alfabetic şi sistematic, pe colecţii, noutăţi.

Nu lucrează direct cu publicul.

Compartimentul Informatizare

Râmnicu-Vâlcea, sediul central, strada G-ral Magheru, nr. 6, tel 050/739221, int. 104.

• funcţionează de mai bine de 4 ani, din 1999, după achiziţionarea **programului TINLIB**;
• completează, întocmeşte catalogul electronic al bibliotecii, realizează toate celelalte lucrări: situaţii, borderouri de intrări de documente pe secţii şi filiale, fişele pentru cataloagele clasice, corespondenţă, statistică, tehnoredactare programe, afişe, cărţi documentare, monografii, ghiduri, antologii, bibliografii, reviste etc.;
• **obiective, perspective**: continuarea informatizării şi automatizării serviciilor bibliotecii, realizarea unui sistem integrat de bibliotecă, echipamente performante, participarea la Catalogul Naţional Partajat, accesul cititorilor la informaţia automatizată, introducerea INTERNET-ului;
• baza materială se compune din 16 calculatoare – staţii de lucru, un server de reţea şi un server de comunicaţii, 2 hub-uri, 4 imprimante, un scaner şi 4 U.P.S.-uri;
• sunt finalizate condiţiile de **conectare la Internet** (avem antenă satelit şi modem radio, serverul de comunicaţii, un hub şi un U.P.S., toate în valoare de aproape 170.000.000 de lei, primite de la Ministerul Culturii şi Cultelor).

Îndrumare metodică în teritoriu

Râmnicu-Vâlcea, sediul central, strada G-ral Magheru, nr. 6, tel 050/739221, int. 107.

• activitate existentă de la înfiinţarea bibliotecii, care are sub îndrumare metodologică de specialitate 75 de biblioteci publice comunale şi nouă orăşeneşti (Brezoi, Băile Govora, Călimăneşti, Horezu, Olăneşti-Băi, Ocnele Mari, Drăgăşani, Băbeni şi Bălceşti);
• îndrumarea metodică se face lunar şi ori de câte ori se iveşte nevoia iar trimestrial are loc consfătuirea profesională;
• urmăreşte desfăşurarea concursului *Cea mai bună bibliotecă publică locală din judeţul Vâlcea*, ajuns la a III-a ediţie, care a contribuit la: întocmirea monografiilor localităţilor judeţului, a schiţelor monografice ale bibliotecilor, a unor lucrări documentare de specialitate, la realizarea unor planşe cu date istorice, economice şi culturale ale fiecărei localităţi, harta comunei, fişiere tip *Personalia* (personalităţi ale locului);
• se ocupă de pregătirea profesională a bibliotecarilor, în cadrul consfătuirilor trimestriale şi zonale, cu selectarea şi trimiterea lor la cursurile de specializare şi perfecţionare centralizată;
• urmăreşte desfăşurarea pregătirii profesionale, pe plan central, printr-o evidenţă strictă.

Serviciul Bibliografic şi de Informare – Documentare

Râmnicu-Vâlcea, sediul central, strada G-ral Magheru, nr. 6, tel 050/739221, int. 105; 107.

• oferă bibliografie la cerere, bibliografii ce răspund programei şcolare şi universitare; date referitoare la personalităţi locale

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

sau privind istoria localităților vâlcene, a județului etc.;

• face cercetare și documentare;

• realizează fișiere tematice pentru uzul elevilor și studenților sau concepe bibliografii tematice;

• realizează și editează lucrări documentare și bibliografice.

Biroul Contabilitate-Administrativ

Râmnicu-Vâlcea, sediul central, strada G-ral Magheru, nr. 6, tel 050/739221, int. 101; 103.

Cuprinde șeful de birou – economist, personal de execuție în activitatea de contabilitate, financiară, aprovizionare, secretariat, administrativ, arhivă, legătorie, personal de îngrijire, conducător auto.

Compartiment Investiții – un post

Însărcinat cu derularea investiției la obiectivul *"Sediul Bibliotecii Județene «Antim Ivireanul» Vâlcea"*.

Notă: În afara activității specifice fiecărui serviciu, birou, secție, filială și/sau fiecărui compartiment din cele enumerate mai sus, în afara manifestărilor cultural-științifice și educative tradiționale, enumerate la punctul 5, mai pot fi evidențiate și alte activități: expozițiile și lansările de carte, aniversări, comemorări, simpozioane, mese rotunde, colocvii, *Salonul editurilor vâlcene*, *Dialoguri în bibliotecă*; parteneri: Societatea Culturală "Anton Pann", Cenaclul literar "Anton Pann", *Clubul umoriștilor vâlceni*; activități de editare și tipărire a unor lucrări de specialitate. Biblioteca editează revista „Povestea vorbei", realizată de membrii Societății Culturale "Anton Pann", este fondatoare și copartenră la acțiunile *Cercului de la Râmnic "România – Grădina Maicii Domnului"* etc.

Resurse umane

Total personal în statul de funcții: 53, din care: de conducere – 8; funcții de execuție de specialitate și personal auxiliar – 45, din care: bibliotecari – 37; informaticieni – 4; personal administrativ – financiar – 10, audit intern – 1; inspector de specialitate investiții – 1.

Obiective pentru 2001

Indicatori de performanță:

• **utilizatori** ai bibliotecii – realizat **20.398**;

• **documente difuzate – 362.867**;

• **carte difuzată – 268.801**;

• **periodice**, reviste etc. difuzate – **73.261**;

• documente **audiovizuale – 20.275**;

• **vizite** la bibliotecă (frecvență) – **154.846**;

• **manifestări** cultural-științifice și educative – **108**;

• **achiziții** de carte și alte unități de bibliotecă – **număr total**: **6.859**;

• **valoare – 1.800.000.000 lei**, din care, de la buget – **800.000.000 lei**, realizat **417.407.638 lei**, din care, de la **buget 306.305.531 lei**;

• editarea a 8 lucrări documentare și/sau de bibliografie locală.

Resurse financiare în 2001

• cheltuieli pentru **personal** – planificat – **3.343.715.000 lei**; realizat – **3.247.579.000 lei**;

• cheltuieli **materiale** – planificat – **918.260.000 lei**; realizat – **623.399.000 lei** (lipsa fondurilor);

• cheltuieli de **capital** – planificat **10.095.025.000 lei**; realizat – **9.372.977.000 lei** (lipsa fondurilor).

Obiective realizate în 2002

• utilizatori înscriși – **18.775**;

• documente difuzate – **422.717**;

• carte difuzată – **271.506**;

• periodice, reviste, cotidiene, legislație difuzate – **115.572**;

• documente audiovizuale difuzate – **39.639**;

• vizite la bibliotecă (frecvența) – **157.537**;

• manifestări științifice și cultural-educative – **131**;

• achiziții de carte și alte unități de bibliotecă – **5.270**, din care, cu fonduri de la buget – **2.781** (restul din donații);

• valoarea totală a achiziției – **487.190.044 lei**, din care, fonduri de la buget – **309.830.790 lei**).

Resurse financiare în 2002

Total venituri, în mii lei planificat – **17.174.610 lei**, realizat – **16.923.506 lei**.

La **cheltuieli de personal**, plățile efectuate sunt mai **mici cu 3.064 lei**, față de prevederile bugetare, pentru că, în decembrie 2002, au fost plătite mai multe concedii medicale și s-a redus contribuția pentru asigurări sociale.

La **cheltuieli materiale și servicii**, plățile efectuate sunt cu **31.554 lei mai mici**, față de prevederi, din cauza lipsei de fonduri pentru achitarea furnizorilor.

La **cheltuieli capital**, plățile efectuate sunt mai **mici cu 216.485 lei** față de prevederi, din cauza lipsei de fonduri pentru achitarea furnizorilor de investiții.

Alte obiective

• **completarea statului de funcții** la încărcătura maximă a numărului de posturi aprobate de Consiliul Județean Vâlcea, prin **Hotărârea nr. 98 din 22 decembrie 2000** și propunerea de **noi funcții și posturi**, în conformitate cu Legea bibliotecilor nr. 334/2002;

• impulsionarea acțiunii de creare a **Centrului de Informare Comunitară**, cu trei posturi (nou înființate); în cazul aprobării, biblioteca va edita, lunar, un buletin cultural, programul **Legis** și vor putea fi vizualizate și popularizate problemele Uniunii Europene în județul nostru;

• întărirea, cu încă un post, a compartimentului **Informare bibliografică și documentare** și de **bibliografie locală**, **crearea unui al doilea post la îndrumare metodică în teritoriu**;

• mărirea cu încă două posturi a compartimentului **Informatizare**;

• înființarea celui de-al doilea post de **legător de carte**;

• înființarea unui post de **operator xerox**, pentru multiplicare și xeroxare materiale pentru instituție și utilizatorii de la sala de lectură (contra unei taxe);

• în perspectivă, biblioteca va trebui să funcționeze, conform prevederilor Legii, cu **un bibliotecar** la 7.000 de locuitori;

• găsirea urgentă a unui spațiu adecvat pentru filiala "Ostroveni", care servește aproape jumătate din populația Râmnicului, funcționând în condiții improprii.

În perspectiva apropiată se impune:

• **finalizarea lucrărilor de construcție a Bibliotecii și darea ei în folosință**;

• **automatizarea serviciilor din bibliotecă; conectarea la Internet** pentru personal și utilizatori; dezvoltarea de **noi servicii** – instruire și învățământ deschis; servicii noi de informare, servicii speciale (persoane cu handicap, minorități culturale etc.);

• **achiziționarea** a încă **15 calculatoare**, 5 licențe TINLIB, 2 imprimante – pentru Sala de lectură, secția Împrumut pentru adulți, Informatizare, Prelucrare, Audiovizuale, Împrumut pentru copii, Filialele "Ostroveni", "Traian", secția Carte în limbi străine, Periodice, Contabilitate și Secretariat;

• pentru dezvoltarea serviciilor de bibliotecă, **prin achiziție**, va trebui să ajungem la cel puțin **25 de volume** (carte și materiale audiovizuale) la **1.000 de locuitori**, conform Legii Bibliotecilor nr. 334/2002.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Meridian biblioteconomic

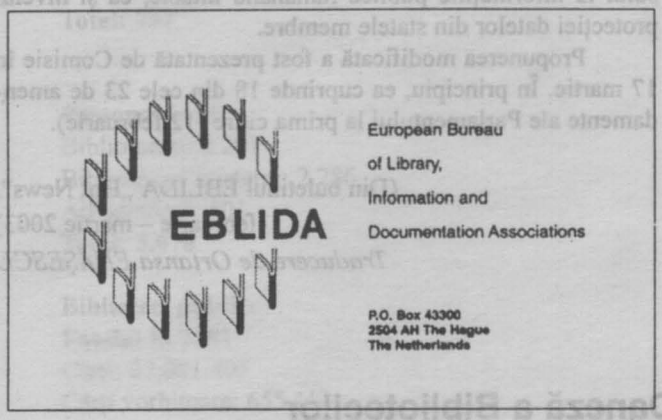

EBLIDA

Orizonturi

Programe

Inițiative

CULTURĂ

Prioritățile președinției grecești în cultură

Comitetul Afacerilor Culturale al Consiliului Uniunii Europene intenționează să organizeze două seminarii pe teme culturale: dezvoltarea și consolidarea patrimoniului cultural de importanță europeană; piața UE de carte în urma procesului de lărgire. La data de 29 ianuarie 2003, președinția greacă a înaintat Comitetului Afacerilor Culturale trei rezoluții-proiect privind: aspectele orizontale ale culturii – sinergii cu alte sectoare și acțiuni comunitare; schimbul de practici performante privind dimensiunile sociale și economice ale culturii; accesibilitatea infrastructurii culturale și a activităților culturale pentru persoanele cu deficiențe; arhive în statele membre.

Programul „Cultura 2000"

Prima fază a selecției de propuneri pentru anul 2003 (verificarea modului în care proiectele corespund criteriilor) s-a încheiat. Din 661 proiecte prezentate au fost preselectate 409, care au fost înaintate comisiilor de experți independenți la Bruxelles, în zilele de 27 – 31 ianuarie.

În decembrie 2002, Comisia Europeană a sprijinit două proiecte-pilot menite să dezvolte cooperarea dintre statele membre și informațiile oferite profesioniștilor în domeniul cultural. Primul proiect, coordonat de Biroul European de Muzică, urmărește fezabilitatea rețelei de structuri naționale de export în industria muzicală. Al doilea proiect, IETM *on the move*, este un website pentru artiștii din țările UE și din cele învecinate. În anul 2003, programul „Cultura 2000" va cofinanța patru proiecte în orașul St. Petersburg, în valoare de peste 300.000 euro.

Cooperarea culturală în Europa

Comisia Europeană a decis încheierea unui contract pentru realizarea unui studiu de fezabilitate privind înființarea unui centru de monitorizare în domeniul cooperării culturale în Europa (Ecotec, http://www.ecotec.com/.)

Comisia a selectat oferta înaintată de Fundația Interarts și de Forumul European pentru Arte și Patrimoniu (EFAH) pentru realizarea unui studiu privind cooperarea culturală instituțională precum și oferta de la GMV Conseil, de evaluare finală a programelor anterioare ale Comunității Europene, Raphael, Ariane și Kaleidoscope.

EDUCAȚIE

Reuniune a Consiliului European

Consiliul European s-a întrunit la Bruxelles, în zilele de 20 și 21 martie 2003, pentru a dezbate situația economică, socială și mediul înconjurător în Uniune.

În ceea ce privește educația, Consiliul European a cerut:

- implementarea programului de zece ani cu privire la obiectivele pentru sistemele de educație prin utilizarea indicatorilor de identificare a celor mai bune practici și prin asigurarea investițiilor eficiente în domeniul resurselor umane;
- accentuarea abilităților de bază, dezvoltarea alfabetizării digitale și a educației permanente;
- adoptarea programelor *eLearning* și *Erasmus World* până în iunie 2003;
- miniștrii Educației să promoveze rolul educației și aspectele ei culturale într-o perspectivă europeană, respectând pe deplin principiul subsidiarității, și să prezinte un raport pentru reuniunea din 2005 a Consiliului European;
- promovarea educației permanente și încurajarea unei cooperări mai strânse pentru creșterea transparenței standardelor de pregătire în Europa.

Oportunități egale de educație

Studii recente evidențiază impactul schimbărilor globale, sociale, politice și economice asupra domeniului educației în Uniunea Europeană. Educația este legată de probleme precum cetățenia, diversitatea culturală, calitatea vieții. Politicile din domeniul educației interferează cu alte politici sociale din domeniul sănătății, asistenței sociale, tineretului, ocupării forței de muncă sau al imigrației.

Învățământul superior din Europa se află sub presiunea cerințelor politice și publice de a oferi unui număr mai mare de studenți mai multe oportunități, dar cu o finanțare de stat mai redusă.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

SOCIETATE INFORMAȚIONALĂ

Raportul Parlamentului European despre reutilizarea comercială a informațiilor din sectorul public

În 27 martie 2003, miniștrii Telecomunicațiilor au aprobat textul privind propunerea unei directive despre reutilizarea și exploatarea comercială a documentelor din sectorul public. După verificarea finală, acest text va fi adoptat, ca o poziție comună a Consiliului, la una din viitoarele sesiuni.

Directiva propusă conține un set de reguli comune pentru asigurarea acelorași condiții de bază care să fie aplicate tuturor reprezentanților de pe piața informațională europeană, astfel încât să se realizeze o mai mare transparență a condițiilor de reutilizare și să fie îndepărtate distorsiunile nejustificate ale mecanismelor de piață. Gradul de armonizare propus este relativ modest, regulile naționale de reglementare a accesului la informațiile publice rămânând intacte, ca și nivelul protecției datelor din statele membre.

Propunerea modificată a fost prezentată de Comisie în 17 martie. În principiu, ea cuprinde 18 din cele 23 de amendamente ale Parlamentului la prima citire (12 februarie).

(Din buletinul EBLIDA „Hot News",
februarie – martie 2003)
Traducere de Ortansa ENĂȘESCU

Autoritatea Națională Daneză a Bibliotecilor

Statistica bibliotecilor daneze 2001

Principalul scop al acestei prezentări este acela al unei scurte introduceri despre bibliotecile din Danemarca și al unei perspective generale a statisticii bibliotecilor daneze.

Conceptul danez de bibliotecă

Sistemul bibliotecilor daneze se bazează pe conceptul dreptului fundamental al cetățenilor la cunoaștere și informație. În principal serviciul oferit de biblioteci este gratuit, dar în anumite cazuri bibliotecile pot cere plată pentru servicii speciale.

Sistemul bibliotecilor daneze este caracterizat de o cooperare extensivă și eficientă atât între bibliotecile individuale cât și între diferitele tipuri de biblioteci.

Ministerul Danez al Culturii și Autoritatea Națională Daneză a Bibliotecilor

Autoritatea Națională Daneză a Bibliotecilor este o agenție pe lângă Ministerul Culturii și organismul central, la nivel guvernamental, pentru toate problemele referitoare la biblioteci.

Autoritatea consiliază guvernul în organizarea, coordonarea și strategia bibliotecilor daneze și acordă îndrumare profesională miniștrilor și autorităților publice precum și autorităților locale, bibliotecilor și serviciilor de informare. Autoritatea are o parte activă în cooperarea internațională în domeniul bibliotecilor, al documentării și informării.

Autoritatea administrează legea referitoare la serviciile bibliotecilor și legea daneză a dreptului de împrumut public precum și o serie de granturi pentru biblioteci, răspunde de găsirea și colaționarea informațiilor statistice despre bibliotecile daneze. Autoritatea acționează și ca secretariat pentru Biblioteca de Cercetare Electronică.

Cifre generale despre Danemarca

Suprafața: 43.094 km²
Autorități locale: 275

Districte: 16 (inclusiv municipalitățile metropolitane Copenhaga și Frederiksberg)

Populația (la data de 1.01.2002)
Adulți: 4.422.307
Copii (0 – 13): 946.047
Total: 5.368.354

Bibliotecile publice

Toate autoritățile locale din țară trebuie să organizeze, individual sau în cooperare cu alte autorități locale, o bibliotecă publică cu secții pentru copii și adulți.

Cifrele de mai jos nu includ bibliotecile școlare. O bibliotecă publică din fiecare district funcționează ca bibliotecă districtuală iar aceasta funcționează ca suprastructură regională efectuând împrumuturi interbibliotecare și proiecte comune pentru bibliotecile din regiune.

Bibliotecile publice sunt administrate conform prevederilor legii privind serviciile bibliotecilor.

Prima lege a bibliotecilor a fost aprobată în 1920 iar actuala lege datează din mai 2000.

Conform legii, sarcina bibliotecilor publice este aceea de a promova informarea, educația și activitatea culturală prin punerea cărților și altor media la dispoziția publicului. În selectarea materialului deținut, biblioteca trebuie să asigure calitate, imparțialitate și actualitate.

Bibliotecile își îndeplinesc aceste obiective prin oferirea către public a unor cărți, seriale, cărți vorbitoare, muzică înregistrată și resurse de informații electronice (inclusiv Internet). Aproximativ 99% din autoritățile locale oferă acces la Internet prin bibliotecile publice.

În bibliotecile publice daneze, sunt disponibile publicului 3.590 computere personale, ceea ce înseamnă un PC la fiecare 1.495 locuitori. Toate bibliotecile publice, cu excepția uneia, sunt conectate la Internet.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Biblioteci publice
Puncte service în 2001
Biblioteci principale: 244
Filiale: 501
Biblioteci mobile: 52
Total: 797

Personal în 2001
Bibliotecari: 2.291
Bibliotecari asistenți: 2.286
Alt personal: 501
Total: 5.078

Biblioteci publice
Fondul în 2001
Cărți: 27.081.405
Cărți vorbitoare: 655.113
Muzică: 2.110.684
Desene animate: 222.856
Multimedia: 126.888
Alte media: 294.851
Total: 30.491.797
Fond pe cap de locuitor: 5.68

Abonamente seriale
Total: 184.810

Biblioteci publice
Suplimente în 2001
Cărți: 1.543.188
Cărți vorbitoare: 33.716
Muzică: 285.004
Desene animate: 59.604
Multimedia: 31.067
Alte media: 23.279
Total: 1.975.858
Suplimente pe cap de locuitor: 0.37

Biblioteci publice
Împrumuturi în 2001
Cărți: 51.996.769
Periodice: 2.697.095
Cărți vorbitoare: 2.240.638
Muzică: 9.509.154
Desene animate: 2.969.735
Multimedia: 1.315.365
Alte media: 928.363
Total: 71.657.119
Împrumuturi pe cap de locuitor: 13.35

Biblioteci publice
Cheltuieli de funcționare în 2001
Salarii: 1.508.168 (1.000 DKK)
Media: 370.680
Alte cheltuieli: 690.378
Total: 2.569.226
Cheltuieli pe cap de locuitor: 479
Venitul produs de bibliotecă: 291.211

Bibliotecile de cercetare

Bibliotecile daneze de cercetare sunt instituții guvernamentale. Ele sunt destinate mai ales învățământului superior și cercetării, dar majoritatea sunt deschise și publicului.

Există 20 biblioteci de cercetare principale care oferă servicii universităților și altor instituții de învățământ superior. În plus, o serie de biblioteci de cercetare se concentrează pe anumite domenii specializate de cercetare.

În fine, un mare număr de biblioteci de cercetare mai mici sunt anexate instituțiilor educaționale.

Biblioteca Regală și Biblioteca de Stat și Universitară din Århus au funcții specifice de bibliotecă națională.

Biblioteca Regală funcționează atât ca bibliotecă națională a Danemarcei – inclusiv ca depozit legal – cât și ca bibliotecă a Universității din Copenhaga.

Biblioteca de Stat și Universitară din Århus este de asemenea o bibliotecă-depozit legal. Ea găzduiește colecția media națională și are responsabilitatea generală pentru Biblioteca Centrală Daneză pentru literatura imigranților și Biblioteca Daneză depozit pentru bibliotecile publice. Biblioteca funcționează ca suprastructură națională pentru bibliotecile publice.

Următoarele cifre se aplică la cele 193 biblioteci de cercetare finanțate de guvern, deschise publicului și care folosesc bibliotecari specialiști în mod permanent. Există alte 497 biblioteci de cercetare mai mici care nu îndeplinesc aceste cerințe, inclusiv 154 biblioteci (departamentale) pe lângă universități și instituții de învățământ superior.

Biblioteci de cercetare
Numărul lor în 2001
Bibliotecă Națională: 1
Biblioteci ale instituțiilor de învățământ superior: 98
Biblioteci speciale: 94
Total: 193

Personalul bibliotecilor în 2001
Biblioteca Națională: 320
Bibliotecile instituțiilor de învățământ superior: 1.055
Biblioteci speciale: 277
Total: 1.652

Biblioteci de cercetare
Fondul în 2001
Biblioteca Națională: 16.586.420
Bibliotecile instituțiilor de învățământ superior: 18.820.468
Biblioteci speciale: 6.475.556
Total unități fizice: **41.882.444**

Abonamente periodice
Biblioteca Națională: 40.821
Bibliotecile instituțiilor de învățământ superior: 104.406
Biblioteci speciale: 31.133
Total abonamente: **176.360**

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Biblioteci de cercetare
Suplimentări în 2001
Biblioteca Națională: 109.762
Bibliotecile instituțiilor de învățământ superior: 439.003
Biblioteci speciale: 2.651.885
Total unități fizice: **3.200.650**

Biblioteci de cercetare
Împrumuturi în 2001
Biblioteca Națională: 856.011
Bibliotecile instituțiilor de învățământ superior: 6.436.665
Biblioteci speciale: 402.785
Total împrumuturi: **7.695.461**

Împrumuturi interbibliotecare
Împrumuturi interbibliotecare furnizate de
Biblioteca Națională: 45.633
Bibliotecile instituțiilor de învățământ superior: 666.635
Biblioteci speciale: 28.897
Total împrumuturi interbibliotecare furnizate: **741.165**

Împrumuturi interbibliotecare primite de
Biblioteca Națională: 9.215
Bibliotecile instituțiilor de învățământ superior: 231.390
Biblioteci speciale: 102.311
Total împrumuturi interbibliotecare primite: **342.916**

Biblioteci de cercetare
Cheltuieli în anul 2001
Salarii: 496.649 (1.000 DKK)
Media: 204.864
Alte cheltuieli: 132.231
Total: 833.789

1.000 DKK / %
Biblioteca Națională: 161.154 – 19,3%
Bibliotecile instituțiilor de învățământ superior: 570.842 – 68,5%
Biblioteci speciale: 101.793 – 12,2%
Total: 833.789 – 100,0%

Pentru alte informații vă rugăm vizitați pagina web a Autorității Naționale Daneze a Bibliotecilor:
www.bs.dk

Traducere de Ortansa ENĂȘESCU

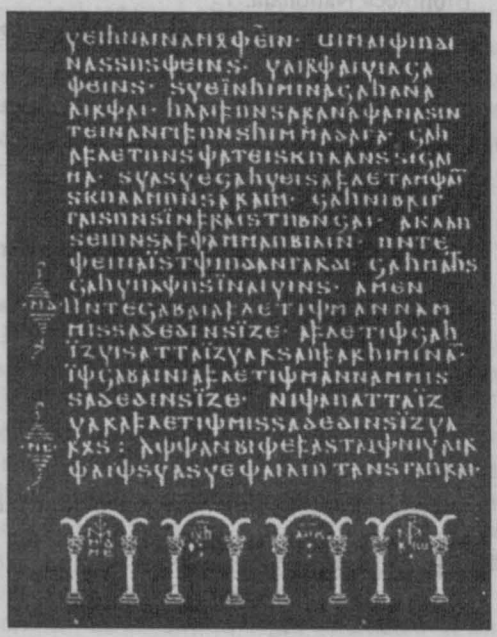

O pagină din *Biblia lui Wulfila*, una din cele 187 de file ale manuscrisului *Codex argenteus*, copiat în secolul V sau VI. Biblioteca Universității din Uppsala, Suedia

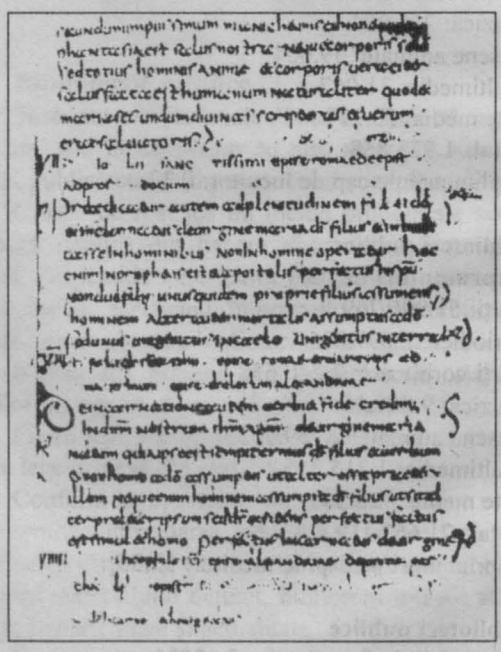

O pagină autografă a lui Alcuin, sfârșitul secolului VIII. Bibliothèque Nationale, Paris

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Scurtă istorie a bibliocidului

(I)

Liviu BUTUC

Motto:

"...Cartea e o făptură delicată, suferă de frecarea timpului,
se teme de rozătoare, de vreme rea, de mâinile nepricepute.
Dacă de sute şi sute de ani fiecare ar fi putut să se atingă,
fără oprelişte, de codicele noastre,
cea mai mare parte dintre ele nici n-ar exista.
Aşadar, bibliotecarul le apără nu numai de oameni,
ci şi de natură şi îşi închină toată viaţa lui acestei lupte,
împotriva forţei uitării, duşmană a adevărului".
(Eco, U. – *Numele trandafirului*,
Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1984, p. 39)

"Pentru fiecare filă de pergament sau de papirus ajunsă
până în zilele noastre,
se poate afirma că mii de astfel de file
au fost distruse pentru totdeauna.
Ravagiile timpului, excesele cuceritorilor militare,
bigotismul zeloşilor religioşi,
furia focului şi a apei,
lipsa de grijă a ignoranţilor şi a indolenţilor,
toate şi-au luat dogma lor,
ceea ce s-a păstrat fiind numai o parte
din documentele scrise altădată".
(D.C. Mac Murtrie – citat de A. Flocon în *Universul Cărţii*)

I. SCRIEREA, CARTEA ŞI BIBLIOTECA

1.1. Scrierea

Arta rupestră a epocii glaciare poate fi considerată o proto-scriere din care, prin schematizare, se ajunge treptat la semn (vezi în acest sens: Butuc, L. – *Scurtă istorie a mijloacelor de comunicare*). Din pictografie evoluează vechile sisteme de scriere: cuneiformele sumeriene, hieroglifele şi ideogramele egiptene, indiene şi chineze, datate între mileniile III şi II î.Hr., până la alfabetul fenician (apărut în secolul XII î.Hr.), cu 22 semne consoane şi care stă la baza tuturor alfabetelor occidentale.

Oraşul Byblos (carte), parte componentă a unui lanţ de oraşe comerciale de pe ţărmul estic mediteranean, din zona Libanului şi Siriei de astăzi, a fost parcă predestinat să ofere lumii această invenţie bizară, dar de capitală importanţă. Pe sarcofagul somptuos şi împodobit cu sculpturi şi inscripţii al lui Ahiram[1] (regele Byblosului, secolul XII, contemporan cu Ramses al II-lea[2], au fost folosite pentru întâia oară cele 22 de litere ale noului alfabet, veritabilă "mană cerească" a civilizaţiei scrisului la scară planetară. Scrisul îl detaşează pe om de primitivism şi îl introduce în istorie. Apariţia scrisului, ca formă de comunicare durabilă, este unanim apreciată ca o urmare a înscrierii comunităţii umane pe orbita unei civilizaţii de tip urban. "Rămân cu toate acestea la ideea că mai degrabă negustoria l-a făcut pe om scriitor, nu arta. Probabil schema, semnul au precedat imaginea amplă şi pretenţioasă, afirmându-se apoi independent, când s-a dorit claritate şi concizie. Ca şi în existenţa atâtora dintre contemporani, arta, pentru omul primitiv, era întâmplarea unui răgaz"– ne spune Albert Labarre[3]. Primele astfel de civilizaţii sunt considerate a fi cea sumeriană şi cea egipteană, care se insinuează brusc în istoria antică. De aceea, ele mai sunt denumite şi "civilizaţii spontanee sau fără copilărie", constituind un mister pentru cei mai mulţi istorici şi arheologi. Pe acest considerent se vehiculează astăzi ipoteze îndrăzneţe ori fanteziste, precum existenţa a trei civilizaţii sau umanităţi dinainte de Potop şi cea de a patra, începută după mileniile 10 – 9 î.Hr. Nu puţini sunt aceia care explică apariţia intempestivă a celor două civilizaţii, uzând de teoria paleoastronautică a imixtiunii unor făpturi extraterestre, care au alcătuit ulterior panteonul acestor popoare.

1.2. Cartea

În accepţia contemporanilor, cartea este definită ca: "un număr mare de foi, broşate sau legate la un loc, cuprinzând o scriere tipărită; prin extensie: scriere cu conţinut literar, ştiinţific, didactic etc. a unui autor, apărută în formă de carte".[4] *Grande encyclopédie* din anul 1895 delimitează cartea ca: "Reproducere scrisă a unui text destinată răspândirii sub o formă uşor de transportat". Albert Labarre[5] distinge cartea faţă de scrierile private şi oficiale – de la scrisoare la actul de notariat, clasate printre actele de arhivă – prin trei elemente: suportul scrierii, difuzarea şi păstrarea textului şi maniabilitatea.

Suporturile de exprimare, exceptând piatra ca suport pentru pictografia parietală preistorică şi inscripţiile lapidare, precum şi argila sumeriană, cele mai des utilizate, sunt de natură organică: frunze de palmier sau măslin, papirus, piei de animale, oase, carapace de broască ţestoasă, mătase obţinută din fibre vegetale sau animale, scoarţă de copac, bambus, lemn etc. Pădurea a furnizat – şi furnizează şi astăzi, dacă ne gândim că hârtia se obţine din lemn prin procedee chimice – principala materie primă pentru suportul scrierii. De aceea, cuvintele care desemnează cartea în limba greacă, *byblos*, şi în latină, *liber*, aveau ca prim sens "scoarţă de arbore", iar caracterul care desemnează cartea în limba chineză este sub formă de tăbliţe de lemn sau de bambus.

Prima carte, conform tradiţiei ebraice[6] "*Cartea lui Raziel* (Sefer Raziel) sau Cartea secretelor i-ar fi fost înmânată în Paradis lui Adam, de la care ar fi ajuns la Enoh, apoi la Noe, la Sem, la Abraham, la Iacob, la Levi, la Moise, la Iosua şi în final la Solomon. Conform altor versiuni ale legendei, nu Adam ar fi fost cel care a primit – din mâna îngerului – *Cartea înţelepciunii lui Dumnezeu*, ci Enoh sau Isaia ori chiar Noe". Cert este că înţeleptul rege Solomon (970 – 931 î.Hr.) a retranscris-o în limbaj popular (devenită *Cartea lui Solomon*) şi a făcut-o publică, gravându-i textul în piatră pe stâlpii de la poarta Templului din Ierusalim. "Succesul cărţii a fost enorm. În caz de boală, furtună, secetă etc., oamenii nu se mai închinau la Iehova, ci apelau la *Cartea lui Solomon*" (terapia prin lectura textului sacru sau sacroterapia). Acest fapt constituia o adevărată erezie, blasfemie la adresa zeului Iehova, ceea ce l-a determinat pe regele iudeu Iezechia (727 – 689 î.Hr.) să distrugă cartea lui Solomon. Acest gest ar fi printre primele cazuri de bibliocid în istoria cărţii. Ignorând legenda, putem considera ca prime cărţi papirusurile egiptene şi tăbliţele de lut sumeriene, datate din mileniul al III-lea î.Hr., iar în China din secolul al XIV-lea î.Hr. În Egipt, sulul de papirus devine forma tradiţională a cărţii antice, care în latină se numea *volumen*. Între secolele II – IV d.Hr., el a fost înlocuit progresiv de codex, făcut din foi inserate şi pliate pentru a forma caiete legate între ele, format care s-a clasicizat. Producţia şi circulaţia cărţii s-au perfecţionat începând cu secolul V î.Hr. În Grecia, de exemplu, la Atena exista *ta biblia*, un târg de carte. Aristotel

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Piatra cu rune din Gotland

Asediul unui oraș în secolul XIV. După un manuscris al *Cronicii* lui Froissart, secolul XV

povestește că: "discursurile marilor oratori se vindeau cu sutele".[7]

Tot în această perioadă apar și primele forme de lectură publică, autorii și marii oratori având obiceiul să își adune prietenii pentru a-și citi operele. Și la Roma se presupune că în preajma secolului I î.Hr. exista un comerț de cărți "în adevăratul sens al cuvântului, de vreme ce mulți autori menționează numele editorilor lor (unul dintre cei mai renumiți corespondenți ai lui Cicero, Atticus, era și editorul operelor sale, ca și al celor ale lui Demostene și Platon)".[8]

Apariția cărții, a culturii alfabetice scrise instaurează democratizarea comunicării și a accesului la informație, ceea ce, nu de puține ori în istorie, nu este pe placul celor care dețin puterea și secretele religioase. Izvorul puterii este cunoașterea și acest izvor trebuie tăinuit. Cartea devine o importantă armă ideologică, cu o uriașă forță de manipulare, nefiind întrecută, în acest sens, decât de media electronice actuale. "Cartea tipărită a asigurat un asemenea ritm al ideilor (de tot felul) ce au guvernat lumea, încât nimeni nu a sesizat că, de fapt, lumea e guvernată de cărți".[9]

1.3. Biblioteca

Semantica strictă a acestui cuvânt (*biblion* = carte; *theke* = dulap) desemnează dulapul cu cărți, însă definiția bibliotecii variază în decursul timpului în funcție de misiunea socială care i-a fost atribuită. Bibliotecile au apărut odată cu cartea, iar dezvoltarea acestora este dependentă de evoluția materialelor folosite pentru scris, de forma cărții, ca și de evoluția societății. Primele biblioteci, arhive regale sau sacerdotale, se pare că au apărut în Egipt, la Memphis, în jurul mileniului II î.Hr. și în Mesopotamia. La Tell Harmall (Irak) s-a descoperit biblioteca din orașul antic Shaduppun, datată în jurul anului 2000 î.Hr. Aici se dezvoltase o adevărată "Sorbonă a Orientului" – spune descoperitorul său, profesorul Taha Baquit. Arheologii au recuperat o bogată bibliotecă din cărți de lut, sute de tăblițe incizate cu caractere cuneiforme, ce cuprind documente ca: mituri, texte religioase, tratate de geografie și zoologie, fragmente dintr-o culegere de legi anterioară cu două secole *Codului lui Hammurabi*, precum și o amplă culegere de probleme de aritmetică, algebră și geometrie. Cea mai veche mențiune despre o bibliotecă aparține lui Diodor din Sicilia[10] care, în *Biblioteca istorică*, citează biblioteca faraonului egiptean Ramses al III-lea (1170 – 1138 î.Hr.) din palatul de la Theba, pe al cărui frontispiciu se putea citi: "Locul tămăduirii sufletului".

În Mesopotamia, sute de mii de tăblițe de lut formează adevărate biblioteci și arhive la Assur, Ninive, Nippur, Uruk. Cea mai vestită este biblioteca regelui Assurbanipal (668 – 662 î.Hr.)[11] de la Ninive, din care până astăzi s-au păstrat circa 22.000 de tăblițe la British Museum. Descifrarea acestora de către germanul Georg Grotefend, încă de la începutul secolului al XIX-lea, a relevat o inestimabilă colecție de opere literare și mituri vechi sau cele mai noi și deosebite realizări din domeniul astronomiei, matematicii etc. Aceasta era o adevărată bibliotecă, dacă ne gândim că fiecare din cărțile de lut avea o unică inscripție, ca un sigiliu (echivalentul stampilei actuale, ca însemn de proprietate). Pe acest sigiliu era consemnat: "Palatul lui Assurbanipal, rege al armatelor, stăpân al popoarelor, rege al țării Assur, căruia zeul Nebo și zeița Tasmit i-au dăruit urechi atente și ochi larg deschiși, pentru a descoperi operele scriitorilor din ținuturile stăpânite, pe care le-au folosit mai înainte și premergătorii săi. Respectând îndemnul zeului înțelepciunii, am adunat toate aceste tăblițe, le-am copiat, le-am însemnat cu numele meu și le-am rânduit în sălile palatului meu". (Andrieș, M.G. – *Orizonturi misterioase,* București, Editura Vestala, 2001). Rânduiala la care se referă constă nu numai în dispunerea în rafturi, dar și sistematizarea amplasării lucrărilor în raport cu conținutul și originea lor, intuind astfel operații de biblioteconomie contemporană. De asemenea, la Nippur a fost descoperită o bibliotecă sumeriană, cu 60.000 de tăblițe de lut, cu caractere cuneiforme, din care pe una se află cea mai veche descriere a Potopului.

În Grecia preelenistică apar primele corporații de scribi și se evidențiază bibliotecile private, așa cum a fost cea a lui Policrate din Samos. În secolul VI î.Hr., tiranul Pisistrate (560 – 527)[12] înființează prima bibliotecă publică, ocupându-se în același timp și de reunirea operelor lui Homer. Această primă ediție a *Iliadei* și *Odiseei* a supraviețuit în timp bibliotecii lui Pisistrate.

În secolele III – II î.Hr., Roma ia contact direct cu Grecia și Orientul Apropiat, a căror civilizație, net superioară celei romane, își va pune pentru totdeauna pecetea asupra celei din urmă. Acum apar la Roma primele biblioteci, iar din 155 î.Hr. sosește aici crema gândirii ateniene (Cratos din Males, Polybios) și sub influență elenă Ennius (238 – 169 î.Hr.) scrie *Annales* – prima epopee națională – și P. Terentius Afer, primele comedii. În ciuda unei competiții acerbe împotriva elenizării și a decadenței moravurilor susținută de Cato cel Batrân, Lucilius sau Terentius Varro, filoelenii și cultura elenă se vor impune. E un paradox istoric, căci, dacă romanii au cucerit teritorial cetățile elene și Macedonia, ei vor fi cuceriți de cultura acestora. Pe acest fond apar numeroase și bogate biblioteci private aduse de conducători de oști (Sylla[13] confiscă biblioteca lui Aristotel din Pireu) sau colecționate de patricieni ca Epaphrodit, care avea o bibliotecă de 30.000 de suluri ori Sammonicus, cu un fond de 60.000 de suluri. În anul 39 î.Hr., Asinius Pollio întemeiază prima bibliotecă publică din capitala imperiului.[14] Termele (băile publice) devin, la rândul lor, importante locuri de lectură publică. Dacă tentativa lui Iulius Caesar[15] de a construi o mare bibliotecă de stat la Roma, care să depășească pe cea din Alexandria, a eșuat, el fiind asasinat în anul 44 î.Hr., urmașii săi, Augustus[16], Domitian[17] și Traian[18] au continuat întemeierea de biblioteci în așa fel încât în primele secole ale erei

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

creştine, numai la Roma erau 28 de biblioteci publice, iar la Cumae, Pompei şi Tibur, biblioteci municipale.

În nord-estul Asiei Mici, în oraşul Pergam, renumit prin perfecţionarea pergamentului, regele Eumenes al II-lea (197 – 158 î.Hr.) întemeiază o bibliotecă dotată cu un fond de circa 200.000 de cărţi şi un frumos centru de educaţie şi învăţământ, care va rivaliza cu faimoasa bibliotecă din Alexandria. Ea era aşezată lângă Templul Atenei, divinitatea tutelară a bibliotecilor. "În jurul ei erau alei pentru plimbări, stimulatoare de idei. În afara spaţiului pentru depozitarea cărţilor, biblioteca din Pergam avea un hol de primire cu statuia zeiţei Atena, de dimensiuni uriaşe, aşezată pe un piedestal de marmură, asemănător statuii lui Fidias în Partenon, piedestal folosit, de asemenea, pentru conferinţe academice. Alte piedestaluri serveau ca suport pentru statuile poeţilor, istoricilor şi filosofilor. Era un fel de mic muzeu istoric, tradiţie reluată de Renaşterea italiană. Dintre statui nu lipseau cele ale lui Homer, Safo, Alcaeus şi Herodot".[19]

1.4. Biblioteca din Alexandria – simbolul bibliocidului

În perioada elenistică a istoriei greceşti, care începe cu anul morţii lui Alexandru cel Mare (323 î.Hr.) şi se sfârşeşte în anul 31 î.Hr., anul cuceririi ultimului regat elenistic de către romani, cultura greacă atinge apogeul. Imperiul lui Alexandru Macedon era, ceea ce am numi astăzi, un început de mondializare, care se caracteriza în plan cultural printr-un pronunţat caracter cosmopolit, eclectic, cu o largă toleranţă pe plan spiritual şi ideologic şi prin sincretism religios. Numai aşa ne putem explica dezvoltarea marilor şcoli de gândire, consacrarea marilor filosofi ai antichităţii şi dezvoltarea unor centre culturale şi de învăţământ de mare anvergură, aşa cum a fost biblioteca din Alexandria.

Alexandru cel Mare, întemeietorul oraşului omonim (332 î.Hr.),voia să înfăptuiască aici o metropolă culturală şi ştiinţifică şi să adune în această urbe tot ceea ce produsese mai bun şi mai valoros omenirea în planul creaţiei materiale şi spirituale. El nu a apucat să-şi vadă pusă în practică generoasa idee, dar urmaşii săi i-au îndeplinit dorinţa postmortem. În anul 295 î.Hr., Ptolemeu I[20] a încredinţat dificila misiune lui Demetrios Phalereus[21], care era familiarizat cu realizările şcolii şi bibliotecii peripateticienilor din Atena. "Acesta a dat o primă formă muzeului şi bibliotecii din Alexandria, proiectând o mare şcoală şi bibliotecă internaţională, fiecare din ele fiind organizate în facultăţi, cu un preşedinte-preot în frunte, personal plătit cu salarii de către rege".[22] În realitate, existau două biblioteci: cea mai importantă făcea parte din Museion, centrul de cultură greacă şi cămin al savanţilor şi a doua, alăturată templului din Serapis (Serapeion) de către Ptolemeu Evergetul (făcătorul de bine), cam pe la anul 235 î.Hr. Demetrios a început dotarea bibliotecii cu transferarea la Alexandria a "Lyceum-ului"[23] lui Aristotel care conţinea valoroasa bibliotecă a renumitului filosof. În aproape cinci decenii biblioteca din Alexandria acumulase circa 700.000 de volume (după A. Flocon – 1 milion) şi devenise una din cele mai mari instituţii educaţionale şi de cultură, cu autoritate îndeosebi în domeniul ştiinţelor filologice şi matematice. Biblioteca se dezvolta vertiginos pe căi normale (cumpărare, împrumut, copiere, donaţii etc.), dar şi prin "impunerea unei reguli-obligaţie care astăzi n-ar mai putea fi acceptată uşor: fiecare corabie ce intra în portul Alexandria era obligată să permită copierea – atunci când nu erau confiscate înseşi originalele – tuturor operelor aflate la bord. O interesantă poveste ne-a lăsat fizicianul şi medicul Galen în legătură cu modul în care au ajuns aici manuscrisele autentice ale lui Eschil, Sofocle şi Euripide: ele au fost împrumutate de la Atena, iar regele Egiptului, un «book-hunter» asiduu, a preferat să plătească o sumă exorbitantă în loc să le mai înapoieze".[24] Nu puţine erau lucrările traduse de către echipe specializate. Este demn de amintit faptul că în timpul celui de al II-lea Ptolemeu, zis şi Philadelful, adică iubitorul de fraţi, probabil o cinică poreclă, deoarece este renumit prin fratricid şi incest, s-au tradus în limba greacă cărţile *Vechiului Testament*. "Din porunca regelui, Demetrios i-a cerut sprijinul lui Eleazar, patriarhul Iudeii, care i-a trimis 72 de rabini şi eruditi biblici, dar cunoscători ai limbii greceşti. Aceştia au fost aşezaţi fiecare într-o chilie separată şi puşi să traducă, fără să se consulte, cărţile sacre ale iudeilor. Traducerile lor au fost identice. Varianta grecească a *Bibliei* a primit astfel numele de Septuaginta (versiunea celor 70). Se ştie că această traducere în greacă a avut o mare influenţă teologică şi ideologică, ducând la apariţia creştinismului".[25] *Biblia*, ca şi opera lui Homer ce a supravieţuit bibliotecii lui Pisistrate, este printre puţinele lucrări care s-au salvat din dramaticele evenimente pe care le-a avut de suportat biblioteca din Alexandria de-a lungul timpului.

Condiţiile excelente de viaţă şi creaţie, oferite de regii din dinastia ptolemeică, au generat un adevărat brain-drain (exod al creierelor) din toată lumea mediterană către acest centru de iradiere a înţelepciunii. Pe aici au trecut renumiţi savanţi şi oameni de cultură care s-au servit de patrimoniul cultural ori au pregătit numeroşi discipoli. Renumit este poetul Callimachus din Cyrene (310 – 235 î.Hr.), care şi-a început cariera ca învăţător şi bibliotecar şef. Este recunoscut ca "părintele bibliografiei", alcătuitor al primului catalog metodic (Pinakes) al principalilor scriitori clasici, urmat mai târziu de faimosul Canon Alexandrinus, care fixează limitele literaturii clasice greceşti prin alegerea a 180 de poeţi, 50 de filosofi, 50 de istorici şi 35 de oratori. Tot lui Callimachus i se atribuie şi întocmirea primului catalog sistematic din lume. El a ordonat fondul bibliotecii pe criterii tematice şi pe autori, împărţind biblioteca în 8 secţiuni: drame epice, lirică, istorie, poeţi, retorică, oratorie, filosofie şi ştiinţă.

Dar iată alte mari nume care s-au implicat în activitatea bibliotecii, contribuind prin creaţia lor la progresul diferitelor domenii ale ştiinţei şi culturii, dar şi la celebritatea instituţiei în cadrul căreia au creat: Teocritus (secolul III î.Hr.), fondatorul mişcării romantice; filosofii Philo şi Plotinus, originari din Alexandria; geograful Strabon (25 – 20 î.Hr.)[26], autorul celei mai ample descrieri geografice a lumii antice cunoscute atunci; Ptolemeu[27], realizator, printre altele, al unei hărţi a lumii antice; Euclid[28] – considerat părintele geometriei; marele fizician Arhimede[29], autorul teoriei vaselor comunicante şi constructorul unui celebru planetarium; Ctesibius – geniu ingineresc, care a construit un ceas bazat pe apă; astronomul Eratostene[30], cel care a calculat circumferinţa Pamântului cu o exactitate remarcabilă, stabilind-o a fi cu numai 80 de km mai scurtă decât cea acceptată astăzi; Herophilus – considerat părintele anatomiei; Erasistratus – descoperitorul mecanismului de circulaţie a sângelui; Galen[31] – reputat medic din secolul al II-lea î.Hr.

Printre cele mai importante lucrări din biblioteca alexandrină menţionăm: toate poemele lui Homer; manuscrisul original al *Principiilor lui Euclid*; opera medicală a lui Galen; manuscrisele operelor dramatice ale lui Eschil, Sofocle şi Euripide, de fapt nişte cópii aproape perfecte (se ştie că Ptolemeu al III-lea a împrumutat atenienilor originalele manuscriselor acestor autori, iar ei le-au restituit cópii extrem de bine făcute, astfel fiind salvate originalele); primele volume de gramatică din Grecia şi Septuaginta; operele lui Eratostene; teoriile astronomului Aristarc; inscripţiile sacre egiptene şi inscripţiile credinţei zoroastriene; poeziile lui Teocritus şi Callimachus; colecţia completă cu observaţiile din domeniul fizicii şi descrierilor de boli făcute de Hippocrate; tratatele de anatomie ale lui Hephilus.

Apoi, numeroase cărţi care cuprindeau secrete din ştiinţa sacră, cum ar fi: manuscrisele lui Berosos[32] – preot al lui Bel-Marduk din Babilon, cu cercetări în domeniile istoriei, astrologiei şi astronomiei. El a scris o *Istorie a lumii* în care descria întâlnirile sale cu "Seniorii negri", precum şi studii de interferenţă a luminii. Operele lui Manethon, mare preot în templul lui Heliopolis, născut în jurul anilor 300 î.Hr. la Sebennytus, pe malul vestic al Nilului, în regiunea Damietta. Se pare că ar fi scris opt cărţi, din care una era *Cartea lui Toth*. De asemenea, a scris o istorie a Egiptului care conţinea enumerarea diferitelor dinastii de regi ai Egiptului, compilate după documente autentice: papirusuri, tăbliţe cu hieroglife, pereţi cu basoreliefuri şi nenumărate inscripţii. Din această istorie a lui Manethon s-au mai păstrat doar câteva extrase, citate în lucrările lui

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Iulius Africanus şi ale lui Eusebius. Într-unul din aceste fragmente apare un soi bizar de cronologie privind geneza poporului egiptean, a zeilor şi faraonilor lui: "Primul om (sau zeu din Egipt) a fost Hephaestos, renumit printre egipteni ca fiind descoperitorul focului. Fiul său, Helios (Soarele), a fost urmat de Sosis, apoi i-au succedat pe rând Cronos, Osiris, Typhon – fratele lui Osiris – şi la urmă Horus, fiul lui Osiris şi al lui Isis. Aceştia au fost primii care au deţinut puterea în Egipt. Astfel, domnia a trecut de la unul la altul într-o succesiune neîntreruptă timp de 13.900 de ani până la Bydis. După zei au domnit semii-zeii timp de 1.255 de ani şi, în afară de aceştia, un alt şir de regi a deţinut stăpânirea timp de 1.817 ani; apoi au mai venit treizeci de regi din Memphis care au domnit 1.790 de ani şi încă alţi zece regi din această domnie, pentru 350 de ani. Apoi a durat «Domnia spiritelor morţii» pentru 5.813 ani".[33] În flăcările succesivelor incendii au mai pierit: opera fenicianului Mochus, promotorul teoriei atomice; manuscrise indiene; operele lui Pitagora, Solomon şi Hermes Trismegistul. Dispunem astăzi şi de o listă cuprinzând câtiva dintre marii bibliotecari care au contribuit la organizarea şi buna desfăşurare a bibliotecii între anii 297 – 131 î.Hr. astfel: 297 – 282 î.Hr. Demetrios din Phalera; 282 – 260 î.Hr. Zenodotus din Efes; c. 260 – 240 î.Hr. Callimachus din Cyrene; 240 – 230 î.Hr. Appolonius din Rhodos; 230 – 195 î.Hr. Erathostene din Cyrene; 195 – 180 î.Hr. Aristophan din Bizanţ; 180 – 160 î.Hr. Apollonius Eidograful; 160 – 135 î.Hr. Aristarch din Samothrace (după Jacques Bergier – *Cărţile blestemate*, Iaşi, Ed. Moldova, 1995).

Din nefericire, pe cât de ambiţioase şi generoase s-au dovedit ideea în sine şi proiectul realizat, pe atât de efemeră avea să fie existenţa acestei instituţii unice în întreaga evoluţie a culturii şi ştiinţei umane. Ea nu a apucat să treacă decât parţial pragul erei noastre, datorită distrugerii sistematice, devenind un "simbol al paradisului pierdut al cărţii", un reper temporal al istoriei bibliocidului. Cauzele acestei nefericite catastrofe spirituale sunt astăzi explicate prin animozităţile de ordin politic sau religios dintre confesiunile şi etniile conlocuitoare, dar şi prin teoria fantezistă a conspiraţiei. Cert este că prima incendiere a avut loc în condiţii de război. În anul 47 î.Hr., Cezar, aflat în luptă cu Ptolemeu al VIII-lea, a dat foc flotei rivalului său, incendiul extinzându-se şi asupra Museionului, care deţinea cea mai mare colecţie de papirusuri. În compensaţie, Antonius, amorezul înfocat al insidioasei regine Cleopatra a VII-a, a adus la Serapeion biblioteca Attalizilor; aceasta, fondată la Pergam de Attalus I (241 – 197 î.Hr.) şi dezvoltată de Eumenes al II-lea (197 – 159 î.Hr.), număra 200.000 de volume. Cu această afectivă "achiziţie", biblioteca a reuşit să mai supravieţuiască patru secole destul de tulburi din punct de vedere social, politic şi religios. Metropolă tolerantă şi generoasă, Alexandria era un creuzet de etnii (greci, evrei, romani) şi un mozaic confesional. Din secolul I d.Hr. se produce creştinarea cetăţii, operă începută de apostolul Marcu. În acest sens s-a construit şcoala filosofică teologică, Dascale, ce servea răspândirii credinţei creştine, dar cu vremea, creştinismul a dus la decăderea Alexandriei, mai ales datorită apariţiei sectelor, în principal a ereziei arienilor şi origeniştilor. Se pare că tocmai adversităţilor etnice (răscoala evreilor din secolul II) şi de ordin religios i-au căzut pradă resturile faimoasei biblioteci. S-au avansat în acest sens mai multe ipoteze: una este aceea care afirmă că cei mai fanatici creştini "se temeau de scrierile «păgâne» adunate în bibliotecă, ceea ce ar fi determinat lansarea zvonului că sub construcţie s-ar afla un important tezaur. Presupunând că aşa va fi fost, se vor fi găsit oameni care să distrugă clădirile. O altă ipoteză aruncă în spatele Zenobiei (regina Palmyrei, 266 – 272, de pe teritoriul Siriei de azi) crima de a fi distrus biblioteca, abia în anul 270 d.Hr." Însă fărădelegea căreia îi datorăm pierderea comorilor din Alexandria este, din nefericire, fapta creştinilor care au înfăptuit barbaria din fanatism religios. În anul 391 d.Hr., ei au atacat Alexandria pentru a nimici templul păgân al lui Serapis din centrul oraşului. Focul din templu a cuprins şi clădirea învecinată a bibliotecii. În urma persecuţiilor care au avut loc împotriva păgânilor, la sfârşitul secolului IV d.Hr., le-a căzut victimă şi Hypathia, o renumită grecoaică, profesoară de matematică şi filozofie la Museion, care a fost prinsă, lapidată, ciopârţită şi apoi arsă.

Ultimele pâlpâiri ale celebrei biblioteci vor fi stinse de edictul dat de Iustinian[34], în anul 525, când s-au închis templele şi şcolile necreştine. De aici înainte istoria cetăţii înregistrează continui lupte pentru putere, jafuri din partea oştilor străine, incendii care distrug mari părţi din oraş. Şi totul a durat până în anul 641, când, după un asediu de o jumătate de an, Amr – comandantul oştilor islamice trimise de califul Omar Ibn al Khattab – pune stăpânire pe Alexandria. Nu se ştie cu certitudine dacă până acum mai supravieţuise ceva din bibliotecă, dar o legendă ne asigură că Omar şi-a câştigat o sumbră celebritate ca bibliopiroman, ordonând incendierea nepreţuitei biblioteci printr-o misivă care a rămas model de dilemă: "Dacă aceste cărţi contravin Coranului, ele sunt periculoase, iar dacă spun tot ce spune Coranul, sunt de prisos". Cu alte cuvinte, oricum ai considera lucrurile, biblioteca trebuia distrusă. "Tipologic vorbind, – spune Andrei Oişteanu[35] – califul Omar întruneşte trăsăturile esenţiale ale unei categorii de doctrinari. Destui au fost aceia care – în numele unei cărţi a cărţilor – le-au ars pe toate celelalte. El este tipul de om de care era înspăimântat Thomas d'Aquino: «Timeo hominem unius libri». Mărginit, monofren, agresiv şi fanatic, «omul unei singure cărţi», este recomandabil să fie evitat, dar el devine o teribilă calamitate atunci când, ca teolog sau ca ideolog, deţine puterea". De asemenea exemple de calamităţi umane, vom vedea pe parcursul acestei sinteze, istoria nu duce lipsă. Cert este că biblioteca din Alexandria va rămâne în eternitate etalonul urii faţă de cultură şi cel mai celebru exemplu de bibliocid.

Bibliografie şi note:

1. Ahiram – regele Byblosului, secolul al XII-lea î.Hr.

2. Ramses al II-lea (1290 – 1224 î.Hr.), cel mai însemnat faraon al dinastiei a 19-a. În urma luptelor cu Hattuşil III, rege al statului hitit, a încheiat primul tratat de pace păstrat în istorie (1269 î.Hr). A construit Ramaseul şi templele de la Abu Simbel.

3. Labarre, A. – *Istoria cărţii*, Iaşi, Ed. Institutul European, 2001.

4. *Mic dicţionar enciclopedic*, Bucureşti, Ed. Enciclopedică, 1978.

5. Labarre, A. – *Ibidem*.

6. Oişteanu, A. – *Mythos şi logos*, Bucureşti, Ed. Nemira, 1997.

7. Flocon, A. – *Universul cărţilor*, Bucureşti, Ed. Ştiinţifică şi Enciclopedică, 1976.

8. Giovannini, G. – *De la silex la siliciu*, Bucureşti, Ed. Tehnică, 1989.

9. Pavel, D. – *Bibliopolis*, Bucureşti, Ed. Cartea Românească, 1990.

10. Diodor din Sicilia (c. 80 – c. 21 î.Hr.), istoric roman de origine greacă. A scris *Biblioteca istorică* în 40 de cărţi, păstrată fragmentar, care cuprindea istoria lumii antice de la origini până la războiul lui Cezar în Gallia (58 – 51 î.Hr.).

11. Assurbanipal, rege al Asiriei (668 – 626 î.Hr.). A cucerit temporar Egiptul şi Elamul. În timpul domniei lui, statul asirian atinge apogeul puterii.

12. Pisistrate, tiran al Atenei (560 – 527 î.Hr.). A înfăptuit o serie de reforme care au contribuit la înflorirea economică, socială, politică şi culturală a Atenei, punând bazele hegemoniei ateniene din secolul V î.Hr.

13. Sylla (Sulla), Lucius Cornelius (138 – 78 î.Hr.), general şi om politic roman. A participat la războiul împotriva lui Iugurta (107 – 106 î.Hr.) şi la campaniile împotriva cimbrilor şi teutonilor (104 – 101 î.Hr) în subordinea lui Marius, al cărui adversar politic a devenit ulterior. Victorios în războiul civil, şi-a reprimat sângeros adversarii şi a instaurat în 82 î.Hr. o dictatură personală, întărind autoritatea senatului. A abdicat în 79 î.Hr şi s-a retras din viaţa politică.

14. Giovannini, G. – *Ibidem*.

15. Cezar (Caius Iulius Caesar – 100 – 44 î. Hr.), om politic, general, scriitor şi orator roman. Unul din cei mai străluciţi strategi ai antichităţii. A încheiat în anul 60 î.Hr., împreună cu Pompei şi Crassus, primul triumvirat. Consul în anul 60 î.Hr., a devenit guvernator al provinciei Gallia (58 î.Hr.) şi a condus campania de cucerire a întregii Gallii (58 – 51 î.Hr.) pe care a transformat-o în provincie romană; a declanşat războiul civil (49 î.Hr.); l-a înfrânt pe Pompei la Pharsalos (48 î.Hr), instaurând, de fapt, dictatura personală. A fost ucis la Idele lui Marte (15 martie 44 î.Hr).

16. Augustus (Caius Iulius Caesar Octavianus Augustus), primul

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Introducere la *Lex Romana Visigothorum*, cu portretul legislatorului, regele Alaric, secolul VIII. Stiftsbibliothek, St. Gall, Elveția

împărat roman (27 î.Hr. – 14 d.Hr.). Creator, alături de Antonius și Lepidus, al celui de-al doilea triumvirat (43 î.Hr.); guvernator al provinciilor din Occident (40 î.Hr.). După bătălia de la Actium (31 î.Hr.) a devenit unicul stăpân al Imperiului Roman. Reorganizator al administrației și al armatei; a promovat științele și artele, înconjurându-se de cei mai iluștri poeți ai timpului.

17. Domitian (Titus Flavius Domitianus), împărat roman (81 – 96 d.Hr). Fiul lui Vespasian. Sprijinindu-se pe armată și pe administrație, a întărit autoritatea imperială, intrând în conflict cu aristocrația seniorială; a purtat războaie împotriva dacilor (87 – 89 d.Hr.), a sarmaților și marcomanilor.

18. Traian (Marcus Ulpius Traianus), împărat roman (98 – 117 d.Hr.). A învins în două campanii militare (101 – 102 și 105 –106) pe daci și a transformat cea mai mare parte a Daciei în provincie romană. A purtat războaie împotriva parților, a cucerit Armenia, Babilonul, Ctesifonul și Seleucia, creând două provincii mari: Mesopotamia și Asiria. În timpul său, Imperiul Roman a cunoscut maxima sa întindere teritorială.

19. Regneală, M. – *Studii de biblioteconomie*, Constanța, Editura Ex Ponto, 2001.

20. Ptolemeu I (Soter) (Ptolemeu I Lagos), unul dintre cei mai străluciți generali ai lui Alexandru Macedon, diadoh și apoi rege al Egiptului (323 – 285 î.Hr.). A întemeiat dinastia Ptolemeilor (Lagizilor), 306 – 30 î.Hr.

21. Demetrius Phalerius (n. 354 – 348 î.Hr.). În 324 î.Hr. apare ca orator public, în 317 este ales guvernator al Atenei pe care o conduce timp de 10 ani, din 317 până în 307 î.Hr. A fost un arbitru al eleganței țării sale. A fost primul atenian care și-a decolorat părul în blond cu ajutorul apei oxigenate. De aceea a fost alungat de la guvernare și a fugit la Teba unde a scris un tratat cu un titlu ciudat: *Pe marginea fasciculului de lumină din cer*. În 297 î.Hr. faraonul Ptolemeu îl convinge să vină să se instaleze la Alexandria. Atunci fondează biblioteca. Ptolemeu al II-lea îl exilează pe Demetrios la Basiris, în Egipt. Acolo este mușcat de un șarpe veninos și moare.

22. Pavel, D. – *Ibidem*.

23. Liceul a fost numele dat școlii lui Aristotel din Atena, situată în apropierea templului lui Apolon Licianul (Lykeios). Mai târziu a primit numele de Școala peripatetică (*peripatos* = plimbare), deoarece discuțiile se purtau în timpul plimbărilor. Aristotel, filosof grec (384 – 322 î.Hr.), născut la Stagira – de aici denumirea de Stagiritul. Este vreme de opt ani profesorul lui Alexandru Macedon. A scris aproape 400 de lucrări, dintre care s-au păstrat numai 47.

24. Chifane-Drăguşani, C. – *Sfidarea faraonilor*, București, [F.Ed], 1995.

25. Pavel, D. – *Ibidem*.

26. Strabon (c. 63 î.Hr. – c.17 d.Hr.), geograf și istoric grec, originar din Pont. Autor al celei mai importante opere geografice a antichității, *Geographia* (în 17 cărți), important izvor referitor la teritoriul locuit de geto-daci.

27. Ptolemeu (Claudius Ptolemaios) (c. 90 – c.168 d.Hr.), astronom, matematician și geograf grec. A trăit la Alexandria. Principala sa lucrare *Almageste* conține o sinteză a cunoștințelor astronomice din vremea sa. În *Geographia* sunt date numeroase hărți executate în acea epocă. Contribuții la trigonometrie și în construcția instrumentelor astronomice; lucrări de astrologie și de muzică.

28. Euclid (sec. III î.Hr.), matematician grec. A înființat la Alexandria cea mai vestită școală de geometrie din antichitate. Autor al celei dintâi lucrări științifice de geometrie: *Elementele* (13 cărți). Geometria sa poartă numele de geometria euclidiană.

29. Arhimede (287 – 212 î.Hr.), cel mai cunoscut matematician și fizician grec al antichității. A trăit multă vreme la Siracuza (Sicilia). Dintre numeroasele sale lucrări în domeniul matematicii, o deosebită importanță are calculul lungimii curbelor, al suprafețelor și al volumelor după o metodă elaborată de el. Este autorul a numeroase invenții: mașina pentru irigare, sisteme de pârghii și scripeți pentru ridicarea greutăților, mașini de aruncat folosite în război etc.

30. Eratostene (275 – 195 î.Hr.), matematician, astronom și filosof grec. A trăit la Alexandria. A descoperit un procedeu de găsire a numerelor prime, a pus bazele matematicii geografice și a stabilit pentru prima dată o metodă de determinare a dimensiunilor globului pământesc.

31. Galen (130 – 210 d.Hr.), medic celebru, grec de origine. A trăit la Roma, unde și-a câștigat o faimă deosebită ca practician. Opera lui, din care s-au păstrat aproximativ 80 de lucrări, reprezintă un document important al medicinei antice, dogmatizată ulterior de medicina medievală. A pus bazele anatomiei umane.

32. Berosos, preot al lui Bel-Marduk din Babilon, cu cercetări în domeniul astrologiei și astronomiei.

33. Raymond, Drake W. – *Astralii în Orientul antic*, Iași, Ed. Polirom, 2000.

34. Iustinian – împărat al Imperiului Bizantin (527 – 565 d.Hr.). A urmărit restaurarea fostului imperiu roman. A purtat numeroase războaie împotriva vandalilor, ostrogoților, francilor și persanilor, ocupând nordul Africii, Peninsula Italică, sud-estul Peninsulei Iberice ș.a; în timpul domniei lui a avut loc răscoala "Nika" (532 d.Hr.), reprimată cu cruzime și au fost construite celebrele biserici Sant Apolinare, Sfânta Sofia și San Vitale din Ravenna.

35. Oișteanu, A. – *Ibidem*.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Corespondență din Franța

Barbizon, capitale de la peinture roumaine

Jean-Yves CONRAD

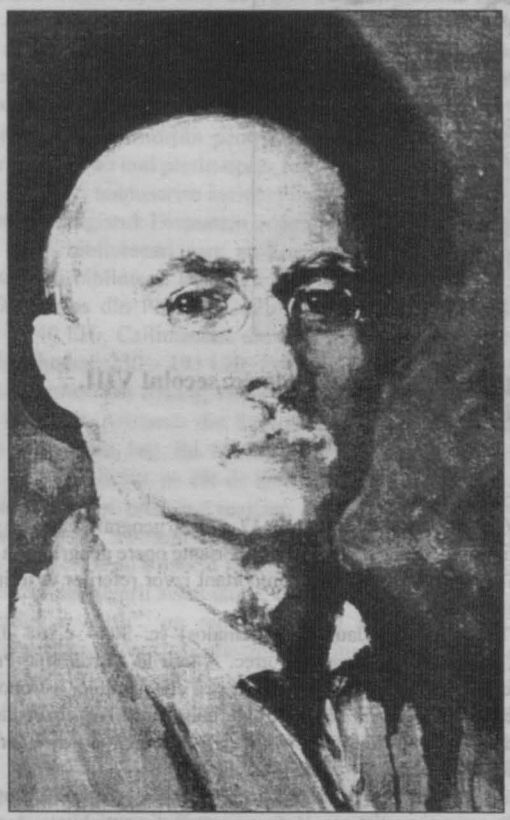

Nicolae Grigorescu – *Autoportret*

La petite cité seine-et-marnaise de Barbizon est sans doute la commune française la plus connue des Roumains, hormis Paris! En effet, si la plupart des ouvrages et articles relatifs à Barbizon passent sous silence la présence picturale roumaine dans cette cité, aucune trace de ces peintres ne figurant même dans les cartes postales disponibles, c'est pourtant *le peintre national des Roumains* qui habita dans ce hameau de Chailly-en-Bière, artiste peintre aussi grand en Roumanie que ne l'est Claude Monnet en France: *Nicolae Grigorescu (1838 – 1907)*.

Historiquement, le premier peintre roumain à être passé par ce haut lieu de la peinture semble avoir été le peintre *Petre Alexandrescu*, originaire de Craiova (Olténie). Il fut – semble-t-il – suivi de peu par *Theodor Aman (1831 – 1891)* qui, après ses études aux Beaux-Arts de Paris, de 1850 à 1853, fut un des fondateurs de l'Académie des Arts de Roumanie (inaugurée en 1864), dont il fut le premier directeur, cumulant cette fonction avec celle de directeur de la Pinacothèque (Musée des Beaux-Arts) de Bucarest. Mais pour la Roumanie, c'est *Nicolae Grigorescu* et, à un degré moindre – même si ses tableaux commémorant la forêt de Fontainebleau et son compatriote Nicolae Grigorescu dans la cité barbizonaise sont réputés – *Ion Andreescu (1850 – 1882)*, tous deux précurseurs des impressionnistes, qui écriront une des plus belles pages de la peinture de leur pays et de l'Ecole de Barbizon.

La rencontre de Grigorescu avec Barbizon est singulière! Aux Beaux-Arts, il réussit *Le concours de l'arbre* et il part vers la forêt de Fontainebleau pour étudier... les arbres. La vaste forêt séculaire le prend aux tripes et l'entoure de ses mystères... durant neuf ans, avant un nouveau séjour de 1879 à 1881, avec son compatriote Ion Andreescu. C'est en forêt de Fontainebleau que l'esprit du jeune restaurateur d'icônes subira le baptême de feu artistique, au milieu de cette forêt sacrée qui fut l'école et le temple des premiers paysagistes et des plus glorieux peintres français. En cette période d'adoration du Beau, on voyait accourir à Barbizon les adeptes de l'art affamés, le baluchon dans le dos. Installés sous les voûttes ombragées de la forêt, ils étaient en communion avec la nature dont ils immortalisaient chacun des lieux devenus éternels. Ces artisans de la couleur en blouses blanches se nommaient Troyon, Diaz, Rousseau, Corot, Millet, Daubigny, Courbet, mais aussi Grigorescu et, plus tard, Andreescu. Le soir, ils se retrouvaient à l'auberge Ganne, la pipe à la bouche, un verre de bière à la main. Ils y avaient leur table attitrée, que le père Ganne n'aurait déplacée pour rien au monde. Là, dans ce brouhaha infernal des verres entrechoqués, ils y échangeaient leurs impressions, parlaient art et, accompagnant leurs propos de gestes larges, ils trouvaient des idées nouvelles, évoquées rapidement, avec force d'animation: c'étaient de véritables révélations artistiques, des jaillissements picturaux de génie qu'aucun livre ne pourra jamais décrire. Grigorescu était assis à l'écart, jeune homme aux yeux étincelants, inconnu assis respectueusement, presque craintif, dans un petit recoin de la pièce. Du fait de l'admiration qu'il avait pour les sages qui l'entouraient, du fait aussi de la dévotion avec laquelle il buvait chaque parole prononcée, on pouvait facilement discerner dans cet étranger muet le disciple toujours pensif, le plus besogneux, le plus enclin à apprendre. Voilà ce que fut l'école et ce que furent les maîtres des secrets de son art, sans que ces peintres qui l'entouraient en aient eu alors l'intuition. Le jour, c'est la nature qui lui parlait; le soir, il écoutait leurs commentaires. Et dans son esprit toujours enfiévré, la nuit, les visions de la nature et les paroles de ses amis peintres servaient de levain au jeune peintre. De même, surgissaient alors en lui toutes les significations, venues des profondeurs inconnues d'une existence qui semblait ne plus être la sienne propre ou, plus précisément, seulement la sienne. Aux aurores, le premier à se rendre au travail était toujours Nicolae Grigorescu. Parfois, souvent même, il partait en forêt ou dans les champs pour plusieurs jours. *"Maudit maître, à quel point faisait-il peser un lourd fardeau sur le malheureux garçon!"* Un jour, un vieux forestier se lamenta sur son sort en voyant avec peine le lourd et trop grand fardeau que portait dans le dos ce petit corps si délicat. Nicolae Grigorescu, s'il était malingre, était toutefois laborieux et courageux, dur et vif à la tâche. Il accomplissait tous ses travaux avec l'enchantement de ces forces secrètes qui donnent de la précision et de l'élégance aux mouvements.

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Durant trois ans, trois années de labeur qui ont passé à une vitesse déconcertante, il n'a rien su de ce qui se passait dans le monde. Là, à Barbizon, il a vécu comme un ermite, il a travaillé et a lutté avec toute l'exaltation, la frénésie et la soif de lutter d'un jeune homme de 23 ans. Il a enfermé en lui son amour propre, son amour pour son pays, ainsi que les petits soucis de l'existence, de la santé, de l'avenir. Il a enfui tout cela au fonds de lui, sous tension, durant ces longues journées enfiévrées de travail passionné. Cette vie enfiévrée était dans ses gênes! C'est de cette époque que date la copie du tableau de Prudhon conservé au musée du Louvre: *La justice et la vengeance divines poursuivant le crime*. Ce tableau d'après original est conservé au Musée des Beaux-Arts de Bucarest, mais, s'il est placé à côté de l'œuvre initiale, chacun peut se demander à juste raison celui qui procure le plus d'émotion. Sans conteste, c'est celui de Nicolae Grigorescu!

Mais le temps passe. La mélancolie de l'étranger et l'éloignement du pays natal commencent à faire de l'ombre sur les cauvres du jeune peintre. Depuis trois ans, il n'a pas entendu un mot de roumain! Durant l'été 1864, il retourne en Roumanie et, en reconnaissance d'une dette envers son pays, comme s'il avait été boursier de l'Etat roumain, il se met à la disposition du Ministère des Cultes. Lors de son entrevue avec le ministre, celui-ci lui dit: *"Nous n'avons pas besoin de toi"*. Grigorescu de répondre: *"Alors?"*. Et le ministre d'enchérir: *"Alors, rien. Occupe-toi de tes affaires!"*.

Alors, il s'est occupé de ses affaires. Il a mis sur la toile un peu de son cœur, un peu de terre et de ciel roumains, ornements parmi les parures d'une patrie qui n'avait pas encore de place pour lui, et il s'en est retourné à l'école et auprès de ses maîtres, à Barbizon.

La nature est belle en tous lieux. C'est un monde nouveau à chaque pas. Et Grigorescu se sentait de plus en plus attiré et impliqué dans le mystère de ses merveilles. En elles résidait un esprit. Par delà leur forme, leur couleur et leur structure résidait un esprit. Il l'avait pressenti très vaguement lors de ses flâneries solitaires dans les collines entourant sa chère Agapia, cette petite ville moldave au monastère de moniales si réputé, entouré de fleurs et dont la couleur blanche contraste avec celles-ci et avec la couleur verte des forêts et des prairies alentour. Mais ici, à Barbizon, il sentait vraiment cet esprit. Il le sentait avec inquiétude, voire même avec crainte. Oui, là-bas, il était dans la quiétude de la terre, dans le nuage qui glisse lentement dans le ciel bleu azur, dans la candeur des branches qui frissonnent, dans la vibration de l'air, sous l'écorce des arbres et sous la mousse des rochers, murmurant en tous lieux des choses profondes et incompréhensibles. Cet esprit, il le réclamait partout, le regardant toujours, lui parlant par des signes, par le jeu des tâches d'ombre et de lumière, tel un être venu de loin, d'autres cieux. Et Grigorescu luttait pour comprendre cet esprit, ces mystères. Sa vie devenait une lutte terrible. Chaque matin lui apportait de nouvelles espérances et, chaque soir, il retombait dans de nouveaux désespoirs. Il était perpétuellement insatisfait de son travail et reprenait ses traits dix fois, vingt fois, se rendant dix fois, vingt fois dans les mêmes coins de nature qui lui révélaient à chaque fois de nouveaux mystères. Et lui s'interrogeait toujours, sentant que par delà les lignes et les couleurs visibles, il y avait quelque chose qui ne se voyait pas et qui, pourtant, *devait* se voir. *Devait!* La quête d'un artiste en ce monde n'est-elle pas en effet de faire voir pour les siècles des siècles ce que la nature ne montre qu'une seule fois, en un éclair, dans cette éternité infinie et effrayante. [...]

***Pictori desenând la Barbizon*, 1862**

Mais Grigorescu, incontestablement, n'est pas satisfait. Comment être satisfait lorsque tu t'aperçois que te file entre les doigts et se perd pour tous et pour toujours la plus grande partie du trésor que tu as découvert! Tu le vois, il est à ta disposition, mais tu ne peux pas le prendre...

Il cherche encore et toujours, éternel insatisfait, à engloutir la nouvelle puissance des sources de son insatisfaction. Pour ses amis et ses admirateurs, il sort de l'ombre quelques tableaux pour l'exposition des jeunes peintres de Fontainebleau, à l'automne 1866. L'empereur Napoléon III, qui visite l'exposition, lui achète un tableau représentant une branche de pommier en fleurs et une étude de tête de femme. Le lendemain, tous ses tableaux ont été vendus. Tout le monde se demande: *"C'est qui?"*. Celui qui a appris plus tard cette nouveauté et celui qui l'a oublié bien vite était Grigorescu.

Au cours de l'été 1867, il est à nouveau atteint par le mal du pays. *"Pourquoi tu ne restes pas chez nous?... Ecoute, reste chez nous. Tu seras compris ici, aimé, fêté par tous..."*. A ceux qui lui parlent ainsi, il hoche la tête, rêveur: *"Comme si vous connaissiez les beautés de mon pays!..."*

Sur le chemin du retour dans son cher pays, Grigorescu s'arrête en Galicie, à Lemberg, et y peint notamment ce *Juif avec l'oie* qu'il exposera la première fois au Salon des Peintres français du printemps 1880, puis à son exposition personnelle de 1887, sur le Boulevard des Italiens. Auparavant, lors de sa première grande exposition à Bucarest, en 1873, ses tableaux ont vite trouvé preneur, ses acquéreurs étant notamment les membres des familles de boyards roumains. Ont ainsi été vendus *Char à bœufs (retour à la maison)*, pour 1.200 Lei, *Coucher de soleil sur Barbizon*, pour 200 Lei et *Forêt de bouleaux à Barbizon*, pour 200 Lei. A cette époque, à la fin de la guerre de 1870, il ne trouve plus

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

sa voie en France. Il n'y a plus de peintres à Fontainebleau. L'art est en deuil. A Barbizon, tels de vieux lions qui peuvent encore cligner leurs yeux, disparaissent dans l'ombre qui enveloppe la gloire de la France les prêtres successeurs qui gardent jalousement les secrets de leur art. En même temps que leur vie s'éteint leur Religion. Dans l'esprit pur de ce *Croyant* – il s'agit bien sûr de Nicolae Grigorescu – réside un mélange de tristesse et de révolte. A Paris, ses anciens camarades se pavanent comme peintres dans les salons mondains et fabriquent des peintures *"chic"* destinées à la vente, des tableaux à la mode et des portraits pour les Américains. *"Les bohèmes"* d'hier, qui déambulaient en blouses d'ouvrier et travaillaient avec passion du matin au soir, se sont enrichis, possèdent des ateliers au Parc Monceau, roulent carrosse, ont des laquais à profusion, ont leurs jours de réception... Assurément, le sauvage Grigorescu ne reconnaît plus dans ces personnages tirés à quatre épingles ses compagnons de rêves honorables, laborieux et toujours prêts à quelque plaisanterie qu'il côtoyait en forêt de Fontainebleau. Une page est tournée et Nicolae Grigorescu gagne l'Italie, puis la Grèce et la Turquie. Dans son besoin de voyager, de parfaire sa technique, il est séduit par Vitré, en Bretagne, ce petit Nuremberg français. Malheureusement, le peintre souffre du froid et loue un atelier à Paris. Cependant, sur requête de Ion Bratianu, premier ministre roumain, il gagne la Roumanie et peint des scènes de guerre, dans cette guerre des Russes contre les Ottomans. Jusqu'en 1887, il passe ses hivers à Paris, dans l'atelier qu'il a conservé. L'été, il est à Câmpulung-Muscel, petite cité au pied des Carpathes, première capitale de la Roumanie, dont il apprécie l'air pur et les balades dans les environs, notamment à Rucar, en direction de Bran. Le reste du temps, il parcourt les villages de Moldavie, de Valachie, de Transylvanie.

Avec cet Amour du travail artistique, avec l'éclat et la fécondité de son génie, Nicolae Griogorescu aurait pu posséder ce qu'il voulait. Mais l'artiste se contentait de peu et était bien loin de la vanité de ses semblables. Il se plaisait à dire: *"Pourquoi n'ai-je trouvé personne à mon service, qui s'occupe de tout ce dont j'ai besoin, qui prépare mes expositions et a soin de mes comptes. Je n'en ai cure. J'ai besoin de calme et que Dieu me donne la force de travailler. L'essentiel est d'être bien portant et de travailler avec joie. Tout le reste n'est rien"*.

Lorsqu'il était à Paris, il exposait au Salon une œuvre, au plus deux, juste pour avoir le droit d'y être présent. Chaque fois, ses œuvres étaient remarquées. Le critique d'art du *Figaro* le comparait à Watteau. Stop, du *Journal Amusant*, n'oubliait pas *Le Juif avec l'oie* dans sa série de caricatures des plus importants tableaux de l'exposition de 1880: la presse unanime adressait des éloges à son auteur. Mais l'artiste, si empreint de son idéal, était peu enclin à connaître les propos tenus à son propos. Il donnait l'impression de vivre ailleurs que sur terre. Critiques acerbes ou louanges le laissaient de glace. L'opinion de la Presse, il s'en moquait comme de sa dernière chemise. Le public parisien n'a-t-il pas raillé durant 9 ans les tableaux de Puvis de Chavannes ou de Courbet? Presque tous les critiques d'art n'affirmaient-ils pas que Puvis de Chavannes est à tout le moins un fou calme et inoffensif, alors que Courbet est un fou furieux? *L'enterrement à Ornans* n'attirait guère les foules et ne faisait alors point l'objet de louanges. Troyon, Rousseau, Diaz, Millet, Corot, ne sont-ils pas restés inconnus jusque vers la fin de leur carrière? Chaque année, le jury du Salon, composé d'officiels aussi médiocres qu'individualistes, les refusait sans discussion. Grigorescu savait tout cela, avec son bon sens de paysan roumain, et il considérait ses détracteurs et admirateurs de haut, avec l'assurance de celui qui connaît son chemin.

L'hiver 1886, en décembre, alors qu'il se trouve à Paris, il reçoit un courrier en instance de la banque où il avait déposé ses économies: il y apprend que son dépôt est arrivé à expiration. Il ne lui était jamais venu à l'esprit que ce dépôt d'argent, où il piochait fréquemment, avait un terme! Un vieil ami admirateur lui conseille d'exposer. Un mois après, après les avoir encadrés, il expose à la Salle Martinet, Boulevard des Italiens, une partie des tableaux qui ornent son atelier. Pour les amateurs d'art de Paris, c'est une révélation. Depuis longtemps, on n'avait pas perçu autant de sincérité et de bon sens dans le choix des sujets, et aurant de simplicité dans leur traitement. Les Français n'en croyaient pas leurs yeux. Leur vieil art sans artifices, leur bonne peinture pure et sensée n'avait donc pas quitté ce monde. Elle était là, rajeunie, dans les toiles d'un inconnu, d'un homme aimable, menu et discret, dont le corps est plus enclin à porter dans le monde ces yeux effrayants, comme des éclairs qui fendent l'air avec leur regard dur, des yeux dont chacun perçoit qu'ils appartiennent à un esprit pensif et très sérieux.

Tous les journaux importants, tous les critiques d'art français n'ont que des mots de surprise et d'admiration pour ce *"nouveau peintre"*. Arsène Alexandre, un des critiques les plus autorisés, écrit dans *L'Evénement*: *"Ce qui te stupéfie dans ses diverses études, c'est leur variété: de la délicatesse la plus élevée à la vigueur la plus affirmée. Il y a des morceaux de tableaux en plein soleil qui donnent l'impression de figurer les mouvements imperceptibles des ondes de l'air, et il en est d'autres sombres, presque brutaux, et aussi bien les uns que les autres sont dignes d'admiration"*.

Il y avait aussi des appréciations à côté de la plaque. Ainsi, par exemple, pratiquement tous ceux qui parlaient du *Juif avec l'oie* disaient que c'est un type admirable de *"paysan roumain... travaillé avec une main de maître..."*. En tout cas, tous les critiques étaient d'accord sur la sincérité totale du peintre et sa profonde originalité. L'exposition commençait à attirer de plus en plus de visiteurs quand, à l'étonnement de tous, Grigorescu plia bagage, empaquetant tous ses tableaux et prenant la route pour la Roumanie. Il avait vendu exactement l'équivalent de la somme qui lui était nécessaire pour payer ses dettes et payer le voyage de Bucarest. *"Un homme curieux"*, dirent les Français. La gloire lui tombe dessus et il tourne le dos, prenant la malle... Un homme entier et sérieux, sensé avec lui-même et avec ses semblables, avec ses croyances. Un homme pieux. Chez Grigorescu, l'amour de son pays et de son peuple était un sentiment profond et inaltérable, grâce auquel la vie avait du prix. Qu'est-ce qu'était l'art, sinon le moyen pour lui d'exprimer ce sentiment? Qu'est-ce qu'étaient ses tableaux, sinon sa prière quotidienne, la prière d'un esprit empreint de foi profonde? Ainsi, lorsqu'il voyait partir un tableau lors de l'exposition du Boulevard des Italiens, cette disparition pour toujours de ses œuvres, qu'il considérait appartenir aussi à son pays, lui donnaient une impression de désolation et de sacrilège. A chaque paysage qu'il vendait, il avait l'impression qu'un petit bout de son pays devenait étranger. Voici pourquoi, en plein milieu de l'exposition, il a ramassé ses

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

icônes et a pris ses clics et ses clacs. Le critique d'art William Ritter lui écrivit un jour dans une lettre: *"Enfin, comme je suis libre de dire bien fort mes admirations où je veux, je continuerai à le faire. Vous peignez, j'ai le droit de dire que ce que vous faites est beau"*.

Une reproduction d'un tableau conservé dans la maison-musée de Jean-François Millet – l'original étant exposé à Câmpina – atteste des liens d'affection qui unirent le peintre roumain à l'auteur de *l'Angélus*. Nicolae Grigorescu éprouvait en effet en secret un sentiment amoureux profond pour l'une des six filles du maître et il en exécuta un portrait... sans jamais lui déclarer sa flamme! Durant ses 9 années passées dans ce village de peintres, dans un atelier situé au no 12, Grande Rue, Nicolae Grigorescu peignit de nombreux tableaux champêtres de la forêt de Fontainebleau. Une plaque atteste de sa présence en ce lieu:

Ici s'élevait la maison des artistes où séjourna le peintre roumain Nicolae Grigorescu de 1862 à 1870.

Le peintre roumain *George Demetrescu Mirea (1852 – 1934)* accompagna Andreescu (lors de ses années d'étude au Beaux-Arts, de 1878 à 1884) comme boursier à Barbizon et peignit lui aussi des paysages de plein-air: *Dans la forêt de Fontainebleau*, *Arbres dans la forêt*, *Repos aux champs*, s'orientant ensuite vers l'art pompier et grandiloquent du second empire.

Le grand peintre et portraitiste *Nicolae Tonitza (1886 – 1940)* fit lui aussi un court séjour à Barbizon, en 1910, alors qu'il fréquentait les académies de Montparnasse, l'atelier de Edmond Aman-Jean en particulier.

Plus prés de nous, l'éminent juriste *Alexandru Djuvara*, conseiller économique du roi Carol II, a lui aussi exercé son talent artistique au bord de la forêt de Fontainebleau et le peintre *Constantin Iliescu*, de Râmnicu Vâlcea, bénéficiant d'une bourse d'études à Paris en 1930, a parfait son talent artistique à Barbizon en s'exerçant aux paysages et aux portraits où il excella par la suite.

Hélas, aucun tableau de Nicolae Grigorescu ne figure dans l'auberge Ganne ou dans la maison-musée de Jean-François Millet: la plupart des œuvres du maître sont conservées au Musée National d'Art de Bucarest, au Musée National d'Art de Constantza, au monastère d'Agapia ou à la maison mémoriale de Câmpina, où il cessa de vivre.

A l'occasion des 100 ans de la commune de Barbizon, la petite cité s'honorerait en donnant le nom de Nicolae Grigorescu, le peintre national des Roumains, à l'une de ces rues et, pourquoi pas, en se jumelant avec la petite cité de Câmpina où se trouve la maison mémoriale consacrée à cet artiste éminent qui a marqué l'histoire de la peinture du 19ème siècle, musée tenu admirablement par Ecaterina Radu et qui pourrait être jumelé avec le musée Ganne. Ce ne serait que justice à l'égard des peintres roumains qui ont tant contribué au renom de la cité, sans doute plus que certains autres peintres mis en valeur y compris dans des timbres! L'Europe ne se vit en effet pas que dans les relations entre les Etats, mais bien plus dans ces relations interpersonnelles, notamment dans le domaine de la culture. C'est d'ailleurs le sens de mon message dans l'ouvrage que je publie actuellement – *Paris inspiré par les Roumains* – où le lecteur français, mais aussi roumain, citoyen européen ou d'un autre continent, découvrira l'apport fondamental de la culture roumaine, dans toutes ses dimensions, à la vie de notre capitale et de sa région, Barbizon en particulier. L'œuvre intemporelle de Grigorescu, ce peintre besogneux et sensible, sobre et tranquille, dépourvu d'une quelconque vanité et empreint d'une simplicité digne d'un Saint, à l'égal de ses concitoyens, aussi talentueux que frêle, peu enclin à l'argent et à la gloire, attaché à son pays natal, à ce *dor* si caractéristique de l'âme roumaine, a décrit avec bonheur les champs et les forêts de ce petit coin de terre si cher au cœur des Roumains: Barbizon. Lorsque son cœur a cessé de battre, lorsque ses yeux se sont éteints à jamais, à Câmpina, ce samedi 21 juillet 1910, nul doute que Nicolae Grigorescu a pensé à Barbizon et à ses camarades peintres de la forêt de Fontainebleau...

***Satul Barbizon*, către 1868**

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Catalog

Dmitri Sergheevici MEREJKOVSKI, *Romanul lui Leonardo da Vinci sau Învierea zeilor*
Prefaţă de Ion Ianoşi, traducere de Ecaterina Antonescu, Editura Biblioteca Bucureştilor, 2001, vol. I – 406 pp.

În posteritate, faima unui scriitor poate să crească sau să descrească. Se întâmplă ca, prea puţin apreciat la vremea lui, el să fie pe de-a întregul recunoscut abia mai târziu. Se mai întâmplă însă şi invers, ca el să fi fost la modă un timp şi să-şi piardă apoi treptat strălucirea.

Dmitri Sergheievici Merejkovski a parcurs până nu demult cea de a doua cale. În ultimul deceniu a fost însă masiv reeditat, inclusiv în patria sa. Fără a-i concura pe marii ei clasici, el este recunoscut ca un valoros critic şi prozator, autor de eseuri şi romane citite cu real folos şi nedezmințită plăcere... (Ion Ianoşi)

Dmitri Sergheevici MEREJKOVSKI, *Romanul lui Leonardo da Vinci sau Învierea zeilor*
Prefaţă de Ion Ianoşi, traducere de Ecaterina Antonescu, Editura Biblioteca Bucureştilor, 2001, vol. II – 423 pp.

... Tabloul epocii, Renaşterea, şi cel al vieţii lui Leonardo, în multiplicitatea formelor acestora de manifestare, se numără printre cele mai izbutite realizări ale scriitorului rus, chiar dacă uneori culoarea depăşeşte linia generală a desenului. Leonardo, pîndind, plin de curiozitate, convulsiile ultime ale condamnaţilor la moarte, nu este mai puţin interesant decît Leonardo pictînd Cina cea de taină*; Leonardo, lucrînd la o maşină ce-i permite să zboare, nu este de mai mică anvergură decît Leonardo plănuind temple şi palate. Dar, în ciuda grandorii acestei epoci, Renaşterea este numai aparentă: comorile Antichităţii sfîrşesc pe rug şi astfel pier cele mai frumoase creaţii ale lui Leonardo, concepute în spiritul unei mitice vîrste de aur.* (Laffont-Bompiani, *Dictionnaire de œuvres*, IV, Paris, 1954, p. 304)

Maria CRIŞAN, *Studii de dacologie – II. Fals tratat de geto-dacă pentru clasa a III-a gimnazială*
Editura Biblioteca Bucureştilor, 2003, 301 pp.

De câtiva ani m-am aplecat cu mai multă osârdie asupra scrierilor unor străluciţi învăţaţi nordici, originari mai ales din Suedia, Danemarca şi Belgia: aceştia mi-au dat prilejul, nu numai să umplu nişte goluri, ci şi să-mi îmbogăţesc sensibil cunoştinţele mele anterioare despre istoria străveche a poporului nostru şi despre limba lui – informaţii documentare de o valoare inestimabilă, care, din păcate, nu se regăsesc la autorii noştri oficiali. Într-o bună măsură, însă, acestea le-am aflat, la o distanţă de 3-4-5-9-10 secole, la savantul român Nicolae Densuşianu care, după câte se vede, nu-i cunoscuse pe aceşti nordici, dar a gândit exact ca ei...

Lia BRAD CHISACOF, *Antologie de literatură greacă din Principatele Române. Proză şi teatru. Secolele XVIII – XIX*
Ediţie bilingvă, Editura Pegasus Press, Bucureşti, 2003, 676 pp.

Literatura de limba greacă din Principatele Române (sec. al XVIII-lea şi începutul sec. al XIX-lea) a fost remarcată în spaţiul nostru cultural acum mai bine de o sută de ani. Studiată din perspectivă istorică şi ideologică, ea a rămas totuşi necunoscută românilor. Prezenta antologie îşi propune să "repare" acest neajuns, adunând între coperţile ei o bună parte din texte, pe care le dă cu forma originală şi în traducere românească. (Pegasus Press)

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Mihai UNGHEANU, *Marin Preda. Vocaţie şi aspiraţie*
Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Amarcord, Timişoara, 2002, 416 pp.

Cartea prezentă este o ediţie nouă, revăzută parţial, dar mai ales completată, a celei din 1973, Marin Preda, Vocaţie şi aspiraţie *(Ed. Eminescu), care se oprea firesc la ultima carte tipărită de prozator,* Marele singuratic. *Era prea puţin obişnuit şi riscant să dedici o carte unui scriitor în viaţă, cu traiectoria operei în desfăşurare, deoarece evoluţia ulterioară a scriitorului putea aduce dezmînţiri. Riscul era cu atît mai mare cu cît Marin Preda, un clasic în viaţă, un scriitor admirat şi invidiat, nu era în graţiile puternicilor zilei, fie ei din sfera politicului, fie din sfera literaturii. Cartea a fost acceptată, însă, atît de Marin Preda, cît şi cititori. Tensiunea dintre* vocaţie *şi* aspiraţie, *bovarismul scriitorului, în sensul lui Gaultier, ca temă de reflexie, a intrat în fluxul opiniilor literare acceptate. Cartea s-a epuizat repede şi nevoia unei noi ediţii s-a resimţit de mult...* (Autorul)

Grete TARTLER, *Înţelepciunea arabă (Secolele V – XIV)*
Ediţia a II-a revăzută şi adăugită, Editura Polirom, Iaşi, 2002, 392 pp.

În acest volum ne-am propus selectarea unor opere cu caracter preponderent sapienţial, uneori filosofic, făcând însă parte din domeniul literaturii arabe clasice (secolele V – XIV e.n.) – cu excepţia textelor din Ibn Sina (Avicenna) şi Ibn Tufayl, care sunt de obicei citaţi în rândul filosofilor, şi, evident, a fragmentelor din Coran. Excepţiile amintite sunt menite a contura tocmai amploarea spaţiului literar-religios-filosofic abordat. În prima ediţie acestea au fost tăiate de cenzură...

Desigur, pentru a prezenta un tablou complet al gândirii arabe, nu trebuie ocoliţi filosofii elenizanţi, marii moralişti, teologii celebri medievali; aceştia vor face însă obiectul altui volum. Selecţia a fost făcută după parcurgerea integrală, în arabă, a operei autorilor citaţi, ediţiile fiind menţionate în subsolul fiecărui text în parte. (Notă asupra ediţiei)

Petre GHELMEZ, *Domnişoarele zebre şi alte povestiri*
Editura Coresi, Bucureşti, 2002, 64 pp.

Vă plac aceste domnişoare în pijamale de vară, dungate? Cum să nu? Sunt zebrele: elegante, jucăuşe, amuzante şi cam trăznite în felul lor, ce să zic. Oricum, când a zidit zebrele, Creatorul a dat dovadă de mare fantezie. Pensulă, riglă, echer şi compas să fi avut şi tot nu le desena mai bine costumul în dungi albe şi negre, de la coadă şi până la cap, de la picioare şi până la spinare, cu încheieturi, cusături şi ondulări nemaivăzute...

Petre GHELMEZ, *Enigmele civilizaţiilor*
Editura Coresi, Bucureşti, 2002, 64 pp.

Timpul nu are început şi nu are sfârşit – spun filozofii, iar noi n-avem de ce să nu-i credem. Până acum nimeni nu a putut demonstra începutul timpului *şi nimeni, de asemenea, nu poate vorbi despre* sfârşitul timpului. *Nici spaţiul se pare că nu are început şi nici sfârşit. Putem vorbi de începutul şi sfârşitul unui lucru anume, ori al unei acţiuni anume. Putem spune că un fluviu începe aici şi sfârşeşte acolo; o ţară, un continent, un ocean – de asemenea. Dar spaţiul continuă dincolo de continent, de ocean, de planetă, de galaxie chiar, până unde, nimeni nu ştie...*

NOTĂ: Rubrică realizată cu sprijinul Serviciului Dezvoltarea Colecţiilor al Bibliotecii Metropolitane Bucureşti

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Agenda culturală

Parcul "Nichita Stănescu"

Marți, 10 iunie 2003, a fost inaugurat Parcul "Nichita Stănescu" și a fost dezvelit bustul poetului, realizat de sculptorul Ionel Stoicescu.

Înaintea dezvelirii bustului au ținut scurte alocuțiuni primarul sectorului 2, Neculai Onțanu, subprefectul Dan Baranga și poetul Ion Horea, din partea Bibliotecii Metropolitane București.

Dialoguri intercomunitare

Vineri, 27 iunie 2003, la Biblioteca "I.L. Caragiale", a avut loc lansarea volumelor *Primele poezii* de Mihnea Vlădescu și *Realitatea adevărului presupus* de Marina Vlad Docea. Evenimentul a fost organizat de Biblioteca Metropolitană București – Serviciul de Memorie Comunitară, Editura Macedoneanul și Asociația Macedonenilor din România, în cadrul programului "Dialoguri culturale intercomunitare".

Au luat cuvântul: Ana Maria Orășanu, Biblioteca Metropolitană București, prof. dr. Mihai D. Vasile, Institutul de Științe Politice și Relații Internaționale al Academiei Române, poetul Ion Horea, Laura Rogobete, redactor coordonator al volumelor publicate, Asociația Macedonenilor din România, Liana Dumitrescu, vicepreședinte Asociația Macedonenilor din România

precum și autorii volumelor lansate.

Manifestarea s-a încheiat cu un program artistic susținut de grupul vocal instrumental "Maliot Machedoneț – Micul Macedonean". (*Diana MACARIE*)

Mărțișor

Între publicațiile școlare din București, *Mărțișor. Revista elevilor de la Școala 58* se află în al unsprezecelea an de la apariție. O vârstă în trecerea căreia presupunem rânduri de copii în căutarea bucuriilor culturii, încercându-și "penele" în năzuința către un orizont al împlinirilor literare, ori pur și simplu conviețuind în câțiva din anii școlii într-o comunitate mai aparte, a unei "redacții", a unor "colaboratori", a unor "autori". Timpuri de aur în care deslușim profiluri, talente, fizionomii distincte ale unor potențiali cărturari în, ne place să credem, societatea pe care o visăm cu toții.

Profesorul Petre Nicolescu, mentorul acestei comunități, a adunat, în lunga experiență pedagogică, toate firavele orgolii și irepetabilele tresăriri în încercarea cuvintelor, pe care autorii "Mărțișorului" le-au cunoscut în încremenirea tiparului. De altfel, publicația are și un orgoliu al instituției, fiind subsemnată de o redacție care cuprinde, pe lângă Școala Generală 58, nu numai Colegiile Mihai Viteazul, Nicolae Tonitza, Spiru Haret, ori Academia și Facultatea de Studii Economice precum și Facultatea de Informatică din București, dar și Universitatea Princeton, SUA și Școala Superioară Normală din Paris. Ambiții cărturărești de invidiat!

Dar, să ne oprim la nr. 21-22-23/2003, apărut sub emblema Nichita Stănescu, prin portretul de pe copertă semnat de graficianul Constantin Baciu și prin paginile semnate de autorul *Necuvintelor*.

Nu lipsește din acest număr patronul revistei, Tudor Arghezi, nici Barutiu T. Arghezi, nici unul din cei mai apropiați poeți ai revistei, regretatul prieten al copiilor, Petre Ghelmez. Sumarul mai cuprinde poezii de Valeria Deleanu, Smaranda Gliga, Alina Bârsan, Ana Cățoi, Dana Dumitrache, Georgeta Vasiliu Mihăilă, Dana Nicolescu, Tamara-Cristina Cuțeică, Florica Ionea și Loredana Spătaru; tablete de prof. Petre Nicolescu, prof. Ionel Protopopescu, Ana-Maria Grigoriu, Alina Bârsan, Andrei Teodor Orășanu, Ioana Matei, Andrei Ropotică, Loredana Spătaru și Bogdan Sandu; desene de Constantin Baciu, Alina Zgubea și Bogdan-Alexandru Ungureanu; un interviu cu actrița Ilinca Tomoroveanu, consemnat de Emanuela Tudora; o cronică plastică de Valeria Tofan; comemorare – "140 de ani de la apariția primului roman românesc – *Ciocoii vechi și noi*"; un reportaj de Liliana Gîț; eveniment cultural – "Simpozion Caragiale – 2002" consemnat de prof. Petre Nicolescu și bibliotecar Tania Oprea; cuvinte încrucișate

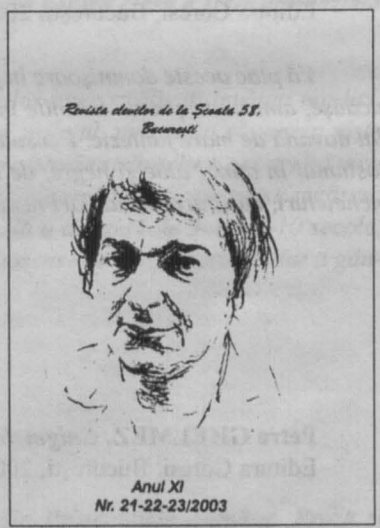

Nichita Stănescu de Mihai Zgubea; o urare tinerelor condee a muzeografului de la Mărțișor, Aurel Ciulei; mărțișoarele nelipsite ale unor condeieri, și un calendar al unor manifestări culturale.

O simplă enumerare, în relieful căreia citim speranțe și certitudini.

(*I. H.*)

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Calendar

iulie 2003

♦ iulie 1593. 410 ani de la urcarea pe tronul Țării Românești a lui **Mihai Viteazul**

♦ 1 iulie. **Ziua Mondială a Arhitecturii**

♦ 1 iulie 1558. 445 de ani de la încheierea tipăririi, la Târgoviște, de către diaconul Coresi, a lucrării **Triodul Penticostar**

♦ 2 iulie 1778. 225 de ani de la moartea lui **Jean-Jacques Rousseau**, scriitor, pedagog, filosof și compozitor francez (28 iun. 1712 – 2 iul. 1778)

♦ 2 iulie 1843. 160 de ani de la moartea lui **Christian Friedrich Samuel Hahnemann**, medic german, părintele homeopatiei (10 apr. 1755 – 2 iul. 1843)

♦ 2 iulie 1893. 110 ani de la nașterea lui **Demostene Botez**, poet, prozator, publicist, fost președinte al Uniunii Scriitorilor (2 iul. 1893 – 18 mart. 1973)

♦ 2 iulie 1908. 95 de ani de la inaugurarea **cursurilor de vară ale Universității populare de la Vălenii de Munte**, organizate și conduse de N. Iorga, până în anul 1943

♦ 3 iulie 1928. 75 de ani de la realizarea, la Londra, de către John Lagie Baird, a **primei emisiuni TV color din lume**

♦ 3 iulie 1933. 70 de ani de la nașterea actorului **George Oancea**

♦ 4 iulie 1848. 155 de ani de la moartea lui **François René de Chateaubriand**, scriitor francez (4 sept. 1768 – 4 iul. 1848)

♦ 4 iulie 1923. 80 de ani de la nașterea lui **Haralamb Zincă**, scriitor

♦ 5 iulie 1918. 75 de ani de la înființarea, la Washington, a **Ligii sociale române**, care își propunea influențarea opiniei publice americane în problema unirii Transilvaniei cu România

♦ 6 iulie 1533. 470 de ani de la moartea lui **Ludovico Ariosto**, poet renascentist italian (8 sept. 1474 – 6 iul. 1533)

♦ 6 iulie 1923. 80 de ani de la nașterea academicianului **Constantin Bălăceanu-Stolnici**

♦ 7 iulie 1923. 80 de ani de la nașterea lui **Liviu Ciulei**

♦ 7 iulie 1923. 80 de ani de la nașterea sculptorului **Constantin Lucaci**

♦ 7 iulie 1923. 80 de ani de la nașterea lui **George Popa**, medic, scriitor și traducător

♦ 7 iulie 1988. 15 ani de la moartea lui **Mihail Cruceanu**, poet (13 dec. 1887 – 7 iul. 1988)

♦ 8 iulie 1868. 135 de ani de la apariția, la Iași, a manualului lui Ion Creangă, **Metodă nouă de scriere și citire pentru anul clasei I-a primare**

♦ 8 iulie 1903. 100 de ani de la nașterea lui **Petre Stati**, poet, traducător și profesor de latină, limba română și filosofie (8 iul. 1903 – 29 nov. 1978)

♦ 8 iulie 1933. 70 de ani de la nașterea artistei **Brândușa Zaița Silvestru**

♦ 8 iulie 1968. 35 de ani de la moartea lui **Petre Pandrea**, eseist, publicist, jurist și filosof (26 iun. 1904 – 8 iul. 1968)

♦ 9 iulie 1923. 80 de ani de la nașterea **Tatianei Nicolescu**, scriitoare

♦ 10 iulie 1873. 130 de ani de la nașterea lui **Ion Th. Simionescu**, geolog și paleontolog, fost președinte al Academiei Române, 1942 – 1944, fondator, împreună cu Petru Bogdan, al "Revistei științifice" (10 iul. 1873 – 1 ian. 1944)

♦ 11 iulie 1723. 280 de ani de la nașterea lui **Jean François Marmontel**, poet, dramaturg, romancier, memorialist și istoriograf francez (11 iul. 1723 – 31 dec. 1799)

♦ 11 iulie 1848. 155 de ani de la moartea lui **Ioan Barac**, poet și traducător (1776 – 11 iul. 1848)

♦ 12 iulie 1933. 70 de ani de la nașterea lui **Alexandru Ivasiuc**, scriitor (12 iul. 1933 – 4 mart. 1977)

♦ 13 iulie 1933. 70 de ani de la nașterea lui **Pavel Boțu**, scriitor basarabean (13 iul. 1933 – 1987)

♦ 13 iulie 1983. 20 de ani de la moartea lui **Liviu Bratoloveanu**, prozator (8 aug. 1912 – 13 iul. 1983)

♦ 14 iulie 1883. 120 de ani de la nașterea lui **Alexandru Zirra**, compozitor și pedagog (14 iul. 1883 – 23 mart. 1946)

♦ 15 iulie 1908. 95 de ani de la nașterea lui **Valentin Al. Georgescu**, istoric, membru al Academiei Române

♦ 15 iulie 1948. 55 de ani de la nașterea lui **Nicolae Dabija**, poet, publicist, eseist și traducător basarabean

♦ 16 iulie 1723. 280 de ani de la nașterea lui **Sir Joshua Reynolds**, pictor englez, întemeietorul școlii engleze de pictură din secolul al XVIII-lea (16 iul. 1723 – 23 feb. 1792)

♦ 16 iulie 1933. 70 de ani de la nașterea actorului **Gheorghe Cozorici** (16 iul. 1933 – 1993)

♦ 16 iulie 1943. 60 de ani de la moartea lui **Eugen Lovinescu**, scriitor și critic literar (31 oct. 1881 – 16 iul. 1943)

♦ 16 iulie 1993. 10 ani de la moartea lui **Traian Coșovei**, poet, prozator și reporter (21 mart. 1921 – 16 iul. 1993)

♦ 18 iulie 1868. 135 de ani de la nașterea lui **Miron Cristea**, om politic, primul patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, 1925 – 1939, membru al regenței sub Mihai I și prim-ministru al României în 1938 – 1939 (18 iul. 1868 – 1939)

♦ 18 iulie 1903. 100 de ani de la moartea lui **Anghel Demetriescu**, critic literar, teoretician și publicist (5 oct. 1847 – 18 iul. 1903)

♦ 18 iulie 1938. 65 de ani de la moartea **reginei Maria** (3 oct. 1875 – 18 iul. 1938)

♦ 19 iulie 1923. 80 de ani de la nașterea lui **Constantin Țoiu**, prozator și eseist

♦ 19 iulie 1943. 60 de ani de la nașterea **Mariei Luiza Cristescu**, prozatoare (19 iul. 1943 – 2003)

♦ 19 iulie 1993. 10 ani de la moartea lui **Jean Negulescu**, regizor (1900 – 19 iul. 1993)

♦ 19 iulie 1993. 10 ani de la moartea lui **Dionisie Pippidi**, epigrafist, istoric și academician (1905 – 19 iul. 1993)

♦ 20 iulie 1943. 60 de ani de la nașterea lui **Adrian Păunescu**, poet, publicist și om politic

♦ 21 iulie 1808. 195 de ani de la nașterea lui **Simion Bărnuțiu**, istoric, estetician și om politic, unul dintre conducătorii Revoluției Române de la 1848 din Transilvania (21 iul. 1808 – 16 mai 1864)

♦ 21 iulie 1898. 105 ani de la nașterea lui **Ernest Miller Hemingway**, scriitor american (21 iul. 1898 – 2 iul. 1961)

♦ 22 iulie 1938. 65 de ani de la moartea lui **Ionel Fernic**, compozitor (29 mai 1901 – 22 iul. 1938)

♦ 23 iulie. **Ziua Presei Militare Române**

♦ 23 iulie 1908. 95 de ani de la nașterea lui **Elio Vittorini**, scriitor italian (23 iul. 1908 – 12 feb. 1966)

♦ 26 iulie 1993. 10 ani de la moartea lui **Nell Cobar**, caricaturist și regizor de filme de animație (1915 – 26 iul. 1993)

♦ 27 iulie 1853. 150 de ani de la nașterea lui **Vladimir Galaktionovi Korolenko**, scriitor rus (27 iul. 1853 – 25 dec. 1921)

♦ 28 iulie 1848. 155 de ani de la desfășurarea **Adunării populare de pe Câmpia Libertății (Filaret)**

♦ 29 iulie 1893. 110 ani de la nașterea lui **János Bartalis**, poet maghiar (29 iul. 1893 – 7 dec. 1976)

♦ 29 iulie 1983. 20 de ani de la moartea lui **Luis Buñuel**, cineast spaniol (22 feb. 1900 – 29 iul. 1983)

♦ 30 iulie 1818. 185 de ani de la nașterea scriitoarei britanice **Emily Brontë** (30 iul. 1818 – 19 dec. 1848)

NOTĂ: Rubrică realizată cu sprijinul Serviciului Informare Bibliografică al Bibliotecii Metropolitane București

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

Contents

Veronica ALDEA, Adriana GAGEA – The First Bucharest Popular Libraries 1949 – 1968 2

Bucharest History in 1939 'Gazeta Municipală' 8

Patrimony 11

Bishopric of Râmnic – 500 Years in Serving the Orthodoxy and Romanian Culture 12

Contemporary Autographs – *Constantin ŢOIU – 80* 16

Dumitru LAZĂR – 'Antim Ivireanul' County Library in Râmnicu-Vâlcea 18

EBLIDA – Library and Information Society Issues 23

2001 Danish Library Statistics 24

Liviu BUTUC – The Lost Paradise of Book (I) 27

Letter from France

Jean-Yves CONRAD – Barbizon, Capital of Romanian Painting 32

Catalogue 36

Bucharest Metropolitan Library – Cultural Events 38

'Mărţişor' – Bucharest School no. 58 Magazine 38

Calendar 39

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

București, str. Take Ionescu nr. 4
sector 1, cod poștal 79711
Tel/Fax: 211.36.25; 212.83.11
E-mail: abidob@email.ro
ISSN 1454-0487

Director: Florin ROTARU
Director artistic: Mircea DUMITRESCU
Redactor şef: Ion HOREA
Secretar de redacție și Culegere text: Iulia MACARIE
Tehnoredactare computerizată: Elisabeta BENYI
Marian TĂNASE

CUPON

ABONAMENT LA
"BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR"

Numele .....
Prenumele .....
Adresa .....
Cod..... Telefon.....
Solicit abonarea la revista **"Biblioteca Bucureştilor"** pe o perioadă de ..... luni.
Adresa: Bucureşti, Str. Take Ionescu nr. 4, sector 1, cod poştal 79711.
Anexez chitanţa de plată a sumei de ..... lei în contul dvs.
nr. 2511.1-3771.1/ROL BCR sector 1.

Asociaţia noastră ABIDOB şi Biblioteca Metropolitană Bucureşti sunt singurele reprezentante din România, în calitate de membre, în asociaţiile INTAMEL şi EBLIDA începând cu anul 1998. Astfel, revista noastră este unica publicaţie care vă oferă ultimele noutăţi din Comunitatea internaţională a bibliotecilor.

Administraţia noastră face, prin plata directă sau prin mandat poştal, abonamente la revista lunară **"BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR"**. Costul unui număr este de 20.000 lei. Cheltuielile de expediere sunt suportate de abonat la primirea publicaţiei. Pentru străinătate: America de Nord, America de Sud, Africa, Asia, Australia, Europa, Asia Mică (Israel, Ţările Arabe) – 8 $ per exemplar.

Tipărit la Tipografia "SEMNE '94"

Redacţia revistei "BIBLIOTECA BUCUREŞTILOR" respectă opţiunile autorilor cu privire la normele ortografice

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

EMILY BRONTË

1818 – 1848

185 de ani de la naştere

"... Am căutat şi-am descoperit uşor cele trei pietre funerare pe povîrnişul de lîngă mlaştină. Cea din mijloc era cenuşie şi pe jumătate năpădită de buruieni, a lui Edgar Linton acoperită de iarbă şi muşchi, iar a lui Heathcliff încă goală.

Am zăbovit printre ele, sub cerul acela binevoitor, dulce, senin; am urmărit fluturii ce zburau printre ierburi şi clopoţei, am ascultat vîntul suav ce adia prin iarbă, şi m-am întrebat: Cum a putut crede cineva vreodată că cei ce odihnesc în pacea pămîntului ar putea avea un somn tulburat?!"

La răscruce de vînturi
În românește de Henriette Yvonne Stahl

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro

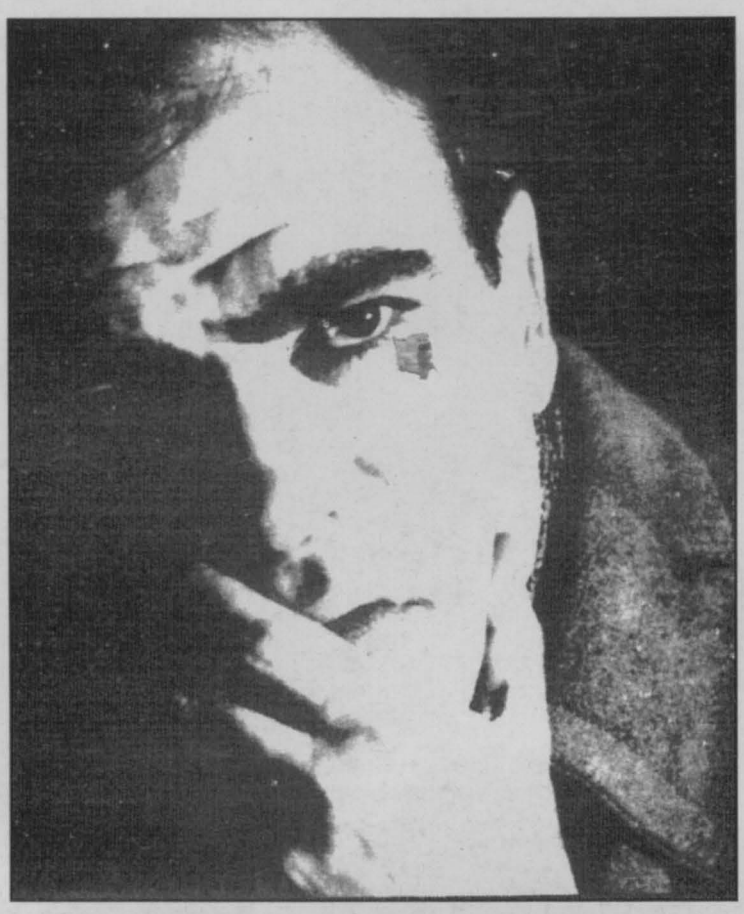

LIVIU CIULEI

80 de ani de la naştere

"M-am întrebat adesea ce anume deosebeşte un spectacol, fie el de teatru, fie de film, al lui Liviu Ciulei? Întrebarea este provocată în primul rând de constatarea că transpuneri ca **Sfânta Ioana** *de Bernard Shaw, realizată în 1958,* **Opera de trei parale** *a lui Brecht (1964),* **Moartea lui Danton** *de Büchner sau* **Macbeth** *de Shakespeare din 1968, ori un film ca* **Pădurea spânzuraților** *(1964) îşi păstrează caracterul lor referențial pentru arta noastră scenică ori filmică.*

Trecerea timpului nu face decât să le sublinieze o anume noblețe a inspirației, fanteziei şi expresiei artistice şi să ne stârnească nostalgia după o prezență devenită prea rară pe scena noastră. Cât despre film, după ce revezi **Pădurea spânzuraților** *amintirea se preface în regret odată ce constați absența de peste treizeci de ani de pe platou a realizatorului..."*

Mircea Alexandrescu

https://biblioteca-digitala.ro / http://bibmet.ro